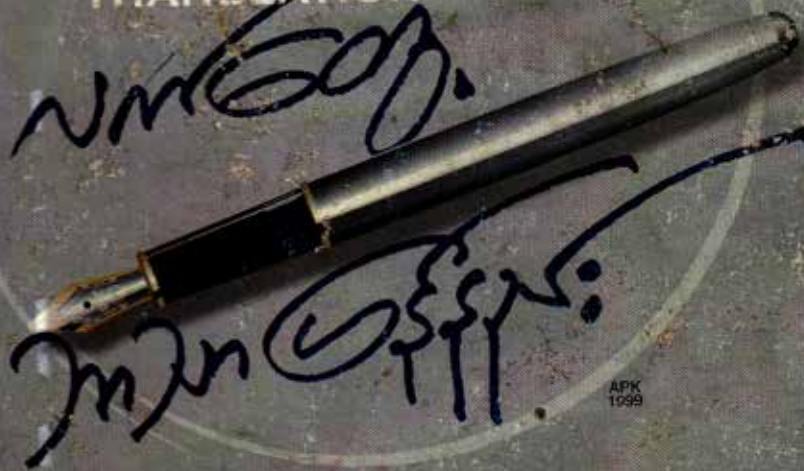

လူသိမ်း

PRACTICAL GUIDE
AND INSTRUCTION ON
THE ART OF
TRANSLATION

၂၀၁၆

အောင်

APK
1999

လှူသမိန်

ရေးသားပြုစုသည့်

PRACTICAL GUIDE AND INSTRUCTIONS
ON

THE ART OF TRANSLATION

ဘာသာပြန်နည်း

၁၉၅၂

တန်ဖိုး - ငွေ ၆၀/- ချုပ်

လှူသမိန်

ရေးသားဖြုရသည့်

ပက်စတီဘာသာပြန်နည်း

စာမူခွင့်ပြုအမှတ်
မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုအမှတ်
အတွင်းပုံနှိပ်နှင့်မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်

၃၅၅/၉၉(၅)
၂၇၆/၉၉(၆)
ဦးကျော်စိန် (၀၂၉၀၉)
(ကျောက်စိမ်းအော်ဖ်ဆက်)
၁၇၁၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထင်မြင့်(ခ)လေမောင်(၀၁၅၁၂)
ဝင်မြင့်အောင်စာပေ
အမှတ် ၃၁၅၊ (၂-၁)ရပ်ကွက်၊ ၁၀၀၀၀ကြွန်းတိုင်း
မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံးဒီဇိုင်း
ကွန်ပျူတာစာစီ
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ
ပုံနှိပ်ခြင်း
အုပ်ရေ
တန်ဖိုး
အတွင်းဖလင်

ကိုအော်ပီကျယ်
သန်းသန်းရီ
၁၉၉၉ - ခုနှစ်
ဒုတိယအကြိမ်
၁၀၀၀
၂၅၈၇
Perfect (☎ 252789)

မာထိက

-။ နိဒါန်း	၄
-။ အမှာ	၆
၁။ ဘာသာပြန်စာပေများသမိုင်း	၇
၂။ ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ အရည်အချင်းများ	၁၇
၃။ ဘာသာပြန် အမျိုးအစားများ	၂၆
၄။ ဘာသာပြန်စနစ်များကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း	၃၄
၅။ ဘာသာနှစ်ရပ်၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်း	၄၅
၆။ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ကွဲပြားအောင် လေ့လာခြင်း	၅၈
၇။ ဘာသာပြန်ရာ၌ ပြင်ဆင်မှုအဆင့်ဆင့်	၆၁
၈။ ဘာသာပြန်ဆိုသည့်နည်းညွှန်များ	၇၃
(က) ဝါကျအဖြတ်အတောက်ကို ချိန်ဆပြန်ဆိုခြင်း	၇၆
(ခ) အသိခက်စကားလုံးများကိုပြန်ဆိုခြင်း	၈၀
(ဂ) ဆီလျော်သော စကားလုံးရွေး၍ပြန်ဆိုခြင်း	၈၅
(ဃ) တိကျသောစကားအသုံးအနှုန်းဖြင့်ပြန်ဆိုခြင်း	၈၉
(င) တိထွင်၍ဝေါဟာရသစ်ရာဖွဲ့ပြန်ဆိုခြင်း	၉၄
(စ) စကားပုံများကိုပြန်ဆိုခြင်း	၉၇
(ဆ) ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုသင့်သောအခါ ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုခြင်း	၁၀၂
၉။ စကားလုံးများကို ပြန်ဆိုခြင်း	၁၀၅
၁၀။ ဘာသာပြန်ရာ၌ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန်ဘာသာပြန်များ	၁၁၇
၁၁။ လွဲမှားစွာ ပြန်ဆိုခြင်းများ	၁၄၆
၁၂။ ဘာသာပြန်သူများအတွက် အကူအညီများ	၁၅၁
၁၃။ ဘာသာပြန်ကောင်း၏ အချင်းအင်္ဂါ	၁၅၅
၁၄။ ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ ကျင့်ဝတ်များ	၁၅၈
၁၅။ ဘာသာပြန်သူတို့အတွက် စည်းကမ်းပညတ်(၁၀)ချက်	၁၆၈
၁၆။ စကားပြန်များအတွက် ညွှန်ကြားချက်	၁၇၃
၁၇။ ဘာသာပြန်သူများအတွက်လမ်းညွှန်	၁၇၆
(က) အကွရာအတိုမှတ်များ	၁၇၆
(ခ) စကားလုံးအတိုအကျဉ်းရေးပုံများ	၁၇၈
(ဂ) လေ့လာလက်စွဲပြုရန်စာအုပ်များ	၁၈၀
၁၈။ ဘာသာပြန်နှင့် စာပြုသူ	၁၈၂

မြန်မာနိုင်ငံသည် စက်မှုလယ်ယာနှင့် သိပ္ပံပညာ တိုးတက်မှုအတွက် လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတ၊ အတွေးအခေါ်၊ အယူဝါဒများနှင့် ကမ္ဘာ့ အရေးအခင်းများ၊ ဆန်းသစ်တိုးတက်နေသော သိပ္ပံဗဟုသုတများကို မျက်မြင်ပြတ် လေ့လာသုံးသပ်မိရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်နှင့် ပိုမိုရင်းနှီးစွာ ကူးလူးဆက်သွယ်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပင်ရင်းမြန်မာဘာသာစကားမှအပ၊ တိုင်းတစ်ပါးဘာသာကြီးများကို လေ့လာ သင်ကြားအပ်ပေသည်။ ထိုဘာသာစကားကြီးများတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သည် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။

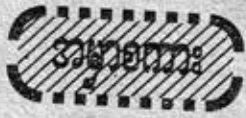
အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို ဗြိတိန်၊ ကနေဒါ၊ အမေရိကန်၊ သြစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန် စသော နိုင်ငံများတွင် ပင်ရင်းဘာသာအဖြစ် ပြောဆိုလျက်ရှိ၍ ကျန်ကမ္ဘာနိုင်ငံအများတွင်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာ တတ်ကျွမ်းသူများ ရှိလေသည်။ ကမ္ဘာလူဦးရေ သန်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြောဆိုနေကြ၍ တတ်ကျွမ်းသူများကို ရေတွက်လျှင် ကမ္ဘာလူဦးရေထက်ဝက်နီးပါးသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ကို နားလည်ကြသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်လေသည်။ ဗြိတိသျှအင်ပါယာသည် နေမဝင်ခဲ့ရာမှ နေဝင်လာခဲ့စေကာမူ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားသည် ကမ္ဘာ့ ဘာသာစကားကြီးများ စာရင်းတွင် နေရာယူမြဲ ယူနေခဲ့ပေသည်။ ရုရှ၊ တရုတ်၊ ဂျာမဏီ၊ ပြင်သစ် စသော ကမ္ဘာ့ဘာသာကြီးများ ထွန်းကားရာ နိုင်ငံကြီးများ၌ပင်လျှင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာအုပ်စာတမ်းများ ပြုစုကြ၍ ကမ္ဘာ့ပရိသတ်သို့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြရပေသည်။

ထိုအကြောင်းများကြောင့် တစ်ဘက်တွင် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ၌ အင်္ဂလိပ်စာအစား မြန်မာစာကို ရုံးသုံး ပြဋ္ဌာန်းခဲ့၍ တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များမှအစ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပို့ချသင်ကြားရန် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်နေသည့် အချိန်မှာပင် ပြည်ပဘာသာစကား၊ ဘာသာစာပေ

တစ်ရပ်အနေဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သော ပညာနှင့် အလင်းရောင် ကျေးဇူးကိုမြှော်၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဆက်လက် သင်ကြားဆည်းပူးကြရပေသည်။ ဆက်လက်တိုးချဲ့လိုက်စားမည့် ပညာနယ်ပယ်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတကို လက်ငင်းကိုယ်တိုင် ရှာဖွေဆည်းပူးရန်အတွက် လည်းကောင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို လေ့လာသင်ကြားကြရပေသည်။

သို့ဖြစ်ပေရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိသင်ကြားသည့် ဘာသာစကား တစ်ရပ်ကို မသင်လျှင်လည်းအရှင်း၊ သင်လျှင်လည်း ထွန်းတောက် ပြောင်လင်းအောင် သင်ကြားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ သင်ကြားရာ၌ ဘာသာစကားတစ်ရပ်ရပ်ကို သင်ကြားရာတွင် ထားရှိအပ်သည့် ပန်းတိုင် အဖြစ် (၁) တိုင်းတပါး ဘာသာစာပေကို ကောင်းစွာနား လည်ခြင်း၊ (၂) တိုင်းတပါး ဘာသာစာပေကို မြန်မာစာပေသို့ ကူးပြောင်းဖလှယ်၍ ရေးချနိုင်ခြင်း၊ (၃) ဘာသာပြန်တတ်ခြင်း၊ (၄) တိုင်းတပါးဘာသာဖြင့် မိမိသိမြင်တွေ့ခေါ်သမျှကို ပြန်လည်ရေးချ နိုင်ခြင်းဟူသော အောင်မြင်မှု ၃-ရပ် ကို ရရှိနိုင်ဆိုင်နိုင်ရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာပေကို လေ့လာရာ၌လည်း ၁-နှင့် ၂-အောင်မြင်မှုများကို ရရှိနိုင်စေရန် ဘာသာပြန်လမ်းညွှန်ကို ပြုစု ရေးသားလိုက်ပေသည်။

ဤစာအုပ်သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို သင်ပြရန်မဟုတ်ဘဲ တတ် မြောက်ပြီးသူနှင့် လေ့လာဆည်းပူးသူတို့အတွက် အင်္ဂလိပ်စာပေကို ဘာသာ ပြန်ဆိုတတ်စေရန် ရည်ရွယ်ပေသည်။ ဘာသာပြန်ရာတွင် လိုအပ်ချက်များ ကိုလည်း စေ့စေ့စပ်စပ် ဖော်ပြထားပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်တိုင်း ဘာသာပြန်ဆိုတတ်မြဲ မဟုတ်ပေရာ သီးခြား အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အလာ နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုဖြစ်သော ဘာသာပြန်အတတ်ပညာအတွက် နည်းညွှန် လမ်းပြများ လိုအပ်ပေသည်။ ထိုလိုအပ်ချက်အားလုံး ဥသည့် ပြည့်စုံစေရန် တစ်ခဏချင်း မရရှိနိုင်သည့် မှန်သော်လည်း ဤစာအုပ်သည် ဘာသာပြန် လုပ်ငန်းအတွက် ထင်သာမြင်သာသော အလင်းရောင်ကို ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပေသည်။

ဘာသာစကားတစ်မျိုးကို တတ်မြောက်သည်ဆိုရာမှာ၊ ထိုဘာသာစကားကို နားထောင်၍ နားလည်ခြင်း၊ ထိုဘာသာစကားကို ရေးတတ်၊ ပြောတတ်၊ ဖတ်တတ်ခြင်းနှင့် ထိုဘာသာစကားနှင့် ရှိသည်ကို မိမိဘာသာသို့ ပြန်ဆို တတ်ခြင်း၊ မိမိဘာသာစကားကို ထိုဘာသာစကားနှင့် ပြန်ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံမှုတို့ ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့သည် နိုင်ငံခြားဘာသာများ၊ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားကို ဒုတိယဘာသာစကားအဖြစ် လေ့လာသင်ယူခဲ့ကြသည်မှာ ကြာမြင့် ခဲ့ပေပြီ။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများလည်း လေ့လာသင်ကြားကြပေသည်။ သို့ရာတွင် သင်ကြားတတ်မြောက်သူများ၏ အနည်းစုသာလျှင် ဘာသာနှစ်ရပ် အပြန်အလှန် ပြန်ဆိုမှုကို ကျွမ်းကျင်ကြပေသည်။ ဘာသာပြန်အတတ်ပညာသည် သီးခြားသင်ကြား လေ့ကျင့်ပါမှ ကျွမ်းကျင်နိုင်ပေသည်။

ထိုအခက်အခဲကို ကူညီထောက်မပေးသောအားဖြင့် မိမိနှစ်ပေါင်းများစွာ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ဖူးသော အတွေ့အကြုံတို့မှ ထုတ်နှုတ်၍ ဘာသာပြန်ဆိုမှုကို ညွှန်းဆိုသင်ပြသော စာတစ်အုပ်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့ရပေသည်။ လက်တွေ့ လေ့ကျင့် ပြန်ဆိုပါမှ တတ်မြောက်နိုင်သည့် သီးခြားကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုကို ရရှိကြစေရန် နည်းလမ်း၊ သိစရာများကို ကောက်နုတ်တင်ပြထားပေသည်။ ထိုညွှန်ပြချက်များ သည် အတွေ့အကြုံများမှ ထုတ်ယူဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေရာ၊ လေ့လာကြသူများ အတွက် အဖိုးတန် လမ်းညွှန်၊ အထူးထောက်မ သင်ပြချက်များ ဖြစ်ပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤဘာသာပြန်လက်စွဲ စာအုပ်ငယ်သည် ဘာသာ ပြန်ဆိုမှုကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ မီးမောင်းထိုးပြခြင်း ဖြစ်ပေရာ၊ လေးလေးနက်နက် ဖတ်ရှုနှလုံးသွင်းကာ လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း စမ်းသပ်လေ့ကျင့် ပြန်ဆိုကြပါမှ ဘာသာစကားတစ်ရပ်ကို တကယ်ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်ပြီဟု ဝမ်းသာအားတက် နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

စိတ်ကူးဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းထက် လက်တွေ့ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည် ပို၍ အထောက်အကူဖြစ်စေမည်ဟု မျှော်လင့်ယုံကြည်မိပေသည်။

လှသမိန်

၂၅-၃-၉၉

ဘာသာပြန်စာပေများ သမိုင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာပြန်ဆိုသော အတတ်မှာ ရှေးပဝေဏီ ကပင် ရှိခဲ့လေသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် ပါဠိစာပေမှ မြန်မာစာပေသို့ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ပုဂံကျောက်စာများ၌ပင် ပါဠိမှ မြန်မာ ပြန်သော အသုံးအနှုန်းများကို တွေ့ရှိနိုင်၍၊ ခေတ်စဉ်ခေတ်ဆက် ပါဠိဘာသာပြန်ကျမ်းများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပေသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် သက္ကတကျမ်း အများအပြားကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ညောင်ကန်ဆရာတော်ကြီးသည် ငါးရာငါးဆယ် နိပါတ်တော်များကို ပါဠိဘာသာမှ-မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ဥရောပတိုက်သားတို့နှင့် ပိုမိုဆက်သွယ် ရသဖြင့် ဘာသာပြန်စာပေများ ပိုမိုကြွယ်ဝလာခဲ့ပြန်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှသာ ပြန်ဆိုကြသည်မဟုတ်ဘဲ ရောမဘာသာ၊ ပြင်သစ်ဘာသာ၊ ဟိန္ဒူ၊ စတန်နီဘာသာ စသည်များမှလည်း ပြန်ဆိုခဲ့ကြ လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးဦးဆုံး တွေ့ရှိရသော ဥရောပတိုက်သား ဘာသာများမှ ပြန်ဆိုသည့် စာအုပ်စာတမ်းများတွင် ရောမ(အီတလီ) ဘာသာမှ ပြန်ဆိုချက်ကို တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ စောစွာရောက်ရှိလာကြသော ခရစ်ယာန် သာသနာပြုများအနက် ရှိမန်ကက်သလစ် ဘာသာဂိုဏ်းမှ သာသနာ ပြုများသည် ၁၇၄၉-ခုနှစ်တွင် သံလျင်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ရာ ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး (Father Carpani)ကပင် ဘာသာရေး အမေးအဖြေ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရောမဘာသာရင်း သမ္မာကျမ်းများကို အခြေပြု၍ ပြုစုခဲ့လေသည်။ မြန်မာအဘိဓာန် တစ်စောင်ကိုပါ ပြုစု၍ ရောမမြို့ သာသနာပြုပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

၁၇၇၆-ခုနှစ်တွင် အီတလီ ဘုန်းတော်ကြီး ပါကိုးတိုးသည် ခရစ်တော်ဝင်ချုပ်ကို ရေးသား၍၊ ၁၇၈၅-ခုနှစ်တွင် “အမျိုးတကာ ရှိလေရာ၊ ဘုရားရှင် ဘာသာတရားတော်အလျောက် အယူဝါဒ အကျင့်ကို ပြသည့်စာ” အမည်ဖြင့် ရေးသားပြုစုကာ ရောမမြို့မှပင် ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ၁၇၇၆-ခုနှစ်တွင် မြန်မာသင်ပုန်းကြီး စာအုပ်ကိုလည်း ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်။ ၁၉-ရာစု နှစ်ဦးတွင်ကား ဘုန်းတော် ကြီး (Father Di Amato) ဒီအမတိုသည် ဓမ္မဟောင်းကျမ်းကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ၁၈၄၂-ခုနှစ်၌ ချမ်းသာရွာကို မီးလောင်ရာတွင် ပါသွားသဖြင့် ပုံမနှိပ်ဖြစ်ခဲ့ပေ။ ထိုနောက် ဘုန်းတော်ကြီး (Father De Britto) ဒီဘရစ်တို သည် မြန်မာ-အီတလီ ပါဠိအဘိဓာန်ကို ပြုစုခဲ့သေးသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုအချိန်အထိ ဘာသာပြန်များကား ရောမဘာသာမှ ပြန်ဆိုချက်များပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်လောက်မှာပင် မြန်မာအင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ကျမ်း များလည်း ပေါ်ထွက်နေပြီ ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမေရိကန်သာသနာပြုဆရာ (Adoniram Judson) ဟုဒသန်

သည် ၁၈၁၃-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃-ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာဘာသာကို သင်ယူကာ ၁၈၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်ကို ပြုစုလေသည်။ ထိုပြင် ခရစ်ယာန် ဓမ္မသစ်ကျမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရာ ၁၈၂၃-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီး၍ ၁၈၃၂-ခုနှစ်၊ ၁၈၃၇-ခုနှစ် များတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလေသည်။ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းကိုလည်း ဆက်လက် ပြန်ဆိုရာ ၁၈၃၄-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီး၍ ၁၈၃၈-ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ လေသည်။ သမ္မာကျမ်းစာတစ်အုပ်လုံးကို ၁၈၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် ထပ်မံရိုက်နှိပ်လေသည်။ ဆရာ ယုဒသန်သည် အခြား ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ စာအုပ်များကိုလည်း ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်ကို ၁၈၂၆-ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ကလကတ္တားမြို့၌ ရှေးဦးစွာ ပုံနှိပ်လေသည်။

၁၈၄၁-ခုနှစ်တွင် မက္ကရာမင်းသားကြီး (သာယာဝတီမင်း၏ ဘထွေးတော်)သည် သင်္ဘောသူကြီး ချာလစ်လိန်းနှင့် တိုင်ပင်၍ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်ကို ပြုစုကာ ၁၈၄၁-ခုနှစ်မှာပင် ကလကတ္တားမြို့၌ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလေသည်။ ထိုနောက် ၁၈၇၄-ခုနှစ်တွင် အောက်မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းသော အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံ အက်ဥပဒေကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရိုက်နှိပ်ခဲ့ လေသည်။ ထိုအချိန်လောက်တွင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ၌ ယော အတွင်းဝန် ဦးဖိုးလှိုင်သည် ပြင်သစ်ဘာသာရေး ဓါတုဗေဒကျမ်းများမှ စာတုပြသံသ အမည်ဖြင့် လောကဓါတ်ပညာကျမ်း တစ်စောင် ပြန်ဆိုပြုစုခဲ့လေသည်။

၁၈၇၃-ခုနှစ်တွင် The Fables of Aesop (အီဇွပ်ဒဏ္ဍာရီ) ကို မူလ ဂရိဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ဦးရွှေတူးဆန်ဒီ Shwe Too Sandys က ပြန်ဆိုခဲ့သည်။

၁၈၈၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁-ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှတို့က သိမ်းယူကြောင်း ကြေငြာပြီးသည့်နောက်တွင်ကား အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ရုံးသုံးပြုလုပ်ခဲ့၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာပေကို ပိုမိုလေ့လာကြရလေသည်။ ထိုနောက်တွင် ကျောင်းသုံးဘာသာရပ်များ၊ ဥပဒေစာအုပ်စာတမ်းများ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများနှင့် ခရစ်ယာန် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကျမ်းများကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

၁၈၈၉-ခုနှစ်တွင် မောင်မိုးခင်ခေါ် မိုဟာမက် ရှမ်းရှင်သည် ဟိန္ဒူစတန်နိဘာသာမှ The History of Hatintarye “ဟာတင် တာယီ ဝတ္ထုတော်ကြီး” အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့၍ ဆတိုင်းမွတ်ဦးကူးက ပြုပြင်ပေးလေသည်။ ၁၈၉၈-ခုနှစ်တွင်လည်း အစ္စမေးဟာဂျီအရစ်နာနာနှင့် အဖော်တစ်စုတို့က ဟိန္ဒူစတန်နိဘာသာမှပင် မူစလင်ဘာသာရေး ဝတ္ထုဖြစ်သည့် “မောင်လာအလီဆခါဝတ်နာမာ၊ မောင်လာအလီ သခင်ဝတ္ထု”ကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။

၁၈၉၉-ခုနှစ်တွင် သထုံမြို့နေ စတက်ဖင်အမ်မက္ကတစ် (STEPHEN M. MC KERTICH က TALES FROM CHAMBERS' AND OTHERS) ချိမ်းဘား၏ ပုံဝတ္ထုများကို ၉၉ ဝတ္ထုအမည်နှင့် မြန်မာပြန်ဆို၍ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့ လေသည်။ ၁၈၉၈-ခုနှစ်တွင် မာမက်ကာဆင်နှင့် မာမက်ယူစွပ်တို့ နှစ်ဦးပေါင်း၍ ဘင်အိုဘဟား (Bagh O Bahar) ဝတ္ထုကို မြန်မာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ၁၈၉၉-ခုနှစ် ထိုအချိန်လောက်မှာပင် အာရေဗျဘာသာနှင့် မူလရေးဖြစ်သည့် Arabram Nights (ပသီပုံပြင်)၊ တစ်ထောင့်တည် ပုံပြင်များကို ဦးသာဇံခေါ် ဆရာဝန် အင်္ဂလိပ်အရာမန် Dr. Shaik Abdul Rehman, L.R.C.P,

L.R.C.S.(Edin), L.F.P.S. (Glas) က မြန်မာ ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုကျမ်းမှာ ဘာသာပြန်ရိုးရိုးမဟုတ်ဘဲ မိုး၍ ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ် လေသည်။

၁၉၀၁-ခုနှစ်တွင် ဂျိမ်းလှကျော်သည် Alexandre Dumas အလက်ဇန္ဒားဒူးမား ရေးသားသည့် The Count of Monte Cristo အမည်ရှိ ပြင်သစ်ဝတ္ထုကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှ တစ်ဆင့် မိုးလျက် “မောင်ရင်မောင်၊ မမယ်မ” အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုဝတ္ထုတွင်ကား မိုးသည် ဟူ၍ ဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် တိကျစွာ ဘာသာပြန်သည့်နည်းမှ မိုး၍ ပြန်ဆိုသော နည်းအားဖြင့် ရေးသားရာ၌ ခေတ်ဦးဖြစ်သည်ဟုပင် ဆိုနိုင်ပေသည်။

၁၉၁၀-ခုနှစ်တွင် Jevon ၏ Logic စာအုပ်ကို ဦးရွှေဇံအောင် သည် “တက်ကျမ်း” အမည်ဖြင့် မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုကျမ်းမှာ ဘာသာပြန် ရိုးရိုးမဟုတ်ဘဲ မိုး၍ ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။

ထိုနောက် ၁၉၁၂-ခုနှစ်တွင် John Bunyan ရေးသားသည့် The Pilgrims' Progress ဝတ္ထုကို မိုး၍ မန္တလေး မောင်ခင်မောင် (လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး) က “မောင်သောကအိပ်မက်ခန်း” အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးသားခဲ့လေသည်။ Shakespeare ၏ The Comedy of Errors ကို မိုး၍ “မောင်ကြီးမောင်ငယ်” ဝတ္ထုကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပေသေးသည်။ ထိုခေတ်တွင် တိုက်ရိုက် ခေါ် တိတိကျကျ ဘာသာပြန်ဆိုနည်းကို အသုံးမပြုဘဲ၊ ဖတ်ရှုမှီငြမ်း ပြု၍ မြန်မာဝတ္ထုများ အဖြစ်ဖြင့် ပြန်၍ ရေးသားလာခဲ့ကြလေသည်။

ထိုနောက်တွင် ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းသည် Sir Arthur Conan Doyle ရေး Sherlock Holmes ဝတ္ထုများကို

“စုံထောက်မောင်စံရှား” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း Mrs. Henry-wood ရေး East Lynne ဝတ္ထုကို “ရတနာပုံ” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ Sir Rider Haggard ရေး She ဝတ္ထုကို “ရူပနန္ဒီ၊ ရူပကလျာဏီ” အမည်များဖြင့် လည်းကောင်း၊ Wilkie Collins ရေး The Moon Stone ဝတ္ထုကို “သိန်းထိုက် နီလာ” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း မိုး၍ ရေးသားခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းသည်လည်း Just A Girl ဝတ္ထုကို မိုး၍ “နေရီရီ” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ Joseph Hocking ရေး Facing Fearful Odds ဝတ္ထုကိုမိုး၍ “တစ်ကိုယ်တော်” ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ရေးသားခဲ့သည့်ပြင် Alexandre Dumas ရေး Three Musketeers ဝတ္ထုကို “သူရဲကောင်းသုံးယောက်” အမည်ဖြင့် တိတိကျကျ ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။

ဆရာဇေယျသည်လည်း The Scarlet Pimpernel ကို မိုး၍ “မြတ်လေးရွှေခါးဗိုလ်” အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ Beau Brocade ကိုမိုး၍ “ရွှေလုံဗိုလ်” ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ရေးသားခဲ့လေသည်။

ဒဂုန်ခင်ခင်လေးသည်လည်း Wuthering Height ကိုမိုး၍ “ဂုဏ်မြင့်သူ” ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ A Pair of Blue Eyes ကို မိုး၍ “တစ်သက်လျာ” ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ London Bridge ကိုမိုး၍ “ဂုဏ်နိမ့်သူ” ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ရေးသားခဲ့လေသည်။

ထိုစာအုပ်များသည် ဘာသာပြန် သို့မဟုတ် မိုးငြမ်းပြုသည်ကို မသိရှိနိုင်အောင် လက်ရာမြောက်ခဲ့ပေသည်။ ထိုနောက်တွင်ကား မြန်မာနိုင်ငံ ပညာပြန့်ပွားရေးအသင်းမှ ဂျေအက်စ်ဖာနီဗဲလ်နှင့် ဦးဖေမောင်တင်တို့ ကြီးကြပ်၍ ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေ

ခဲ့ရာ၊ ၁၉၃၃-ခုနှစ်တွင် Eileen နှင့် Rhoda Power တို့ ရေးသားသည့် Cities and Their Stories ခေါ် မြို့ပြပုံပြင် စာအုပ် ၁၃-အုပ်ကို ဦးသန့် (နောင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းဝန်ချုပ်) က ပြန်ဆို၍ အိမ်တွင်းသိပ္ပံကျောင်းစာစု (University at Home) စာစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆရာပီမိုးနင်းက မီရီဇာဂိုလာမ်အဟ်မဒ် ရေးသားသော Philosophy of the Teachings of Islam ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ “အစ္စလာမ်အလင်းပြကျမ်း” အမည်ဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် ဦးဘသောင်း (သခင်ဗသောင်း) က “ဆရာဝန်ပါပဲ” ပြဇာတ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့၍ ၁၉၃၄-ခုနှစ်တွင် ဦးသိန်းဟန် (ဇော်ဂျီ) က ပြင်သစ်စာရေးဆရာ Jean Baptiste Moliere ပြင်သစ်ဘာသာရေး Le Bourgeois Gentilhomme ပြဇာတ်ကို “မဟာဆန်ချင်သူ” အမည်ဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ “စိန်တစ်လုံး”၊ “အဓမ္မမင်္ဂလာ” စသည့် ပြဇာတ်များသည်လည်း ဘာသာပြန်များပင်ဖြစ်လေသည်။

ထိုနောက်တွင် ၁၉၃၇-ခုနှစ်၌ စာပေဝါသနာရှင် သခင်လူငယ် တစ်စုက နဂါးနီစာအုပ်အသင်းကို တည်ထောင်ခဲ့လေရာ နိုင်ငံခြားစာအုပ်အများကို ဘာသာပြန်ဆို၍ ထုတ်ဝေခဲ့ကြလေသည်။ Dale Carnagie ရေး How to Win Friends and Influence people စာအုပ်ကို ဦးနုက “လူပေါ်လူစော်လုပ်နည်း” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ J. Strechy ၏ Socialism စာအုပ်ကို ဦးဘတင်က “ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ လက်တွေ့နှင့် နိဿယနည်း” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ချုပ်ကို ဇေယျက “လူ” အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်။ ဒေါက်တာလှရွှေ (ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်) ၏ “ဇနီးမောင်နှံ ရာသက်ပန်” မှာလည်း ဘာသာပြန်ပင်

ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် Thomas Hardy ၏ Tess of The D' Urbervilles ကို သခင်ဗသောင်းက "ပန်းသာမစာအုပ်" အမည်ဖြင့် မိုး၍ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ရာ ဘာသာပြန် ဟု မထင်မှတ်ရအောင်ပင် ပြောင်မြောက်လှလေသည်။ နဂါးနီ စာအုပ်တိုက်မှ ဘာသာပြန်စာအုပ်ပေါင်းများစွာကို ထုတ်ဝေခဲ့ လေသည်။

ထိုနောက် ၁၉၃၉-ခုနှစ်၊ မေလ ၁-ရက်နေ့တွင် အစိုးရက ဘာသာပြန်ဌာနတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြန်လေသည်။ ထိုဘာသာပြန် ဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ-

- ၁။ အနောက်နိုင်ငံ လောကဓာတ်ပညာ၊ စာပေပညာ၊ သုခုမပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသော စာအုပ် အမျိုးမျိုးတို့ကို တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှုနိုင်ကြစေရန်။
 - ၂။ မြန်မာစာတတ်သူတို့အတွက် အဖိုးနှုန်းထား မများစေဘဲ ဖတ်ရှုချင်ဖွယ် လျောက်ပတ်ကောင်းမွန်စွာ စာအုပ်များကို စီမံရေးသား၍ ပုံနှိပ်ပေးရန်။
 - ၃။ စာသင်ကျောင်းများနှင့် ကောလိပ်သိပ္ပံကျောင်းများတွင် အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သည့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်များကို မြန်မာ ဘာသာပြန်ဆိုပေးရန်။
- စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားလေသည်။

၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် ထိုဘာသာပြန်ဌာနမှ H. Christian Anderson ရေး The Princess on the Bean and Other Tales ကို "မာလာငွေဖေ" အမည်ဖြင့် ကလေးများ စာစဉ်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ဦးညွန့်က ပြန်ဆိုလေသည်။ ထိုဌာနမှ "ပိုက်ဆံ၊ တိုင်းရေးပြည်ရေး စုရုံးမှုသဘောနှင့် သရုပ်၊

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး၊ အံ့ဖွယ်အဖြာဖြာ စကြာဝဠာ၊ အလိုပြည့်ရေး ကျမ်း၊ ကမ္ဘာကျေးဇူးရှင်ကြီးများ၊ ရွှေနှင်းဆီနှင့် ရွှေလက်စွပ်။ ခေတ်သစ်တရုတ်ပြည်" တို့ကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုမှ တစ်ပါး-

- Stories from Grimms (ဇော်မွှားပန်း)
- The Worst Journey in the world (တောင်ဝင်ရိုးစွန်းသွားမှတ်တမ်း)
- Tales from Gullivers' Travels (ဂါလီဗာ၏ ခရီးစဉ်)
- Siam today (ခေတ်သစ်ယိုးဒယားပြည်)
- Modern Geographical Ideas (ခေတ်သစ် ပထဝီဝင် အယူအဆများ)
- The Press (သတင်းစာလုပ်ငန်း)
- The New Arabian Nights (အာရပ်ပုံပြင်သစ်များ)
- Prester John (ပရက်စတာဂျွန်)
- Vicar of Wakefield (ဝိတ်ဖီးလ်ဒ်မြို့သင်းအုပ်ဆရာ)
- Sinbad the Sailor (မောင်ကံထူး)

စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ခဲ့သော်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်လာသဖြင့် အချို့စာအုပ်များ စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိမလာတော့ ပေ။ "ခေတ်သစ်ဂျပန်ပြည်" စာအုပ်ကိုမူ ဂျပန်ခေတ်တွင် ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ခဲ့လေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဒဂုန်ရွှေများ၊ တင့်တယ်၊ တက်တိုး၊ ဗိုလ်အေးမောင်၊ မိုးဝေ အစရှိသော စာရေးဆရာများပင် ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများကို ရေးသားခဲ့ကြလေသည်။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးမဖက်ဘဲ၊ ပညာရေးသက်သက် စာအုပ်များကို ပြုစုထုတ် ဝေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကို

တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။ ထိုအသင်းမှ သိပ္ပံစိုက်ပျိုးရေး၊ ဆေးပညာနှင့် အခြားမှတ်သားဖွယ်ရာ စာအုပ်စာတမ်း အမြောက်အများကို ပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့၍ ဘာသာပြန်ခြင်းနှင့် ပြုစုခြင်းကို ရောပေါင်းလျက် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကြီးကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ပြင်ပ စာပေ ပညာရှင်များကလည်း ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုများနှင့် အထွေထွေ ဗဟုသုတ ဆိုင်ရာစာအုပ်များကို ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

တော်လှန်ရေးအစိုးရ လက်ထက်တွင် ဘာသာပြန်စာပေ အသင်းကို အစိုးရကိုယ်တိုင် အုပ်ချုပ်လျက် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းနှင့် စာပြုစုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေလေသည်။ အထက်တန်းကျောင်းများသာမက တက္ကသိုလ်များတွင်ပါ ပညာရပ် အသီးသီးကို မြန်မာစာဖြင့် သင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသုံး စာအုပ်များကို ဘာသာပြန်ဆိုပြုစုရန်လည်း ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြလေသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာပေထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့ကိုလည်း ရှေးယခင်အတိုင်းပင် ဆက်လက် ထားရှိ၍ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်ဆောင်ရွက် စေလေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းများသည် တိုးတက်ကျယ်ပြန့်သည်ထက် ကျယ်ပြန့်လာပြီ ဖြစ်လေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ အရည်အချင်းအများ

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် ခက်ခဲသော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်သူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း သူ့တွင် အရည်အသွေးကောင်းများ ရှိရန်လိုပေသည်။ ထိုအရည်အသွေးများကို တစ်ခုစီခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာသော် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂလိပ်စာနှင့် စာပေ ဗဟုသုတရှိခြင်း

ဘာသာပြန်သူဟု ဆိုရာ၌ မြန်မာဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့လည်းကောင်း၊ အခြားဘာသာတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ လည်းကောင်း ကူးပြောင်းပြန်ဆို ခြင်းကို ခြုံ၍ ဆိုနိုင်သော်လည်း ဤ၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူကိုပင် ရည်ညွှန်းပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျန်ဘာသာ ပြန်ဆိုသူအားလုံးပင် ယေဘုယျအားဖြင့် သက်ဆိုင် မည်ကား မလွဲပေ။

ဘာသာပြန်သူသည် အင်္ဂလိပ်စာ အဘယ်မျှတတ်ရန် လိုပါသနည်း။ ဤအရည်အချင်းကို သွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးနှင့် တိုင်းတာပြောဆို၍ မရနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်စာကို ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းရမည်ဟူ၍ပင် ဆိုရပေမည်။ “ကောင်းစွာ” ဟူသည် မည်ရွေ့မည်မျှကို ဆိုလိုပါသနည်း။ “ကောင်းစွာ” ဟူသည်မှာ ဖတ်ရှုလိုက်သော အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်ကို ကောင်းစွာ အမှန်တကယ် သဘောပေါက်နားလည်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ နားလည်သည် ဟူရာ၌ စာတစ်ပိုဒ်ကို ဖတ်၍ အကြမ်းသဘော ဆိုလိုချက်ကို နားလည်ရခြင်း မပြီးပေ။ ရေးသားထားသမျှ အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ညွှန်းထားသည့် စာပိုဒ်၏ အတွင်းသဘော အယူအဆအထိ လေးလေးနက်နက်၊ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသေးစိတ်နားလည်ရန် လိုပေသည်။ ဝါကျတစ်ခုကို ဖတ်လိုက်တိုင်း အဓိပ္ပါယ်သည် အသိဉာဏ်ထဲသို့ အစီအရီ ချောမြေ့စွာ တိုးဝင်နေစေရပေမည်။ နားလည်သလိုနှင့် နားမလည်ခြင်း၊ အလွဲကို ကောက်ယူနားလည်ခြင်း၊ အသိဉာဏ်တွင် တွေဝေ၍ ရှင်းလင်း၊ ကွဲပြားခြင်း မရှိ ဖြစ်နေခြင်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့်သာ သိ၍ အပြည့်အစုံပြန်၍ ရေးမပြတ်ခြင်း စသည်တို့ ရှိနေပါမူ “ကောင်းစွာ” ဟူသော သတ်မှတ်ချက်သည် မပြည့်စုံနိုင်ပေ။

အင်္ဂလိပ်စာကို ကောင်းစွာတတ်သူသည် ဝါကျဖွဲ့ပုံကို ရှင်းလင်းစွာ ခွဲခြမ်းဝေဖန်နိုင်ရပေသည်။ ဝါကျ ဖွဲ့စပ်ပုံကိုမျှ မသိလျှင် အဓိပ္ပါယ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကောက်ယူပြန်ဆိုနိုင် တော့မည် မဟုတ်ပေ။ စကားလုံး ဟူသမျှကို သိနားလည်သော်လည်း ထိုစကားလုံးများ ဖွဲ့စပ်ထားသည့် အစဉ်ကို မသိလျှင် မည်သို့မျှ ပြန်ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အခြေခံသဒ္ဒါကို ပိုင်နိုင် ကျွမ်းကျင်ရမည်ဟု ဆိုရန် ရှိပေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် မိမိဘာသာမဟုတ်သည့် ဘာသာခြား တစ်ခုတွင် ရှိရှိသမျှသော စကားလုံးများ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လုံးဝဥသည့် သိနားလည်ပြီး ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ မသိရှိသေးသော စကားလုံးများ ရှိပေမည်။ သို့ရာတွင် ဝါကျ၌ အရေးပါသော ဝိဘတ်များ၊ သမ္ပန္ဒများ၊ ဝါကျ ဖွဲ့စည်းပုံများ၊ အရင်းခံဝါကျ၊ အမှီဝါကျ ခွဲခြမ်းပုံများ၊ ကံ၊ ကတ္တာ၊ ပကတိကြိယာ၊ အမှီကြိယာ ခွဲခြားပုံများ စသည့် သဒ္ဒါအခြေခံ အရိုးအစဉ်ကိုမူ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကျွမ်းကျင်ခြင်း ရှိရပေမည်။ ဤအရာ၌ ချွင်းချက်ထား၍ မရပေ။

ထိုမှတစ်ပါး စကားလုံးများနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးပါသော ပစ္စည်းစကားများ၊ ရှေ့ဆက်နောက်ဆက်၊ စကားလုံးပြောင်းပစ္စည်း စကားလုံးများ၊ အခြေခံအသုံးများသည် ဝေါဟာရများ စသည်တို့ကို သိကျွမ်းနားလည်ထားရန် လိုလေသည်။ မသိနားမလည်သော စကားလုံးအတွက် အဘိဓာန်များတွင် ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်သော်လည်း အခြေခံသုံးရိုး စကားလုံးမျိုးကအစ အဘိဓာန်ကို လှန်လှောနေရလျှင် ခရီးမတွင်ရုံသာမက ဆက်စပ်သဘောကောက်ယူရာ၌ပင် အာရုံပြတ်စေနိုင်လေသည်။

အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားလုံးများမှာ စကားလုံး သိရုံဖြင့် အကျိုးမထူးဘဲ သုံးစွဲသည့် နေရာဌာန၊ အကြောင်း စကားစပ်မျိုးနှင့်တွဲ၍ သိထားမှ အဓိပ္ပါယ်လည်းရှင်း၊ အသုံးလည်း တတ်မြဲ ဖြစ်လေသည်။ အဓိပ္ပါယ် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သော ပဒစယ၊ စကားပိုဒ်များမှာကား အဘိဓာန်တွင် ပါရှိမည် မဟုတ်ပေရာ အင်္ဂလိပ်စာ အထပ်ထပ် လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် စုဆောင်းဆည်းပူး ရလေသည်။ သုံးရိုးသုံးစဉ် စကားတွဲများကို အတွဲလိုက်မှတ်သား ရသည်လည်း ရှိလေသည်။ သို့မှလည်း အင်္ဂလိပ်စာ ဟန်မပျက်

အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူတတ်ပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး အထူး သုံးစကားများ၊ ဘန်းစကားများ၊ အတိုမှတ်ဝေါဟာရများ၊ အဓိပ္ပါယ်ဆင်တူယိုးမှား စကားများ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စကားများ၊ စကားပုံများ၊ ဝေါဟာရ အသစ်အဆန်းများ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ၊ နေရာအလျောက် သတ်မှတ်၍ သုံးသည့် စကားများ စသည်တို့ကိုလည်း ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ဆည်းပူးထားရမည် ဖြစ်လေသည်။ စကား ဗဟုသုတများ သူ သည် စာကို ပို၍ နိုင်နင်းစွာ သဘောပေါက်လွယ်နိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်သူသည် အင်္ဂလိပ်စာ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်၊ ပြန်ဆိုတတ်ရုံနှင့် မပြီးသေးဘဲ အင်္ဂလိပ်စာပေဟု ဆိုအပ်သော ရှေးနှင့် ခေတ်နာမည်ကျော် စာရေးဆရာကြီးများ၏ ဂန္ထဝင်မြောက် သော စာပေများကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ နှံ့စပ်စွာ ဖတ်ဖူးအောင် လေ့ကျင့်ရပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ အဖတ်များ၍ အတွေ့များသော သူသည် ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ အသင့် ပြန်ဆိုပြီး ဝါကျများကို သွန်ထုတ်ဘိ သကဲ့သို့ ကျွမ်းကျင်အမြင်ကျယ်မှု၏ အကျိုးအားဖြင့် လွယ်ကူသက်သာမှု ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာပေ ဗဟုသုတ ရှိထားလျှင် ဘာသာပြန်ဆိုရန် ပထမခြေလှမ်းအဆင့်သို့ ဝင်နိုင်သော အရည်အချင်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသရှိပြီဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

မြန်မာစာနှင့် စာပေဗဟုသုတရှိခြင်း

ဘာသာပြန်သူသည် ဘာသာခြား စာပေကို ကျွမ်းကျင်ရုံဖြင့် မပြီးပေ။ ဘာသာခြား စကားလုံးများ၊ ဝါကျများကြောင့် အသိစိတ် တွင် ဟပ်ထင် သဘောပေါက်သမျှကို အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်သော

မြန်မာစာပေ ပရိသတ်က ထပ်တူထပ်မျှ သိရှိခံစားမိအောင် မြန်မာ ဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ရေးချရာ၌ ရေးချစရာ ဆီလျော်သော စကားလုံး အလုံအလောက် တတ်ကျွမ်းပြီးဖြစ်ရန် လိုပေသည်။ သိရုံသာသိ၍ အစီအစဉ်တကျ ရှင်းလင်း ပေါ်လွင်အောင် ပြန်၍ ရေးချတတ်ခြင်း မရှိလျှင် ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်ပေ။

မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူသည် မြန်မာစာကိုလည်း ကောင်းစွာပင် တတ်ကျွမ်းရပေမည်။ “ကောင်းစွာ” ဆိုရာ၌ ရသ ပေါ်လွင်အောင် ဂုဏ်မြောက်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားနိုင်သော စာရေး ဆရာကြီးများ၏ အရည်အချင်းထိအောင် ပြည့်ဝရန် ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် မိမိ သိမြင်သဘောပေါက်သမျှကို ဖတ်သူက စာလုံးများမှတစ်ဆင့် ထပ်တူ သဘောပေါက်လေအောင် စကားလုံး နိုင်နိုင်နင်းနင်း၊ ဝါကျမှန်မှန်၊ မြန်မာဆန်ဆန် လေးနက်ပေါ်လွင်အောင် ရေးတတ် ရန်ကား လိုပေသည်။ မြန်မာဝါကျရှည်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝါကျတိုကိုဖြစ်စေ ရှင်းရှင်းနှင့် လိုရင်းပေါ်အောင် ရေးနိုင်ရပေမည်။ ကံ၊ ကတ္တား အဆက်အစပ် မှန်ကန်ခြင်း၊ စကားလုံးလုံလောက်ခြင်း လည်း ရှိ ရပေမည်။

ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် ပြန်ဆိုသူက သဘောပေါက်ပါလျက် စကားစဉ် ချောမွေ့အောင် မရေးတတ်ခြင်း၊ စကားလုံး အသုံးမှား ခြင်း၊ စကားဝေါဟာရ ခေါင်းပါးခြင်း၊ အရေးအသား ကွေ့ကောက်ဖွဲ့ နွဲ့ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဖတ်၍ နားမလည်နိုင်အောင် ရှိတတ်လေ သည်။ ထို့ကြောင့် ဝေါဟာရအင်အားကိုလည်း ဖြည့်တင်းရန် လိုလေသည်။ စိတ်ထဲ၌ သိကားသိ၏၊ တိကျအောင် ဖော်ပြရန် စကားလုံးကို ရှာဖွေမရသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ညှပ်၍ ရေးရပြောရတတ်၏။ အဓိပ္ပါယ်အရည်အဝေး ဝေဝိုက်၍ ပြန်ဆိုရတတ်

၏။ အလှယ်သည် အခက်ဖြစ်၍ နေရတော့၏။ ဤသို့ မဖြစ်စေရန်မှာ မြန်မာစကား ဝေါဟာရကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆည်းပူးထားရမည် ဖြစ်လေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး မြန်မာစကားအသီးသီးတို့၏ တာသွားပုံ၊ အဓိပ္ပာယ် အပိုင်းအခြားရှိပုံ၊ စကားလုံး တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး သဘောအနက်မည်မျှ ထူး၍ မည်မျှ ကွဲပုံ၊ စကားလုံးတို့၏ အသုံး နေရာ၊ သုံးစွဲရိုး စကားစပ် စသည်တို့ကိုလည်း သိရှိထားရပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာမှာကဲ့သို့ပင် မြန်မာစကားနှင့် ဆက်စပ်သော ပါဠိ၊ ပေါရာဏ၊ ဘန်းစကား၊ ဒေသသုံးစကားစသည်တို့ကိုလည်း ခေါက်မိ ရပေမည်။

ထိုမျှသာမက မြန်မာစာပေနှင့် စပ်သော ပျို့ကဗျာလင်္ကာ စကားပြေ၊ ရာဇဝင်၊ မဟာဝင်၊ ဇာတ်တော်၊ စကားပုံ စသည်နှင့် ခေတ်ပေါ်မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာ၊ ဝတ္ထုအထိ မြန်မာစာ အရေးအသား၊ မြန်မာစကားလုံးနှင့် ဗဟုသုတတို့ကိုလည်း ဆည်းပူးဖြည့်စွမ်းရ ပေမည်။

ဘာသာပြန်သူသည် အမှတ်မဲ့ ထင်မှတ်တတ်ကြသည့်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်စာတစ်ဖက်တွင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်ရုံဖြင့် စွမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂလိပ်စာကို အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီးများ ကဲ့သို့ ရေးတတ်သည့် အရည်အချင်းမှာ တစ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာ ပြန်သူသည် နားလည်အောင် ဖတ်တတ်သူသာဖြစ်၍ နားလည်သူမျှကို မိမိကျွမ်းကျင်သော အခြားဘာသာတစ်ခုဖြင့် ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း ပြုရာ၌ စွမ်းသူသာ ဖြစ်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်တိုင်း ဘာသာပြန် မကောင်းနိုင်သကဲ့သို့၊ ဘာသာပြန်ကောင်းတိုင်း၊ အင်္ဂလိပ်စာရေး ကောင်းမည်ဟူ၍လည်း တစ်ထစ်ချ မဆိုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင်

ကြီးစားသောသူသည် ဆက်စပ်ထောက်ပံ့နေသော အရည်အချင်းနှစ်မျိုး လုံး၌ ကျွမ်းကျင်နိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်တတ်ခြင်း

ဘာသာပြန်သူသည် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် မြန်မာစာနှစ်ရပ်လုံးကို တတ်ကျွမ်းပြီး ဖြစ်စေကာမူ အလိုအလျောက် ဘာသာပြန်ကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်မလာနိုင်ချေ။ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း အလေ့ကို သီးခြားလေ့ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် ဘာသာနှစ်ရပ် တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ ကူးလူးပေးသည့် အတတ်ကို သိမြင်လာပြီး၊ ရှိရင်းစွဲ ဘာသာနှစ်ရပ်၌ ကျွမ်းကျင်မှုကို ဆက်စပ်ပေးလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ နည်းနိဿယများ အသီးသီး ရှိလေသည်။ စောင့်စည်းအပ်သော ကျင့်စဉ်များလည်း ရှိလေသည်။ ဘာသာပြန် သူသည် မိမိနားလည်ရုံရည်ရွယ်ချက်ထက် ပို၍ အခြားသူ နားလည် စေရန် ရည်မှန်းချက်ထားသည့်အတိုင်း၊ ဘာသာပြန်မှုဆိုရာ အလေ့အကျင့်များမှာ သာမန် ဖတ်ရုံထက် ပို၍ ရေးသားတင်ပြသည့် အလေ့အထကို လေ့ကျင့်ရပေသည်။ လက်တွေ့ပြန်ဆိုကြည့်သည့် အခါမှ နားလည်သည်ကိုပင် ပြန်၍ ပြေလည်အောင် ရေးချရာ၌ တွေ့ကြုံရမြဲ အခက်အခဲများကို လက်တွေ့ဖြေရှင်းသွားခြင်းဖြင့် လေ့ကျင့်ဖန်များသောအခါ ကျင်လည်မှုသည် စက်ကဲ့သို့ အလို အလျောက် သွက်လက်စွာ လှုပ်ရှားနေစေနိုင်လေသည်။

လက်တွေ့ဘာသာပြန်သည့်အခါတွင် ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသော အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်များကို ရှင်းလင်းအောင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ပင် ပြန်ရေးခြင်း၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုရေးချ၍

တွေးဆဆင်ခြင်ခြင်း၊ အကြမ်းရေးသားပြန်ဆိုပြီးမှ အထပ်ထပ် ဖတ်ရှု၍ အဆင့်ဆင့်ပြုပြင် ဆက်စပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ရန် လိုပေသည်။ ဘာသာပြန်သူသည် ရေးရင်း စာမူရှင်၏ အာဘော်ကို ထင်မြင်တွေးဆရခြင်း၊ အကြမ်းရေးသား ပြန်ဆိုပြီးမှ အထပ်ထပ် ဖတ်ရှု၍ အဆင့်ဆင့်ပြုပြင် ဆက်စပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ရန် လိုပေသည်။ ဘာသာပြန်သူသည် ရေးရင်းစာမူရှင်၏ အာဘော်ကို ထင်မြင်အောင် တွေးဆရခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ဆုံးဖြတ်ရခြင်း၊ ပြန်ဆိုချက်ကို ပြန်၍ ညှိနှိုင်းရခြင်း စသည်အားဖြင့်လည်း ဉာဏ်စေစား ရပေသေးသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များသည် ဘာသာနှစ်ရပ်ကို ကျွမ်းကျင်ထားသော အသိအမှတ်ပညာရှင်နှင့် မပြီးဘဲ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် လေ့ကျင့်သော ပညာလည်း ပါဝင်လေသည်။

ဘာသာစကားနှစ်ရပ်ကို မတတ်မြောက်ဘဲ ဘာသာပြန်၍ မရသကဲ့သို့ ဘာသာစကားနှစ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ရုံမျှဖြင့်လည်း ဘာသာပြန်ဆို၍ မအောင်မြင်နိုင်သေးပေ။ ဘာသာပြန်ခြင်းသည် “မြင်းစီးအတတ်ကို မြင်း၏ ခါးပေါ်၌သာ စတင် သင်ကြားနိုင်၏” ဆိုသော စကားကဲ့သို့ စတင် လေ့ကျင့်၍ ပြန်ဆို သည့်အခါမှစ၍ ထိုပညာစခန်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဘာသာ နှစ်ရပ်ကို တတ်ကျွမ်းခြင်း၊ ဘာသာပြန် အရည်အချင်းကို မွေးထုတ် ပေးရန် အသင့် ပြင်ဆင်ပြီးရုံသာ ရှိပေသေး၏။ ဘာသာပြန်အတတ်သည် သမားတော်များ၏ ကုသမှုပညာကဲ့သို့ အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အလာ များလေလေ ပိုမိုတိုးတက်လေသာ ဖြစ်၏။

ဤအရည်အချင်းသုံးရပ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင်ကား ဘာသာပြန် ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်နိုင်ရန် အလားအလာရှိပြီဟု ဆိုရမည်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤအရည်အချင်းများမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုသူ အားလုံးအတွက်ပင်ဖြစ်ရာ သိပ္ပံပညာတစ်ရပ်ရပ်၊ သို့မဟုတ် ဝိဇ္ဇာပညာ တစ်ရပ်ရပ်ကို ပြန်ဆိုရာ၌ကား ထိုပညာရပ်ကို တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ထားရန် လိုလေသည်။ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်မှသာ စကားလုံး များ၏ ရည်ရွယ်ရင်း ဆိုလိုချက်ကို သဘောပေါက်မည် ဖြစ်ပြီး၊ လိုအပ်သော စကားလုံးအနက်ပေးမှု၊ စကားလုံး တီထွင်မှု စသည်တို့တွင် ပိုင်နိုင်ပေမည်။ သာမန်အားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ တတ်သိ သူသည် ခက်သော ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများကို အခြေခံမရှိဘဲ နားမလည်နိုင်ချေ။ အကယ်၍ အခြေခံမရှိခဲ့သော် တတ်သိနားလည် သူများကို မေးမြန်းလေ့လာ၍ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ သီးခြား အဘိဓာန် များကိုလည်း လေ့လာရန် လိုပေသည်။

ဘာသာပြန်အမျိုးအစားများ

ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ ဘာသာပြန်ဆိုနည်း မည်မျှရှိသည်ကို ဖော်ပြရန် လိုလေသည်။ ဘာသာပြန်ဆိုပုံသည် ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုတည်းဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရည်အချင်းကို လိုက်၍ အကောင်းအညံ့ ကွဲပြားခြားနား၏။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ ကွဲပြားမှုသည် နည်းစနစ်ကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ခွဲခြားနိုင်သော ဘာသာပြန်နည်းမှာ (၄)နည်း ရှိလေသည်။

၁။ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုနည်း

စာချုပ်စာတမ်းများ၊ အမိန့်ဥပဒေများ၊ သဘောတရားကြေငြာချက်များ စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်အတိအကျအားဖြင့် မူရင်းဘာသာစာမူနှင့် ပြန်ဆိုသော ဘာသာစာမူတို့သည် အတတ်နိုင်ဆုံး အဓိပ္ပါယ် ထပ်တူထပ်မျှ တူညီအောင် ပြန်ဆိုရန် လိုအပ်သည့် စာပေမျိုးကို ပြန်ဆိုသည့်အခါ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုနည်းကို အသုံးပြုကြရလေသည်။ ဘာသာစကားတစ်ခုနှင့်တစ်ခုသည် တည်ဆောက်ပုံ၊ တွေးခေါ်ပုံခြင်း မတူညီပေရာ ထပ်တူထပ်မျှ ပြန်ဆိုရာ၌ပင် စကားလုံး တစ်ခုခု၌ ပြန်ဆိုထားသော စကားလုံးသည် ထပ်တူအဓိပ္ပါယ် ပေါ်မပေါ်ကို

အပြန်ပြန် အလှန်လှန် စီစစ်ရလေသည်။ အကယ်၍ သံသယ ရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း၊ လိုရာကိုဆွဲ၍ အဓိပ္ပါယ် အယူအဆ တစ်မျိုးတစ်မည် ကောက်ယူနိုင်ဖွယ် ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ စာချုပ်စာတမ်းများတွင် “အကယ်၍ အဓိပ္ပါယ် အကောက်အယူ လွဲခဲ့သော် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်းသည် မူလဆိုလိုရင်း ဖြစ်ရမည်” စသော အဓိပ္ပါယ်သက်ဝင်သည့် စကားခံချက်မျိုး အတိအလင်း ဖော်ပြထားကြရလေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ပစ္စည်းဝတ္ထုဒြပ် ထင်ရှား မရှိသည့် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆဆိုင်ရာ စိတ္တဇစကားလုံးများသည် ဘာသာတစ်ခုနှင့် တစ်ခုတွင် အားလုံး ထပ်တူထပ်မျှ အဓိပ္ပါယ် တူညီနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ အတတ်နိုင်ဆုံး၊ အနီးစပ်ဆုံး တူညီမှုကိုပင် တူညီသည်ဟူ၍ လက်ခံယူဆရပေသည်။

၂။ မြန်မာစကားဆန်အောင်ပြောဆိုနည်း

ဘာသာပြန်ဆိုနည်းများကို ဖော်ပြရာ၌ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုနည်း၊ သွယ်ဝိုက်၍ ပြန်ဆိုနည်းဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်များသည် တိကျမှန်ကန်ခြင်း မရှိဟု ယူဆပေသည်။ ဘာသာပြန်သည် ဆိုကတည်းကပင် ဘာသာစကားတစ်ခုဖြင့် ရေးသားထားသည်ကို အခြား ဘာသာတစ်ခုသို့ တိုက်ရိုက်ပင် ပြန်ဆိုရပေမည်။ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ သဘောမျှလောက်ကို ကောက်ယူ၍ ပြန်ဆိုရေး သည်ဖြစ်စေ၊ အခြားမည်သည့်နည်းနှင့် ပြန်ဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ မူရင်းစာ တစ်ခုခုမှ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုကြသည်ချည်းပင် ဖြစ်လေသည်။ အကယ်၍ တရုတ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် တရုတ်ဘာသာ မူရင်းကို ဘာသာမပြန်ဘဲ တရုတ်ဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့

ပြန်ဆိုထားပြီးသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှုကိုမှ တစ်ဖန် မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါမူ တစ်ဆင့်ဘာသာပြန်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်၍ တရုတ်ဘာသာမူရင်းမှ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခြင်းကို တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်မှာ ကူးပြောင်းဘာသာပြန်ဆိုပုံကိုသာ ဆိုလိုရင်းဖြစ်၍ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်၍ ဖတ်ကောင်းအောင် ပြန်ဆိုခြင်း စသော ဘာသာပြန် စနစ်ကို ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပေ။ သွယ်ဝိုက်၍ ပြန်ဆိုခြင်းဟူသည်မှာလည်း မည်ကဲ့သို့ သွယ်ဝိုက်၍ ပြန်ဆိုသည်ဟု တိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ ရေးကတည်းက ဘာသာပြန်ဟူသော စကားကိုပင် သုံးစွဲရန်လိုမည် မဟုတ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ တိတိကျကျ ဘာသာပြန်ဆိုနည်း၊ မြန်မာစကားဆန်သော ပြန်ဆိုနည်းဟူသော စကားလုံးများကိုသာ အသုံးပြုထားပေသည်။]

မြန်မာစကားဆန်သော ပြန်ဆိုနည်းကို မဖော်ပြမီ တိတိကျကျ ဘာသာပြန်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် မြန်မာစကား မဆန်သည်ကို ဖော်ပြရန် လိုပေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာသည် ဝါကျ ဖွဲ့ဆောက်ပုံခြင်း၊ စကားလုံး စီစဉ်ပုံခြင်း၊ အခြေခံအတွေးအခေါ်ခြင်း မတူညီကြပေ။ (ဤသို့ ကွဲပြားခြားနားပုံကို တစ်ကဏ္ဍအဖြစ် အကျယ်တဝင့် သီးခြားဖော်ပြထားသည်။) ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာရေးပုံရေးနည်း၊ စကားလုံး သုံးစွဲပုံ သုံးစွဲနည်းကို မပြောင်းလဲစေဘဲ၊ မူရင်းတွေးခေါ် ရေးဖွဲ့ဟန် ပါဝင်အောင် တိတိကျကျ ပြန်ဆိုသောအခါ ဘာသာပြန်စာမူသည် ဘာသာပြန်ထားသော အသွင်ကို ထင်ထင်လင်းလင်း ဆောင်၍ နေပေသည်။ မြန်မာဘာသာ၌ ပြောဟန်ဆိုဟန်၊ တွေးဟန်ဖွဲ့ဟန်များ ပါဝင်ကောင်းမှ ပါပင်လေ လိမ့်မည်။ ဤနေရာတွင် သိသာရုံမျှ ပုံစံတစ်ခုကို ပြရလျှင်-

Today, more than ever before, the Tatmadaws role has become distinctly one to promote the interests of the working people.

ကို အင်္ဂလိပ်စာဟန်အတိုင်း ဘာသာပြန်လျှင်-
ယနေ့ဆိုလျှင် တပ်မတော်၏ အခန်းကဏ္ဍသည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်စေရန် အတိုင်းအတာမျိုး၊ ရှေးယခင်ကထက် ပို၍ ကွဲပြားပေါ်လွင်စွာ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ဟူ၍ ပြန်ရမည်ဖြစ်ရာ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်သော်လည်း ချောမွေ့သော မြန်မာစာရေးဟန် မဟုတ်ပေ။ ရေးသားချက်သည် ကွေ့လွန်းထောင့်လွန်းနေပေသည်။ အောက်ပါ ဘာသာပြန်ချက်မှာ သဘောမပျက်စေဘဲ မြန်မာစကားဖြင့် ပြန်၍ ရေးထားခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ယနေ့ ခါသမယတွင် တပ်မတော်သည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် တပ်မတော်အဖြစ်သို့ ရှေးယခင်ကထက် ပို၍ ကွဲပြားပေါ်လွင်စွာ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်။

ဤဘာသာပြန်ဆိုချက်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်း ရေးသားဟန်ပျောက်၍ စကားလုံးအချို့ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ရေးသားထားလေသည်။ ဝါကျ ရေးဖွဲ့ပုံခြင်း ကွဲပြားသွားလေသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာ ကွဲလွဲခြားနားခြင်း မရှိပေ။ ကျန်စကားလုံးများကို ထပ်တူပင် အသုံးပြုထားပေသည်။

ဤဘာသာပြန်ဆိုပုံနစ်ရပ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် မြန်မာဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်းမှာ မည်ကဲ့သို့ အရေးအသား ချောမွေ့လာစေ

သည်ကို သတိပြုနိုင်ပေသည်။ (နည်းတစ်ခုစီ၏ ဘာသာပြန်ဆိုပုံကို ရှေ့တွင် အကျယ် ရှင်းလင်းပြဆိုမည်။)

မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်းသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဝါကျနှင့် စကားလုံးများနောက်သို့ ထက်ချပ်မလိုက်ဘဲ သဘော အဓိပ္ပာယ်ကို အနီးစပ်ဆုံး ကောက်ယူ၍ မြန်မာဝါကျ ဖွဲ့နည်းအတိုင်း နားလည်သလို ချောချောမွေ့မွေ့ ပြန်၍ ရေးနည်းဟူ၍ပင် ဆိုနိုင် ပေသည်။

၃။ ဖွဲ့နွဲ့၍ပြန်ဆိုနည်း

ဖွဲ့နွဲ့၍ပြန်ဆိုနည်းမှာ ဘာသာပြန်ဆိုသော သဘောပါရှိနေ သောကြောင့် ဘာသာပြန်စနစ်များထဲတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရ စေကာမူ ဘာသာပြန် အာစစ်အမှန် မဟုတ်ပေ။ ထိုဘာသာပြန်နည်းမှာ မြန်မာစကားဆန်အောင် ဘာသာပြန်နည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါ ပြန်နည်းကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်းအဓိပ္ပာယ် မလျော့မပိုအောင် တိတိကျကျ ငဲ့တွက်ခြင်း မရှိဘဲ ယေဘုယျ သဘောအနက်မျှကို ကောက်ယူကာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖတ်၍ကောင်းအောင် အပိုအမိ စကားအဖွဲ့အနွဲ့တို့ဖြင့် သာသာထိုထို မွမ်းမံလုပ်ကြံထားသော ရေးသားနည်းပင် ဖြစ်လေသည်။

မူရင်းအကြောင်းအရာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်းမှ ထုတ်နှုတ် ကောက်ယူသည်မှန်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်စကားလုံး မတိကျဘဲ အလျော့အပိုများဖြင့် ယေဘုယျသဘောသာ ပါဝင်၍ စကားဖွဲ့နွဲ့ပုံ၊ ဝါကျဖွဲ့နွဲ့ပုံ ကွဲပြားခြားနား သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်

သည်ထက် အကြမ်းဖတ်၍ ပြန်လည်ဖွဲ့နွဲ့ ရေးသည့် သဘောမျိုးသို့ ရောက်ရှိသွားလေသည်။

ဤနည်းကို ဘာသာပြန်ဝတ္ထုရေးသားရာတွင် အချို့ အသုံးပြု ကြလေသည်။ အများအားဖြင့် အတိအကျ ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်လောက် အောင် မကျွမ်းကျင်ဘဲ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို သဘောကောက်ယူ နားလည်ရုံမျှ တတ်မြောက်သူများနှင့် မြန်မာစာအရေးအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်၍ အင်္ဂလိပ်စာပေကို သာမန်သဘော ထင်ရုံမျှသာ ဖတ်ရှုနားလည်သူများက အသုံးပြုကြလေသည်။ ဤနည်းသည် မူရင်းအဘော် အသေးစိတ်ကို ကွယ်ပျောက်စေသဖြင့် မူရင်းကို ဖတ်ရှုအရသာခံလိုသူအတွက် အပြည့်အဝ အကျိုးမပြုဘဲ ပြန်ဆိုချက် (ဝါ) ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားချက်ကိုသာ အရသာခံ၍ ဖတ်သူအတွက်သာ ကောင်းမွန်ပေသည်။

သို့ရာတွင် မြန်မာဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်းတွင် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ မွမ်းမံဖွဲ့နွဲ့နည်းကို အသုံးပြုရသည့်အခါလည်း ရှိလေသည်။ ပုံစံအားဖြင့်-

Goodwill Visit	{ = (ချစ်ကြည်ရေးခရီး)ဟု ပြန်ဆိုမည့်အစား = (နှစ်ပြည့်တစ်ပြည် မီးမသေရေမနောက်၊ ရွှေလမ်းငွေလမ်း ဖောက်ခြင်း)ဟူ၍လည်း လိုလျှင် ပြန်ဆိုနိုင်လေသည်။
----------------	--

ဤသို့လျှင် မူရင်းမပျက်သော မွမ်းမံမှုမျိုးကိုလည်း သုံးစွဲရ လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ပို၍ မြန်မာဆန်လေသည်။ သို့ရာတွင် အပိုအမိဖြည့်လွန်းလျက်-

Handsome

= (အကြည့်ယဉ်သော) ဟု ပြန်ဆိုသည်ထက်
 = (ခါးသေရင်ချို၊ ပဒုမ္မနီတမျှ၊ လှပကြော
 ရှင်း၊ ခြောက်ပြစ်ကင်း၍၊ ယမင်းသူဇာ၊
 ကံပမာသို့၊ ယဉ်လာသူရုံးအောင်၊ ယဉ်မှု
 ယာနှုန်းတတ်သော)

ဟူ၍ ပြန်ဆိုပါမူကား ဘာသာပြန်ဆိုသည့် မူရင်းသဘောကို
 မြို့ဝါးလောက်အောင် အမွမ်းတန်ဆာများ များပြားလွန်းသဖြင့်
 ဘာသာပြန် သဘောပျောက်၍ အဖွဲ့အနွဲ့ဘက်သို့ ရောက်သွား
 တတ်လေသည်။

၄။ မှိုငြမ်းပြုခြင်း

မှိုငြမ်းပြုရာ၌ ဘာသာတစ်ခုမှ ထုတ်နှုတ်ယူသည့် သဘောပါ
 ရှိသဖြင့် ဘာသာပြန် အငွေ့အသက်ပါသည်ဟု ဆိုရသော်လည်း
 စင်စစ်အားဖြင့် ဘာသာပြန်ရာတွင် အကွပ်အတားဖြစ်သည့် စည်းကမ်း
 ဘောင်မှလွတ်၍ မိမိစိတ်ကူးဖြင့် ရေးချ သလို ရေးနိုင်သောကြောင့်
 ဘာသာပြန်ဆိုနည်းတွင် ထည့်သွင်းရန် မလိုပေ။ မှိုငြမ်းပြုခြင်းသည်
 တိတိကျကျခွဲဖြာလျှင် ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း မဟုတ်ပေ။ ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆို
 ခြင်းမျှလောက်ပင် မူရင်းကို ငဲ့ရန်လည်း မလိုပေ။ အထူးသဖြင့်
 ဇာတ်လမ်း သို့မဟုတ် အခြေခံအကြောင်း အရာတစ်ခုခုကို ယူ၍
 မိမိသဘောဖြင့် ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်း၊ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ခြင်း
 မျိုးသာ ဖြစ်ပေသည်။

မှိုငြမ်းပြုသည်ဟုဆိုခြင်းမှာ မူလအကြောင်းရင်း၊ အတွေး
 အခေါ်၊ ဇာတ်အိမ်တို့သည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်မှ ရရှိသည်
 မဟုတ်ဘဲ အမွမ်းအမံ အဖွဲ့အနွဲ့သည်သာ မိမိဥစ္စာရင်းဖြစ်ကြောင်း
 ဝန်ခံဖော်ပြချက်ပင် ဖြစ်လေသည်။ မှိုငြမ်းပြုခြင်းကို ကိုးကားခြင်းနှင့်
 ခွဲခြားနားလည်ရန် လိုပေသည်။ မှိုငြမ်းပြုသူအား မူရင်းမှီရာစာမူ၏
 အနှစ်သာရ သဘောတရားကား မနစ်ငုတ်စေအပ်ပေ။ သို့ရာတွင်
 မှိုငြမ်းပြုသည်ဟုသာ တံဆိပ်ကပ်သော်လည်း ရာနှုန်းပြည့် မှိုငြမ်း
 မပြုဘဲ၊ လိုရာလောက်ကိုသာ ထုတ်ယူရေးဖွဲ့ထားသော စာမူမျိုးလည်း
 ရှိသဖြင့် မှိုငြမ်းပြုခြင်းမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရေးချင်သလို
 ရေးနိုင်ရာ ရောက်နေတတ်လေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ထုတ်ဖော်
 ဝန်ခံခြင်းကြောင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကူးယူသည်၊ တုယူသည်၊
 သို့မဟုတ် ခိုးယူသည်ဟူသော အဖြစ်မျိုးသို့ကား မရောက်ချေ။

ယင်းသို့အားဖြင့် ဘာသာပြန် အမျိုးအစား (၄)မျိုးအထိ
 ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အမျိုးအစား ခွဲနိုင်သော်လည်း ဘာသာပြန်အတတ်
 တွင် ပဓာနအားဖြင့် အကျုံးဝင်သည်မှာကား၊ တိတိကျကျ
 ပြန်ဆိုနည်းနှင့် မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်း (၂)မျိုးသာလျှင်
 မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုနည်းစနစ်များ ဖြစ်လေသည်။

ဘာသာပြန်စနစ်များကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ (က) တိတိကျကျပြန်ဆိုနည်း (Metaphrasing)၊ (ခ) မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်း (Translation)၊ (ဂ) ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုခြင်း (Moderating)ဟူသော နည်းသုံးနည်းရှိကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့လေပြီ။ ထိုဘာသာပြန်ဆိုနည်း များသည် မည်သို့သဘောသက်ဝင်၍ မည်သို့ ပြန်ဆိုကြောင်းကို ရှင်းလင်းညွှန်ပြရန် လိုပေသည်။

တိတိကျကျ ပြန်ဆိုနည်းသည် ဖတ်ကောင်းအောင် ပြန်ဆို နည်းလည်း မဟုတ်ချေ။ သဘောပေါက်အောင် ဖြည့်စွမ်းရာသို့လည်း ရောက်ချင်မှ ရောက်ပေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ ဖတ်၍ကောင်းပြီး၊ သဘောပေါက်စေသည် မှန်သော်လည်း မြန်မာဘာသာ၌ကား ထပ်တူထပ်မျှ လုံးကောက်ပြန်ဆိုရုံဖြင့် မပြီးမြောက်နိုင်ပေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ အင်္ဂလိပ်စကားအတွက်သာ မဟုတ်ပေ။ မြန်မာဘာသာ ဖြင့် ရေးသားထားသည်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လုံးကောက်ပြန်ဆိုလျှင်

လည်း ထိုအတူပင် ဖြစ်ပေမည်။ အကြောင်းရင်းသည် ဘာသာစကား ၏ ဝေါဟာရနှင့် ဝါကျဖွဲ့စပ်ပုံ အခြေခံသဘောချင်း မတူခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖတ်ကောင်းအောင်ပြန်ဆိုရာ၌ ပြန်ဆိုသည့် ဘာသာစကားဖြင့် အဆင်ပြေအောင် ပြန်၍ ရေးသားရသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အဓိပ္ပါယ်မပေါ်သည်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ အခြေခံ မရှိသော လူပြိုနိုးတို့ သဘောပေါက်လွယ်အောင် ပြန်၍ ဖွင့်ဆို ရှင်းလင်းရသည်အခါလည်း ရှိလေသည်။ မူရင်းဝါကျ၏ ပုံစံသည် ပြောင်း၍ ဝေါဟာရအတိုသည် ရှည်လာပေမည်။ တင်စားသော စကားလုံးများသည် ပြောင်းလဲကောင်း ပြောင်းလဲသွားပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်သည်ဆိုကတည်းက မြန်မာစကားဆန် အောင် ပြန်ဆိုရသည့် နည်းသည်သာ နည်းကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်၍ ဘာသာပြန်စစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သို့ရာတွင် ဖတ်ကောင်းအောင် ပြုပြင်ရာ၌ စကားအဓိပ္ပါယ်တိကျမှုသည် ပြန်ဆိုသူပုဂ္ဂိုလ်၏ နိုင်နင်းမှု၊ မနိုင်နင်းမှု၊ တိကျမှု(ဝါ) သစ္စာရှိမှု၊ မရှိမှုပေါ်တွင် တည်၍ ယိမ်းယိုင်မှုရှိနိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့် စာချုပ်စာတမ်း၊ ဥပဒေ၊ ကြေညာချက်၊ မိန့်ခွန်း၊ အကိုးအကား စသည်တို့တွင် လိုရာကို ဆွဲ၍ တွေးခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်လွဲမှား၍ ကောက်ယူခြင်း မရှိစေရအောင် စကားလှယ်သည် လုံးကောက် တိတိကျကျ ပြန်ဆိုနည်းကို အသုံး ပြုကြရလေသည်။ ထိုနည်းသည် ဖတ်ရှု၍ ပြေပြစ်သင့်သလောက်သာ ပြေပြစ်၍၊ တစ်ခါတစ်ရံတွင် မြန်မာစာအဖြစ်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ် အဆက် အစပ် အကောက်အယူပင် ထောင့်၍ နေတတ်ပေသည်။ ထိုအခါမျိုး တွင် အင်္ဂလိပ်စာ၏ မူလရေးဟန်ကို တွေးဆပါမူ သဘောပေါက် သွားတတ်၍ တစ်ခါတစ်ရံတွင် မူရင်းကို ပြန်၍ လေ့လာယူရသော

အခါလည်း ရိုတတ်ပေသည်။ ထိုပြန်ဆိုနည်းသည် ဘာသာပြန်သူက သဘောပေါက် နားလည်သမျှကို သွတ်သွင်းရေးချခွင့် မရဘဲ၊ ရေးရင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားလုံးအရှိကို ပြန်ဆိုရသဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ ကွဲလွဲသော ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံ စနစ်ကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်မပေါ်လွင် ဖြစ်ရတတ်ပေသည်။ စင်စစ်မှာ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုချက်သည် ဖတ်ရှုသူအတွက် မိမိအတွေးအဆဖြင့် အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရန် တစ်ဆင့်ကျန်သေးသော ဝေါဟာရဖလှယ်နည်းပင် ဖြစ်လေသည်။ တိတိကျကျဖလှယ်ခြင်းသည် စင်စစ်ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ဖွယ်ပင် မရှိချေ။

တိတိကျကျပြန်ဆိုပုံ၊ မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုပုံနှင့် ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုပုံတို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်းဖြင့် မည်သို့ အခြေခံကွဲပြား သည်ကို သတိပြုနိုင်ပေသည်။

အောက်ပါဝါကျကို သုံးနည်းစလုံးဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုပါအံ့။

The girl was fascinated by the youth's smile and by his accent.

၁။ တိတိကျကျ ဝေါဟာရဖလှယ်ပုံ

မိန်းကလေးသည် လူရွယ်ပျို၏ ပြုံးပုံနှင့် အသံထွက်ပုံအားဖြင့် ညှို့ခြင်းခံရသည်။

၂။ မြန်မာစကားဆန်အောင်ပြန်ဆိုပုံ

မိန်းကလေးသည် လူရွယ်ပျို၏ အပြုံးနှင့် လေယူလေသိမ်းကြောင့် စွဲငြိမိလေတော့သည်။

၃။ ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုပုံ

လူရွယ်ပျို၏ ချစ်ငွေ့လျှမ်း ကြင်နာရိပ်ပြည့်ဝ၊ လှိုက်လှဲသော အပြုံးကလည်း စွမ်းသည်တစ်ကြောင်း၊ ညှင်းပျောင်း သာယာ တီတာနွဲ့ညှသော လေယူလေသိမ်းကလည်း ထိမိလှ သည်တစ်ကြောင်း တို့ကြောင့် မိန်းကလေးသည် နှလုံးရွှင်မြိုက်၊ ပီတိခိုက်ကာ တလိုက်လိုက် ဟအိအိ၊ စွဲငြိကြည်နူးလျက် ရွှင်မြူးနှစ်သိမ့်မိလေတော့သည်။

ဤပြန်ဆိုနည်းများတွင် ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုရာ၌ မူရင်းဆိုလိုချက် အမြဲတေခံ၍ အကျုံးဝင်နေသော်လည်း ထို ဆိုလိုရင်းကို ပို၍ ပေါ်လွင်အောင် လည်းကောင်း၊ ဖတ်၍ကောင်းအောင်လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်သူ၏ အာဝဇ္ဇန်းများ အံ့ဖွဲ့ပါရှိနေသဖြင့် ဘာသာပြန် သန့်သန့်ဖြစ်မလာပေ။ ဘာသာပြန်သူ၌ စည်းကမ်းလျော့ရသည့် အလျောက် တိကျမှုရှိမရှိကိုလည်း တာဝန်မယူသာချေ။ ထို့ကြောင့် တကယ်စင်စစ် ဘာသာပြန်သူသည် (ဇာတ်လမ်းကိုမှီးသူမှအပ) ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုနည်းဖြင့်လည်း မပြန်ဆိုအပ်ပေ။

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် စာရေးဆရာမဟုတ်ပေ။ ဘာသာပြန်သူ တစ်ယောက်သည် စာရေးဆရာ၏ ဖွဲ့နွဲ့မှုစွမ်းရည်ရှိသူ ဖြစ်ကောင်း

ခြင်ပေမည်။ သို့ရာတွင် ဘာသာပြန်ရာသည် ထိုအစွမ်းကို ထုတ်ပြရာ နေရာ မဟုတ်ပေ။ ဘာသာပြန်ရာ၌ မိမိ ပင်ကိုယ်အစွမ်းပြရန် မလိုပေ။ ပင်ကိုယ်အစွမ်းမှာ အဖွဲ့အနွဲ့ စွမ်းရည်မဖြစ်စေဘဲ၊ တိတိကျကျ ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်သော စွမ်းရည်ပင် ဖြစ်ရပေမည်။ ဘောလုံးဂိုးစောင့်သူသည် ဘောလုံးလုံခြုံမှုဖြင့်သာ အစွမ်းပြရမည် ဖြစ်၍ ဘောလုံးကန် ခြေပြင်းကြောင်းကို အစွမ်းပြရန် မလိုသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာပြန်သူသည် ကြားလူအဖြစ်ဖြင့် မူရင်းစာရေးသူ၏ ရေးသားချက်၊ ရေးသားဟန်၊ ရေးသားသမျှကို ပြန်ပြောင်းတင်ပြရသူသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဤ၌ နိုင်ငံခြား စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ ဆည်းပူးရရှိချက်၊ သိနားလည်ချက်တို့ကို အခြေခံ၍ စုပေါင်းရယူကာ စာအုပ်စာတမ်း ပြန်၍ ရေးသားပြုစုသည့် စာပြုစုခြင်းမျိုးသည် ဘာသာပြန်ခြင်းသက်သက် မဟုတ်သည်ကိုလည်း ခွဲခြားနားလည်ရန် လိုပေသည်။

ဘာသာပြန်သူသည် မိမိတတ်ကျွမ်းသော အခြားမျိုးခြား ဘာသာဖြင့် ရှိနေသော အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ထိုဘာသာ မတတ်ကျွမ်းသူအား သိနားလည်အောင် ပြန်၍ ရှင်းလင်းပြောပြနေသူ မဟုတ်ပေ။ ထိုထက်ပို၍ တာဝန်ရှိပြီး မူရင်းရေးသူ ရေးလေသမျှကိုသာ အရင်းတိုင်း ဖောက်သည်ချပြသူ ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာပြန်သူသည် မိမိထမ်းဆောင်ဆဲ တာဝန်ကို မေ့လျော့၍ အရင်းတိုင်း ဖောက်သည်ချရာမှ အမွမ်းအမဲ အဖြည့်အစွက်များနှင့် သာသာထိုးထိုး တင်ပြမိတတ်ကြပေသည်။ မိမိကိုယ်ကို ဆန်းစစ်၍ မိမိသည် ပြန်ပြောင်း ပြောပြသူလော၊ အရင်းတိုင်းပြန်လည်ကူးပြောင်းပေးသူလောဟူ၍ ကွဲပြားစွာ သိရှိပြီးနောက် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်

မျှကိုသာ ထမ်းဆောင်ရန် လိုပေသည်။ ဤ၌ အကြောင်း အရာသိရှိရန် စာပေမျိုးကိုမူ ပြန်လည်တင်ပြနိုင်သည် ဖြစ်၍ အာရုံခံစားမှုနှင့် အတွေးအခေါ်ကို တင်ပြထားသော စာပေမျိုးကိုမူ မလျော့မပိုဘဲ အရင်းတိုင်းသန့်သန့် တင်ပြကြရသည်ကို သဘောပေါက်ရန် လိုပေသည်။

အောက်တွင် အာရုံခံ၍ ဖတ်သည့် စာမူမျိုးဖြစ်သော ဒုတိယ ဥပမာတစ်ခုကို နည်း(၃)သွယ်လုံးဖြင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ဘာသာပြန်ပြထားပေသည်။

A-top the mountain of Ramagiri, a Yaksa once stood solitary and desolate, gazing wearily around at the dreary, self-same landscape that stretched forth each day before his brooding eyes, an exile from his native land.

The tranquil woodlands seemed to bring no peace or solace to his disturbed spirit, or the cool, rashing waters any blessing to his jaded eyes; for sadness filled his soul to the brim, leaving no room for comfort or consolation.

၁။ စကားလုံးအတိအကျပြန်ဆိုပုံ

တစ်ရံခါသော် ရာမာဂိရိ တောင်ထိပ်တွင် ယသံအမည်ရှိ လူလင်ငယ်တစ်ဦးသည် သူ၏ ရီဝေသော မျက်လုံးများရှေ့တွင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရှေ့တစ်ခွင် ပြန်လွှမ်းနေသည့် စိတ်မောဖွယ်

တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သော ရှုခင်းပြင်ကို ဟိုသည်ရော်ရမ်း ငေးငိုင်ရင်း၊ မိမိဇာတိရပ်ရွာမှ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူဖြစ်သည့်အတိုင်း တစ်ယောက်တည်း အစွန့်ပယ်ခံလျက် ခြေကုန်လက်ပန်းကျကာ ရပ်၍နေလေသည်။

တိတ်ဆိတ်သော တောအုပ်များသည် သူ၏ ပွေ့နောက်နေသော စိတ်ဟဒယကို အေးငြိမ်းမှု၊ သို့မဟုတ် စိတ်သက်သာမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်ဟန် မတူပေ။ စီးဆင်းနေသော အေးမြသည့် ရေအယဉ်သည်လည်း သူ၏ ပန်းလှသော မျက်လုံးများကို ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပေးနိုင်ဖွယ် မရှိပေ။ အကြောင်းမူကား သူ၏ စိတ်ဝိညာဉ်တစ်ခုလုံးမှာ စိတ်သက်သာမှု၊ နှစ်သိမ့်မှုများအတွက် နေရာလွတ်ပင်မကျန်တော့အောင် ပူပန်သောကတို့က ဖုံးလွှမ်းနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

၂။ မြန်မာစကားဆန်အောင်ပြန်ဆိုပုံ

တစ်ရံခါသော် ရာမာဂီရိတောင်ထိပ်ထက်တွင် ယဿအမည်ရှိသော လုလင်ငယ်တစ်ဦးသည် ရီဝေတွေ့မှိုင်းသော မျက်လုံးအစုံဖြင့် နေ့ရှိသမျှ ရှေ့ဆီတစ်ခွင်တပြင်သို့ မျှော်မဆုံးအောင် ပြန့်လွှမ်းနေသော ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ထူးမခြားနား ရှုမျှော်ခင်းကိုပင် ဟိုသည်ရော်ရမ်း ငေးစိုက်ကာ မိမိဇာတိရပ်ရွာမှ လွင့်ထွက်လာခဲ့ရသူတို့၏ ဘာဝီ၊ တစ်ကိုယ်ယေတကာယ အပယ်ခံ ဘဝဖြင့် ခြေကုန်လက်ပန်း နှမ်းလျှော့ ရပ်၍ နေရာလေသည်။

တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်လှသော တောအုပ်များသည် သူ၏ ပွေ့နောက်နေသော စိတ်ဟဒယကို အေးငြိမ်းမှုသော်လည်းကောင်း၊ စိတ်သက်သာမှုသော်လည်းကောင်း ပေးနိုင်စွမ်း မရှိတော့သည့်

အခြေအနေသို့ ရောက်နေဘိသကဲ့သို့ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော အေးမြသည့် ရေအယဉ်သည်လည်း သူ၏ ပန်းလှသော မျက်စိအာရုံတွင် ဣဋ္ဌာရုံအဖြစ် မထင်ဟပ်နိုင်တော့သလို ရှိလေတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူကား သူ၏ အသည်းနှလုံးမှာ ပူပန်သောကဗျာပါရတို့ဖြင့် ဆိုပိတ်ပြည့်လျှမ်းနေပေရာ စိတ်သက်သာမှုနှင့် နှစ်သိမ့်မှုတို့သည် နေရာမယူနိုင်ကြတော့ပေ။

၃။ ဗွဲခွဲ၍ပြန်ဆိုပုံ

တစ်ရံရောအခါတွင် ရာမာဂီရိတောင်ထိပ်၌ လုလင်ငယ်တစ်ယောက် ရပ်၍နေသည်ကို တွေ့နိုင်ကြပေသည်။ ထိုသူကား အခြားသူမဟုတ် ယဿဆိုသူပင်တည်း။ သူသည် ရှေ့တူရှုတွင် တမျှော်တခေါ် ရှုမဆုံးအောင် ကျယ်ပြောလှသော ရှုခင်းကို ထိုင်းမှိုင်းလေးလံစွာဖြင့် ဘယ်မှညာ၊ ညာမှဘယ်သို့ ရော်ရမ်းငေးငိုင်၍ ကြည့်နေပေသည်။ သူ့မျက်စိအောက်မှ ရှုမျှော်ခင်းမူကား နေ့ရက်သာ ကုန်ကျွမ်းလာခဲ့စေကာမူ အသွင်ပြောင်းလဲ ခြားနားသည်ဟူ၍ မရှိချေ။ တစ်နေ့ကြည့်လျှင်လည်း ထိုရှုခင်း၊ နောက်တစ်နေ့ကြည့်လျှင်လည်း ထိုရှုခင်းမှလွဲ၍ မြင်ကွင်းမပြောင်းလဲခဲ့ချေ။ သူ့ကို မြင်ရုံမျှနှင့်ပင် ထိုသူငယ်သည် မိမိဇာတိရပ်မြေမှ လွင့်ထွက်လာခဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိနိုင်ပေသည်။ အဖေအပေါင်း ကင်းမဲ့လှစွာဖြင့် အထီးကျန်ဘဝတွင် ရပ်တည်နေရရာသူဖြစ်သည့်အတိုင်း သူသည်လည်း ညှိုးငယ်စိတ်ပန်း၍ နှမ်းလှသော အသွင်ကို ဆောင်နေပေသည်။

ရှေ့ဆီမှ တောအုပ်ကြီးများမှာမူကား တိတ်ဆိတ်အေးချမ်း၍ နေပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအေးချမ်းမှုသည် သူ့စိတ်အစဉ်သို့ ကူးဝင် ရိုက်ဟပ်နိုင်စွမ်းကား ရှိဟန်မတူပေ။ ထိုရှုခင်းကို တွေ့မြင်နေ ရ၍လည်း စိတ်သက်သာမှု မရပေ။ ထိုနည်းအတူပင် တသွင်သွင် တဒီးဒီး စီးဆင်းနေသော မြစမ်းကြော့မှာလည်း သူ၏ မှူးမိုင်းပြ သော မျက်လုံးထဲတွင် အေးမြသော အရိပ်အသွင် ထင်ဟပ်နိုင်စွမ်း မရှိပေ။ အဘယ်မှာလျှင် ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ တစ်နေထွက်မှ တစ်နေဝင် အထိ ပူပင်သောက ဗျာပါဒတို့သည် သူ့ကို လွှမ်းခြုံမြှုပ်နှံနေခဲ့ပေရာ စိတ်သက်သာနိုင်ခွင့်တို့သည် သူ၏ စိတ်သဏ္ဍာန်တွင် ခိုဝင်နား နေရမည် နေရာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ဖို့သည်ပင်လျှင် ခက်ခဲ၍ နေချေပြီ တကား။

ဖော်ပြပါ ဘာသာပြန်ဆိုပုံများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် အောက်ပါ ညွှန်ကြားချက်များကို ကောက်ချက်ချနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။

၁။ တိတိကျကျပြန်ဆိုရန် လိုအပ်ခဲ့လျှင် မူရင်းဝါကျဖွဲ့ပုံကို တတ်နိုင်သမျှလိုက်ပါ။ မူရင်းစကားလုံးကို တတ်နိုင်သမျှ နီးကပ်ပါစေ။ အပိုအလျော့သော်လည်းကောင်း၊ ဖြည့်စွက် ရှင်းလင်းချက်သော်လည်းကောင်း မပါပါစေနှင့်။ ရှင်းလင်းရန် လိုအပ်က အောက်ခြေမှတ်ချက်တွင်သာ မူရင်းအင်္ဂလိပ် စကားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာကိုဖြစ်စေ ဖော်ပြနိုင်သည်။ ဝါကျအစဉ်ကို မလိုအပ်ဘဲ မပြောင်းပါနှင့် ပြန်ဆိုချက်သည် စကားသိပ်သည်း ကျစ်လစ်ပါစေ။ သဘော မလွတ်သော ဝေါဟာရဘောင်အတွင်း၌သာ ပြန်ဆိုပါ။

၂။ မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုချက်တွင် တစ်ဖက်၌ ဆိုလိုရင် မပျက်မယွင်း မကျန်စေရန်နှင့် တစ်ဖက်တွင် ဖတ်၍ ချောပြေပြီ နားဝင်လွယ်အောင် ပြန်ဆိုပါ။ မြန်မာဆန်သော ဝါက

ဖွဲ့ဟန်ဖြင့် ရှင်းလင်းအောင် ပြန်ရေးပါ။ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်အောင် ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဘာသာပြန် စည်းဝိုင်း အတွင်း၌သာရှိသဖြင့် ဘာသာပြန်သူတို့၏ ကျင့်ဝတ်အတိုင်း မိမိ၏ အဘော်များမပါဘဲ စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်တာသွားသလောက်သာ ရှင်းလင်းပြန်ဆိုပါ။ ဝါကျများ ရှည်လွန်းကလည်း ဖြတ်တောက်ပြန်ဆိုပါ။ ပြန်ဆို ချက်ကို ဖတ်ကြည့်လျှင် မြန်မာလိုတွေး၍ မြန်မာလိုရေးထား သည်ဟု အထင်ပေါက်ပါစေ။ ဤပြန်ဆိုနည်းသည် တိတိ ကျကျ ပြန်ဆိုနည်းနှင့် ဖွဲ့နွဲ့ရေးနည်း ဘောင်နှစ်ခုအကြား တွင် စည်းပြင်မထွက်အောင် လျှောက်ရသော နည်းဖြစ်၍ ခက်ခဲသည်နှင့်အမျှ ပညာသားပါသည်။

၃။ ဖွဲ့နွဲ့ရေးခြင်းသည် ဘာသာပြန်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ အကြောင်း သစ်၊ အတွေးသစ်၊ ပညာသစ် သွင်းယူရုံမျှသာဖြစ်၍ မိမိ တင်သွင်းလိုသော အကြောင်းအရာကို ဖတ်ရှုသူ (၁) နှစ်သက် လက်ခံရန်နှင့် (၂) သဘောပေါက်နားလည်ရန် အခြေခံလျက် လွတ်လပ်စွာ မွမ်းမံရေးသားနိုင်သည်။ သဘောအကောက် အယူမမှား မဆန့်ကျင်စေရပါ။ ဆိုလိုရင်းအကြောင်းအရာ အူတိုင်သည်လည်း ပျောက်ကွယ်မသွားစေရပါ။ ရေးသူ၏ အဘော်နှင့် တစ်ကြောင်းတည်းဖြစ်ပါမူ ချဲ့ချင်သလောက်၊ ဖွဲ့ချင်သလောက် ဖွဲ့နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ပင်ကိုယ် အကြောင်းထက် အဖွဲ့အနွဲ့က ပိုလွန် လွှမ်းမိုးမသွားစေရပေ။ ရှောက်သီးသုတ်သည် ကြက်သွန်သုတ်၊ ပုဇွန်ခြောက်သုတ် ဖြစ်မသွားစေရပေ။ အဆာဟူသည်မှာ အရင်းခံ ပစ္စည်းကို မကျော်လွှမ်း၊ မဖုံးအုပ်ရဘဲ ပို၍ ကောင်းမွန်အောင် အထောက်အပံ့သာ ပြုရသည်ကို သတိပြုရသည်။ ဘာသာပြန်

သန့်သန့် မဟုတ်သော်လည်း အခြားဘာသာမှ အကြောင်း
 အရာ တစ်ခုကို အူတိုင်တည်၍ မှီထားသည်ဖြစ်သဖြင့်
 လမ်းရိုးဘောင်အပြင်သို့ ထွက်ချင်တိုင်း မထွက်နိုင်ချေ။
 မိမိဆန္ဒအရ စုပေါင်း၍ စာမူပြုသည် သဘောနှင့် မတူချေ။
 အကယ်၍ ကွန့်ချင်သလို ကွန့်မည်ဆိုပါက မှီကြောင်း၊ ဖွဲ့
 နွဲ့ပြန်ဆိုကြောင်း၊ ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုကြောင်း မဖော်ပြ
 ဘဲ ဇာတ်လမ်းအကြောင်းရင်းကို တုယူကြောင်းမျှသာ ဝန်ခံ၍
 ရေးရပေမည်။

ဘာသာပြန်တစ်ခုတွင် မူရင်း အချိုးအဆကို တိုင်းထွာလျှင်—

တိတိကျကျ ပြန်ဆိုနည်း၌ *မူရင်း ၉၀ မှ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း
 အတွင်း ပါရှိရမည်။

မြန်မာစကားဆန်အောင် ပြန်ဆိုနည်း၌ မူရင်း ၇၅ မှ ၉၀
 ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း ပါရှိရပေမည်။

ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုနည်း၌ မူရင်း ၆၀ မှ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း
 ပါရှိရပေမည်။

ထိုအောက်လျော့နည်းခဲ့သော် အကြမ်းမှီးခြင်း၊ ကိုးကားပြုစု
 ခြင်း၊ အတုယူခြင်း ဟူသော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်၍
 ဘာသာပြန်ဟူသော နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ ထည့်သွင်းနိုင်ဖွယ်
 မရှိတော့ပေ။

* မူရင်းဟုဆိုရာ၌ ရေးဟန်၊ စကားအသုံးအနှုန်း၊ ဆိုလိုရင်းသဘောအဓိပ္ပာယ်၊
 မူလတင်စားချက် စသည် အားလုံးကို ပေါင်းဖြည့် ဆိုလိုပေသည်။

ဘာသာနှစ်ရပ်၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်း

ဘာသာပြန်သူသည် ကူးပြောင်းပြန်ဆိုနေသည့် ဘာသာရပ်
 နှစ်ခု၏ ကွဲပြားခြားနားပုံကိုလည်း သိမြင်သဘောပေါက်ရန် လို၏။
 အချို့က အင်္ဂလိပ်စာသည် မြန်မာစာထက် ပိုမိုတိကျသည်ဟူ၍
 လည်းကောင်း၊ ကြွယ်ဝသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တိုတောင်းသည်ဟူ၍
 လည်းကောင်း ဧဝကန် မှတ်ယူထားကြ၏။ စင်စစ်အားဖြင့် တိုးတက်
 နေသော သိပ္ပံပညာရပ်တို့နှင့်ဆိုင်ရာ တိုးပွားနေသော စကားခေါ်ဟာရ
 မျိုးသည် ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်၊ လက်တင်၊ ဂရိတ် စသော ဘာသာ
 စကားတို့မှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ပြုလုပ်ထားသောကြောင့် ကြွယ်ဝ
 သည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် အတွေးအခေါ်နှင့် သက်ဆိုင်သော
 စကားအသုံးအနှုန်းများကား တစ်ဘာသာ၌ ကျဉ်းသည်လည်း ရှိ၏။
 ကျယ်သည်လည်း ရှိ၏။ တူသည်လည်း ရှိ၏။ ဧဝကန် မှတ်သား၍
 မရစကောင်းပေ။ ဝေါဟာရ စတင် တီထွင်ဖန်တီးမှုနှင့် ဘာသာ
 စကား၏ စကားဖွဲ့ပုံ စနစ်များအရ စကားလုံးသစ်များသည် အရှည်
 အတို ကွဲပြားခြားနားလာရလေသည်။

(က) အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ စကားတစ်လုံးတည်းကို မြန်မာဘာသာ၌ စကားတစ်လုံးထက်ပို၍ ပြန်ဆိုမှ ရသည်လည်း ရှိ၏။ ဥပမာ

- Strap = ဓါးကျင်း + သားရေကြိုး
- Orphan = မိဘမဲ့ + သား
- Flint = မီးခတ် + ကျောက်
- Perjurer = မုသား + သက်သေ
- Ski = ရေခဲစီး + ဖိနပ်ရှည်

စသည်များစွာ ရှိ၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်လုံးကို ခြုံ၍ စကားတစ်လုံးသည် အသစ် ဖန်တီးထားပုံနှင့် အကြောင်းအရာ တစ်ခုစီ စဉ်းစား၍ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားပုံအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို မြန်မာက မြင်လျှင် (မီးခတ်ကျောက်) စသည်ဖြင့် အသုံးနှင့် ခွဲခြားခေါ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းဝတ္ထု အမျိုးအစားတစ်ခု၏ အမည်သည် ပေါ်လာ၏။ အင်္ဂလိပ်က အရာဝတ္ထု အသစ်တစ်ခုအဖြစ်နှင့် ရှုမြင်ခေါ်တွင်လိုက်၏။ မြန်မာစကားသည် အဓိပ္ပါယ် သီးခြားပေါ်ထွက်သော စကားလုံး များကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် စကားလုံးသစ်များကို ဖန်တီးလေ့ရှိသဖြင့် စကားတစ်လုံးတွင် သီးခြားစကားလုံးငယ်များ နှစ်လုံး၊ သုံးလုံး၊ လေးလုံး စသည်ဖြင့် ပါဝင်လေ့ရှိလေသည်။ ထိုနည်းတူ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌လည်း ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။

- Black-board = သင်ပုန်းကြီး
- Chopping-block = စင်းတီတုံး
- Pillow-case = ခေါင်းအုန်းစွပ်
- Pole-star = မှဝဲကြယ်
- Safety-pin = တွယ်ချိတ်
- Screw-driver = ဝက်အူလှည့်

Right-angle = ဒေါင့်မှန်

စသည်သာမက -

Out-of-the-way = ချောင်ကျသော

Chief-of-Staff = ဦးစီးချုပ်

စသော "ပုဒ်ပေါင်း"များလည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ရှိလေသည်။

မြန်မာစကား တစ်လုံးတည်းဖြင့် ခေါ်တွင်သည်ကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာ၌ ပေါင်းစပ်၍ ခေါ်ဆိုမှရသော စကားမျိုးလည်း ရှိသည်သာပင် ဖြစ်လေသည်။ ဥပမာ -

- ဝှမ်း = Cotton-wool, dressed cotton
- ရစ် = Spinning-wheel
- ဗျိုင်း = Paddy-bird
- တိုက် = Brick-house

စသည်ဖြင့် ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်မှာ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးအတိုင်း ဝေါဟာရ ပြုလုပ်ရာတွင် အသစ်ထွင်နည်းနှင့် ပေါင်းစပ်ခေါ်နည်း ကွဲပြားခြားနားမှုပင် ဖြစ်လေသည်။

(ခ) ထိုမှတစ်ပါး ဘာသာစကားတစ်ခုတွင် ပြုမူလုပ်ဆောင်မှု တစ်ခုခုကို အထင်အရှား ဖော်ပြနိုင်သည့် သီးခြားစကားလုံး ရှိသော် လည်း အခြားဘာသာစကားတစ်ခုတွင် ထိုစကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ် ပေါင်းစပ်ပြီးမှ ဖော်ပြနိုင်သည်လည်း ရှိလေသည်။

ဥပမာ - မြန်မာဘာသာ၌ သီးခြားစကားလုံးရှိ၍ အင်္ဂလိပ် ဘာသာ၌ ဖွင့်၍ ပြန်ဆိုရုံမှာ-

ဟက်သည် = to stretch (the gap) open by inserting a flat thing and turning it edgewise.

ခလောက်သည် = to stir up from the bottom by shaking up and down the containing vessel.

စွန်တောင်ဆွဲသည် = to pull up one end of a garment higher than the other.

လက်သည်းစက်သည် = to scratch off by a sudden jerk of the finger nail made by compression against the thumb.

စသည်ဖြစ်လေသည်။ ကြိယာသာမက နာမ်များ၌လည်း-

ခူမောင်း = A trough turning on a pivot used to raise water.

ရေဆိုင် = The Place of meeting the different streams or currents.

အဆစ် = That is given by vendor to the buyer a little more than what the latter is entitled to receive for his accurate payment.

စသည်ဖြင့် ရှိလေသည်။ ထိုနည်းတူပင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

သီးခြားစကားလုံးရှိ၍ မြန်မာဘာသာ၌ ဖွင့်၍ ပြန်ဆိုရသော စကားလုံးများလည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ -

Lychnobite = ညဉ့်အခါ အလုပ်လုပ်၍ နေ့အခါ အိပ်လေ့ရှိသူ။

Mulch = အပင်မြစ်အေးစေရန် သစ်ရွက်ဆွေးအုံဖို့ပေးသည်။

Serenade = ညဉ့်အခါ လမ်းလျှောက်၍ တေးသီချင်းသီဆိုခြင်း။

Laccolite = မီးတောင်မှ ချော်ရည်အဖြစ် ထွက်လာသော ရွှံ့ရေများ။

Salic = သမီး၊ မိန်းမတို့ကိုယ်၍ သားယောက်ျားသာ နန်းမွေဆက်ခံနိုင်သော။

စသည်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ အဓိပ္ပါယ်အားလုံး ခြုံမိ၊ ငုံမိသော စကားတစ်လုံးကို မြန်မာဘာသာ၌ ထပ်တူမရှိသဖြင့် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင် အဓိပ္ပါယ်သွားသမျှ ဖွင့်ဖော်ပြန်ဆိုရသည်လည်း ရှိလေသည်။

(ဂ) ထိုမှတစ်ပါး မြန်မာဘာသာ၌ သတ်ပုံရေးထုံးကွဲလျှင် အဓိပ္ပါယ်ခြားနားခြင်း ရှိလေသည်။

ယဉ်	=	ယဉ်ကျေး	ကျံ	=	လိမ်းကျံ
ယျာဉ်	=	ဥယျာဉ်	ကြံ	=	ကြံစည်
ရင်	=	ရင်ဘတ်	ကျန်	=	နောက်ကျန်
ယင်	=	ယင်ကောင်	ကြန်	=	ကြန်အင်္ဂါ
ယာဉ်	=	လေယာဉ်			

ထို့အတူပင်လျှင် အင်္ဂလိပ်စာ၌လည်း-

Clutch	=	မော်တော်ကားကလပ်
Club	=	တင်းဘုတ်
Class	=	စာသင်တန်း
Clerk	=	စာရေး

၆၆	{	Silver	ချုပ်သည်	{	Sew
		Money			Bind

စသည်များစွာရှိလေသည်။ ဘာသာစကား နှစ်ရပ်လုံးတွင် စကားတစ်လုံးတည်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် သုံးနိုင်သည်လည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ -

Blunt (အသွား) တုံးသည်။ (ဉာဏ်) တုံးသည်။

The knife is blunt. (တုံးသည်)

He is quite blunt. (တုံးသည်)

Call ခေါ် (တွင်) သည်။ (ဟစ်) ခေါ်သည်။

It is called. (ခေါ်သည်)

I call him near. (ခေါ်သည်)

Lift (ပင့်) မသည်။ မ, (စ) သည်။

He lifts the weight. (မသည်)

I give him a lift. (မသည်)

စသည်ဖြင့် ဖြစ်လေသည်။ ဤနေရာတွင် အသုံးကွဲသော်လည်း ထိုစကားနှစ်လုံးစီသည် အဓိပ္ပါယ်စကားရင်း တစ်ခု၌ သက်ဝင်သည်ဟု ဘာသာစကားနှစ်ရပ်လုံးက တစ်မျိုးတည်း အယူအဆ တူညီနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ မတူညီသည်လည်း ရှိပေသည်။

(လှ) အိပ်သည်၊ to sleep.

(ဆေး) အိပ်သည်၊ to be set.

(မိတ်ဆွေနှင့်) တွေ့သည်၊ to meet.

(ပစ္စည်းပျောက်) တွေ့သည်၊ to find.

စသည်တို့မှာ မြန်မာဘာသာ၌ (အိပ်)နှစ်ခု၊ (တွေ့)နှစ်ခု သဘောချင်းတူ၍ ဝေါဟာရတစ်လုံးတည်းကိုသာ အသီးသီး သုံးသော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် မသုံးနိုင်ဘဲ စကားလုံးသီးခြား နေရာအလိုက် သုံးရလေသည်။ ထိုနည်းတူ-

I reach London.

ကျွန်တော်လန်ဒန်သို့ ရောက် သည်။

I reach the top fruit.

ကျွန်တော်ထိပ်ဖျားသီးကို ရှိ သည်။

The morning blooms.

နံနက် လင်း သည် (မိုးသောက်သည်။)

The flower blooms.

ပန်း ပွင့် သည်။

စသည်တို့မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ (reach)နှစ်ခု၊ (blooms) နှစ်ခု သဘောချင်းတူ၍ ဝေါဟာရ တစ်လုံးတည်းကိုသာ သုံးစွဲသော်လည်း မြန်မာဘာသာတွင် မသုံးနိုင်ဘဲ စကားလုံး သီးခြားနေရာ အလိုက် သုံးစွဲရလေသည်။ ဤသည်တို့မှာ ဘာသာစကားတစ်ခုနှင့် တစ်ခု နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ရှုမြင်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

(c) ဘာသာစကားတစ်ခုတွင် စကားလုံး တီထွင်ပုံသည် အခြား ဘာသာတွင် တီထွင်ပုံနှင့် သဘာဝ ကွဲပြားသည်လည်း ရှိလေ သေးသည်။ ဥပမာ -

ချေးသည်၊

သင်သည်၊

ဟူသော စကားများမှာ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး၏ အကြားတွင် ငွေကြေးဥစ္စာ ကူးလူးပုံသဘော၊ ပညာအသိ ကူးလူးပုံသဘောကို မှတည်၍ နှစ်ဖက်ရ စကားလုံးကို ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်၍ ဘုံသဘော ပါဝင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သူက မည်သူထံမှ ဖြစ်စေ ချေးသည်၊ သင်သည် ဟု နှစ်ဖက်လုံး သုံးစွဲနိုင်လေသည်။ တစ်ဖက်ဖက် ကို ထင်ရှားစေလိုသည့်အခါတွင်မှ အခြားစကားလုံးများ ဖြည့်၍-

ထုတ်ချေးသည် သင်ပေးသည်
ချေးယူသည် သင်ယူသည်

စသည်ဖြင့် သုံးစွဲလေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်မူကား ဘုံနှစ်ဖက်ရ စကားလုံးမဟုတ်ဘဲ တစ်ဖက်စီမှ ပြုမူဆောင်ရွက်ပုံကို မှတည်၍-

Lend Teach
Borrow Learn

ဟူ၍ အစကတည်းကပင် စကားလုံး ဖန်တီးထားခဲ့လေသည်။ ဤအချက်များသည် မည်သည့်ဘာသာ၌ စကားလုံး ကြွယ်ဝသည်ဟူ၍ မှန်းဆခြင်းထက် ဘာသာစကားတစ်ခုစီ၏ တည်ဆောက်ပုံကို ယထာ ဘူတကျအောင် စိစစ်လေ့လာနိုင်ရန် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေပေသည်။

(စ) စကားလုံး ကြွယ်ဝမှုဟူသည်မှာ အကြောင်းအရာနှင့် အတွေးအခေါ် သတ်မှတ်မှုကို မှတည်၍ ဖြစ်ပေါ်ရလေသည်။

ဥပမာ - မြန်မာဘာသာစကား၌ -
ရော၊ စပ်၊ ပေါင်း၊ စည်း၊ နှော၊ ယက်၊ ထွေး၊ တွဲ၊ ဆက်
စသော စုဖြမ်းမှု စကားလုံးများ ရှိသည့်နည်းတူ အင်္ဂလိပ်
ဘာသာစကား၌လည်း -

Affix, Append, Annex, Unite, Mix, Amalgamate, Blend, Mingle, Medley, Add, etc.

စသော စကားလုံးများ ရှိလေသည်။ ထို့အတူပင် မြန်မာ ဘာသာစကား၌ -

မော၊ ပန်း၊ ညောင်း၊ ကိုက်၊ နန်း၊ ငြီး၊ ထုံ၊ အိ၊ တောင့်၊
စသော ဣဋ္ဌာရုံအဆုံးသို့ ရောက်ကြောင်း စကားလုံးများ ရှိလေသည်။ ထို့အတူပင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား၌ -

Monotonous, fatigue, tired, stiff, ache, weary, cramp, tedious, dull, etc.

စသော စကားလုံးများ ရှိလေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ အနီးစပ်ဆုံး စကားလုံးများနှင့် ချိန်ညှိ၍ -

- Affix = တွဲဆက်သည်
- Append = ပူးတွဲသည်
- Annex = ပေါင်းသွင်းသည်
- Unite = ပေါင်းစည်းသည်
- Amalgamate = ပေါင်းစပ်သည်
- Mix = ရောနှောသည်
- Blend = ရောစပ်သည်
- Mingle = ရောယှက်သည်
- Medley = ရောထွေးသည်
- Monotonous = အီသည်
- Fatigue = မောသည်
- Tired = ပန်းသည်
- Stiff = တောင့်သည်
- Cramp = ညောင်းသည်

Ache	≠	ကိုက်သည်
Weary	=	နန်းသည်
Tedious	=	ငြီးသည်
Dull	=	ထိုင်းသည်

စသည်ဖြင့် သဘောတိုက်ဆိုင်အောင် ပြန်ဆိုနိုင်လေသည်။
ဘာသာနှစ်ရပ်စလုံးတွင် ဝေါဟာရ ကျွမ်းကျင်ခြင်းဖြင့် ကြွယ်ဝသမျှကို
အသုံးတွင်အောင် တိုက်ဆိုင်ချိန်ညှိနိုင်ပေသည်။

(ဆ) စကားလုံးတစ်လုံးသည် အဓိပ္ပါယ်တစ်လုံးထက် ပို၍သော်
လည်းကောင်း၊ မူရင်းသဘော တစ်မျိုးတည်းပင် ဖြစ်စေကာမူ
စကားစပ်ကိုလိုက်၍ အဓိပ္ပါယ် ကွဲလွဲမှုသော်လည်းကောင်း ရှိနိုင်ပေ
သည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ ကျွမ်းကျင်မှု နည်းပါးသေး
သူများမှာ မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးစွဲထားသည်ဟု မခွဲခြမ်းတတ်ဘဲ
ရှိတတ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အကျင့်များ
သောအခါ မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးစွဲသည်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း
ရှုမြင်နိုင်လေသည်။ ဥပမာ -

Blank = ဗလာဖြစ်သော၊ တုံးတိတိ၊ အလွတ်
ဖြစ်သော၊ အန်းသော

စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ် အမျိုးမျိုး ပေးထားသည် ဆိုအံ့။

ဝါကျ စကားဆက်စပ်မှုကို ငဲ့၍-

- A blank page** = ဗလာ စာမျက်နှာ၊
- A blank question** = တုံးတိတိ မေးခွန်း၊
- A blank verse** = ကာရန် လွတ် ကဗျာတစ်မျိုး၊
- A blank look** = ကြောင်အန်းအန်း ကြည့်ခြင်း၊

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ မည်သည့်နေရာတွင်
မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးထားသည်ကို သိမှလည်း ဘာသာပြန်
နိုင်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါနှင့် စကားလုံး လုံးကောက်အဓိပ္ပါယ်
များ သိရှိထားသော်လည်း အဟပ်အစပ်၊ အကောက်အယူ ကျွမ်းကျင်
လိမ္မာပါမှ ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

Character ဟူသော စကားတစ်လုံးသည် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်

- ဉာဉ်
- အကျင့်စရိုက်
- သဘာဝ
- လက္ခဏာ
- ဇာတိသွင်ပြင်သဘော
- အမှုသည်၊ ကာယကံရှင်၊
- ဇာတ်ဆောင်၊ ဇာတ်ကောင်
- အဓိကပင်ရင်း
- ဂုဏ်အင်္ဂါ
- လက်ရေး
- အကွရာ

စသည်အဓိပ္ပါယ်များပြားစေကာမူ ဆိုလိုရင်းအသုံးကို အလွယ်
တကူ ခွဲခြားပြန်ဆိုနိုင်ပေသည်။ ထို့အတူပင် -

Circle = စက်ဝိုင်း၊ လူစု၊ တိုက်နယ်၊ လောက
ဝန်းကျင်၊ အစုအစည်း၊

စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ် များပြားစေကာမူ၊ သူ့အသုံးနှင့်
သူ့နေရာ ဆီလျော်ရာ စကားလုံးကို ရွေးထုတ်ပြန်ဆိုရန်မှာ ခက်ခဲခြင်း
မရှိနိုင်ပေ။ ဘာသာတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူညီသည့် အချက်များတွင်
ကျွမ်းကျင်နဲ့စပ်ရန်သာလျှင် လိုပေသည်။

နောက်ဆုံး၌ ဘာသာပြန်သူသည် စကားလုံးကို မပြန်ဆိုဘဲ
ရည်ညွှန်းရင်း အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပြန်ရေးပြသည်ဟူ၍ သဘောပေါက်
လျက် ဆီလျော်သော အဓိပ္ပါယ်ပေးနိုင်မှုကို အနည်းနည်းအားဖြင့်
ကြိုးပမ်းဖြည့်တင်းရပေမည်။

အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ကွဲပြားအောင် လေ့လာခြင်း

အင်္ဂလိပ်စာကို သာမန်တတ်ကျွမ်းရုံမျှမဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာရေးသားနိုင်အောင်ဖြစ်စေ၊ ကျနစွာ ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားနိုင်အောင်ဖြစ်စေ သင်ကြားလေ့လာသူများသည် ပေါ့ပေါ့ဆဆအနေဖြင့် မဟုတ်ဘဲ လေးလေးနက်နက်၊ ကွဲကွဲပြားပြား သိမြင်သဘောပေါက်အောင် လေ့လာရပေမည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် မြန်မာဘာသာနှင့် မတူကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့လေပြီ။ အင်္ဂလိပ် စကားများ၏ ဆိုလိုရင်းသည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ထပ်တူ တူညီသည်လည်းရှိ၍ ဆင်ဆင်တူသည်လည်း ရှိပြီး၊ တူယောင်နှင့် ကွဲသည်လည်း ရှိပေသည်။ စကားစပ် အသုံးကို ချိန်ဆလေ့လာကြည့်မှ ထိုသို့ တူယောင်နှင့် ကွဲလွဲသော စကားလုံးများကို လေ့လာကြည့်မှ ထိုသို့ တူယောင်နှင့် ကွဲလွဲသော စကားလုံးများကို ထွင်းဖောက်သိမြင် နိုင်ပေသည်။ သာမန်သင်ကြားရုံဖြင့်ကား အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရများကို ခွဲခွဲခြားခြားမသိနိုင်ပေ။ ဘွဲ့ ရပုဂ္ဂိုလ် အချို့ပင်လျှင် သာမန်အားဖြင့် အမှတ်ထား

သောကြောင့် အသုံးအနှုန်း လွဲမှားတတ်ပေသည်။ ထိုသို့ လွဲမှားလျှင် ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌

- ၁။ အဓိပ္ပါယ်လေးလေးနက်နက် မဖော်ပြနိုင်ခြင်း၊
 - ၂။ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ငုံ့မိအောင် မပြန်ဆိုနိုင်ခြင်း၊
 - ၃။ မြန်မာဝေါဟာရ အရွေးမှားခြင်း၊
 - ၄။ အရေးပါသော သဘောအဓိပ္ပါယ်အချို့လွတ်ကျန်ခဲ့ခြင်း၊
- စသည်ဖြင့် ချွတ်ယွင်းချက်များ ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။

အင်္ဂလိပ် စကားလုံးများ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မြန်မာပြန် အဘိဓာန်မျှဖြင့် မတင်းတိမ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ဖွင့်ဆိုရှင်းပြသည့် အင်္ဂလိပ်ပြန် အဘိဓာန်များတွင် ရှာဖွေခြင်း၊ စကားစပ်ကို ထောက်ဆ လေ့လာခြင်း စသည်အားဖြင့် ကွဲကွဲပြားပြား သိရှိအောင် ကြိုးစားရန် လိုလေသည်။ စကားလုံးများသည် တူယောင်နှင့် ကွဲပုံမှာ၊ ဥပမာ -

- Notorious** = မကောင်းသည့်ဘက်တွင် နာမည်ကြီးသော
- Famous** = ထင်ရှားကျော်စောသော
- Notable** = မှတ်မှတ်ရရ သတိပြုလောက်သော
- Illustrious** = ချွန်သော၊ ကွဲပြားထင်ရှားသော
- Vacant** = တစ်ခုခု လစ်လပ်နေသော၊ (Vacant chair)
- Empty** = ဘာမျှမရှိသော၊ (Empty bottle)
- Idle** = စိတ်လွင့်သော၊ လုပ်စရာရှိသည်ကို မလုပ်သော၊ (Idle worker)
- Lazy** = ပျင်းရိသော၊ ဘာကိုမျှမလုပ်ချင်သော၊ (Lazy fellow)

Cluck	=	ကတော်သည်
Hut	=	တဲ
Heart	=	နှလုံး
Hurt	=	နာကျင်စေသည်
Hard	=	မာသော
Herd	=	ကျွဲနွားအုပ်
Heard	=	ကြားခဲ့သည်
Huff	=	လှူကြွား
Hub	=	ပုံတောင်း
Hug	=	ပိုက်ဖက်သည်
Hurst	=	တောအုပ်
Hush	=	ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း
Husk	=	ဖွဲဖွဲ
Hutch	=	ယုန်လှောင်အိမ်
Haugh	=	မြစ်ကမ်းမြေနှု
Harsh	=	ကြမ်းသော
Hart	=	ဒရယ်ဖို
Harp	=	စောင်း
Hasp	=	ပတ္တမြားပျောက်လက်

စသည်ဖြင့် စာလုံးပေါင်း ရေးထုံးကွဲလျှင် အဓိပ္ပါယ်ကွဲ၍ အသံထွက်၊ အတိုအရှည်၊ အစွန်းသံများလည်း ကွဲပြားခြားနားလေသည်။

(ဃ) ထိုမှတစ်ပါး ဘာသာတစ်ခု၌ စကားတစ်လုံးတည်းဖြင့် သုံး၍ ရသည်ကို အခြားဘာသာတစ်ခု၌ စကားတစ်လုံးစီ သီးခြားခွဲ၍ အဓိပ္ပါယ်နှစ်ခုခွဲကာ သုံးသည်လည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ တစ်လုံးကို မြန်မာဘာသာ၌ နှစ်လုံးခွဲပုံမှာ -

Rice	{	ထမင်း	Boil	{	ပြုတ်သည်
		ဆန်			ကြိုသည်
Glass	{	ဖလ်	Burn	{	ထွန်းသည်
		မှန်			ရှိသည်
Leaf	{	အရွက်	Fat	{	ဆူသည်
		ဖက်			ဝသည်

ဤသို့ ကွဲပြားခြင်းမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာက အဓိပ္ပါယ်နှစ်မျိုးလုံးသည် တစ်မျိုးတည်း သဘောရောက်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ မြန်မာဘာသာက အဓိပ္ပါယ်အသုံးအနှုန်း၊ ရည်ညွှန်းချက်အားဖြင့် နှစ်မျိုးကွဲလွဲသည်ဟု မှတ်ယူလက်ခံထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းတူပင် မြန်မာဘာသာ၌ တစ်လုံးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ နှစ်လုံးခွဲပုံမှာ -

အသား	{	Flesh	ဖမ်းသည်	{	Arrest
		Meat			Catch
ရင်	{	Breast	ပစ်သည်	{	Throw
		Chest			Shoot

- Home = မိမိနေထိုင်ရာအိမ်၊
(went home)
- House = အိမ် (အဆောက်အဦ)
build house
- Childlike = ကလေးဆန်သည် (လောက
အကြောင်း မသိနားမလည်ခြင်း)
- Childish = ကလေးကလားနိုင်သည်၊ (ငယ်မှု
ပြန်ခြင်း)
- Discovery = ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း
- Invention = ကြံစည်စမ်းသပ်တွေ့ရှိခြင်း
- Warn = လာမည့်ဘေးမှ ကာကွယ်ရန်
သတိပေးသည်
- Caution = ဘေးရှိရာသို့ မသွားရန် တားမြစ်
သတိပေးသည်။--

စသည်ဖြင့် ဖြစ်လေသည်။ အချို့သော စကားလုံးများကို ကွဲပြားရှင်းလင်းအောင် မပြန်ဆိုပါက ဖတ်ရှုသူသည် အဓိပ္ပါယ် လွဲမှားကောက်ယူမိတတ်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ အသုံးခွဲခြားပုံ၊ အရာဌာနအလျောက် သုံးပုံကို ကွဲကွဲပြားပြား နားလည်ခြင်းသည် တူညီသော မြန်မာစကားလုံးကို ရှာဖွေရာ၌ ပို၍ တိကျစေနိုင်လေသည်။

ဘာသာပြန်ရာ၌

ပြင်ဆင်မှု အဆင့်ဆင့်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စာမူတစ်ခုကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် အဆင့် သုံးဆင့်ကို နားလည်ရန် လိုပေသည်။ ထိုအဆင့် သုံးဆင့်မှာ—

- ၁။ စကားလုံးအဓိပ္ပါယ် (Word)
- ၂။ စကားပိုဒ်အဓိပ္ပါယ် (Phrase)
- ၃။ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ (Syntax)

ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။ မူရင်း အင်္ဂလိပ်စာမူ၌ ပါရှိသော စကားလုံးအားလုံးကို တစ်လုံးစီ သိရှိနားလည်ထားရန် လိုအပ်ပေသည်။ သို့မှသာ တစ်ဆင့်တက်၍ စကားပိုဒ်နှင့် ဝါကျတစ်ခုလုံးကို နားလည် သဘောပေါက်မည် ဖြစ်လေသည်။ စကားလုံးအချို့ကို မသိဘဲနှင့်လည်း ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်နိုင်၍ ထိုမသိသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုပါ မှန်းဆနိုင်သောအခါလည်း ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် စကားလုံးအချို့ကို ကျော်လွှားကာ ပြန်ဆိုနိုင်သည့်အခါလည်း ရှိတတ်လေသည်။ သို့ရာတွင် စကားလုံး တစ်လုံးမကျန် သိရှိပြီးမှ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းသည် ပိုမို ခိုင်လုံစိတ်ချရသောနည်းဖြစ်၍

သိသေးသော စကားလုံးတိုင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်၌ အခါမလပ် ရှာဖွေစေ့သော အလေ့ကိုလည်း အားပေးရပေမည်။ လုံးဝ မသိသေးသော စကားလုံးကို မဆိုထားဘိ၊ အကြမ်းအားဖြင့် သိထားပြီး စကားလုံးကို သင့်လျော်ဆုံးသော မြန်မာဝေါဟာရ ရွေးထုတ်နိုင်ရန် အတွက်လည်းကောင်း အဘိဓာန်ကို ပြန်၍ လှန်ရပေသည်။

စကားလုံးတစ်လုံးစီ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိပြီးသော်လည်း စကားလုံးများ အစုအပေါင်းအားဖြင့် ပေါင်းဖွဲ့လိုက်သည့် (ပဒစယ) စကားပိုဒ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားသည့်အခါ အဓိပ္ပါယ် တစ်မျိုးတစ်မည် ပြောင်းလဲသွားသည်လည်း ရှိပေသည်။ အဓိပ္ပါယ် မပြောင်းစေကာမူ စကားစပ်ကို လိုက်၍ စကား အသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ ပြောင်းလဲ သွားသည်လည်း ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် စကားပိုဒ်များအလိုက် အဓိပ္ပါယ် ရောက်ရှိပုံကို လေ့လာမှတ်သားရလေသည်။

နောက်အဆင့်တွင်ကား ဝါကျ တစ်ပိုဒ်ပြီးဆုံးအောင် ဖတ်ပြီး နောက် အဘယ်အစိတ်အပိုင်းသည် ပဓာနအချက် ဖြစ်သည်။ အဘယ်အစိတ်အပိုင်းသည် အဘယ်စကားလုံးကို အထောက်အပံ့ ပြုထားသည်။ အဘယ်ကြိယာဝိသေသနသည် အဘယ်ကြိယာနှင့် ဆက်စပ်သည်။ အဘယ် နာမဝိသေသနသည် အဘယ်နာမ်ကို အထူးပြုသည် စသည်ဖြင့် ဝါကျ၏ တည်ဆောက်ပုံ “ခွင်”ကို ထင်ထင်ရှားရှား ထွင်းထုတ်ရှုမြင်မိအောင် လေ့လာရပေသည်။ ဤ အရည်အချင်းသည် အခြေခံသဒ္ဒါတတ်ကျွမ်းမှုပေါ်တွင် တည်လေ သည်။ ဘာသာတစ်ခုကို အကြမ်းသိနားလည်ရုံပင်ဖြစ်စေ၊ အတိအကျ ဘာသာပြန်နိုင်ရန်အတွက်ပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုဘာသာရပ်၏ အခြေခံသဒ္ဒါကို ပိုင်ပိုင်သိမှ ဖြောင့်ဖြူးပေသည်။ သဒ္ဒါသည် အထူးသဖြင့် မျိုးခြား ဘာသာတစ်ခုကို ဖတ်တတ်ရန်နှင့် ရေးတတ်ရန်အတွက် မုချ လိုအပ်သော သင်ရိုးပင် ဖြစ်လေသည်။ သဒ္ဒါဆိုသည်မှာ ပါဠိ

ဝေါဟာရဖြင့်ပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရဖြင့်ပင် ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ အမည်ပညတ်များက အရေးကြီးသည် မဟုတ်ဘဲ ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံ စနစ်သည်သာ အရေးခံဖြစ်လေ သည်။ ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံကိုမျှ သဘောမပေါက်၊ မခွဲခြမ်းတတ်ဘဲ ဘာသာပြန်တတ်ရန်ကား လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ပေ။ အဓိပ္ပါယ်ကို ရိပ်ဖမ်း သံဖမ်းသိသော အရည်အချင်းသည် တကယ် တိတိကျကျ ဘာသာ ပြန်၍ ရေးချနိုင်သော အရည်အချင်းကို မမှီချေ။ ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံ ကို သိလျှင် စကားလုံးအချို့ကို မသိဘဲနှင့်ပင် မှန်းဆ၍ အဓိပ္ပါယ် ဖော်နိုင်လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ဝါကျဖွဲ့ပုံချင်း မတူသော ဘာသာ တစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းပြန်ဆိုရာတွင် ဝါကျ ဖွဲ့နည်းကို ခွဲခြမ်းမြင်ပါမှ ဘာသာပြန်မှုကို စ၍ ရေးချရာ၌ မည်သည့်အပိုဒ်မှစ၍ ရေးရမည်ကို တစ်ထစ်ချ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဝါကျ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုစီ ဘာသာပြန်ချပြီးမှ ရှေ့နောက် အဆင်ပြေအောင် ဆက်စပ်ယူ၍ ပြန်ကူးရေးသော ဘာသာပြန်နည်းသည် စနစ်တကျ ဘာသာပြန်ခြင်း ထက် ပင်ပန်း၍ အလွဲအချော်၊ အတိမ်းအစောင်းများပြီး ကြန့်ကြာ လေသည်။

ဘာသာပြန်အဆင့် သုံးဆင့်ကို သဘောပေါက်စေရန် အောက် ပါ သတင်းတစ်ပုဒ်အား ပြန်ဆိုပုံကို နမူနာပြုထားသည်။

Tavoy, Feb. 8— A UBA Dakota XY - ACR, bound for Yangon nearly came to grief here this morning, when it made an emergency landing not five minutes after it had taken off from the airport.

It left Tavoy airport at 10:20 a.m. with 19 pasengers on board, shortly after the take off, it developed engine trouble.

Captain Simon, pilot of the aircraft, decided to return to Tavoy. The plane managed to make an emergency landing just outside Tavoy airport, and nobody was hurt.

The employees of the UBA Tavoy office towed the crippled aircraft onto the airport.

Besides Capt. Simon, the plane's crew included FO Ba Maung, RO Chit Hla, and Flight Attendant Aye Thein.

ဤအင်္ဂလိပ်စာတစ်ပိုဒ်တွင် ခက်ခဲအံ့သော စကားလုံးများ၏ တစ်လုံးချင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းတမ်းထုတ်ရပေမည်။ မသိသေးသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်မှ ရှာဖွေရေးချရမည် ဖြစ်၍ သိပြီး စကားလုံးအတွက်ကား လိုမည် မဟုတ်ပေ။ ဤတွင် လိုမည့် စကားလုံးအားလုံးအတွက် ပုံစံပြသည့်အနေဖြင့် ရေးချထားပေးသည်။

- Bound** = ရည်ရွယ်သတ်မှတ်ထားသော။
- Grief** = နှလုံး မသာယာခြင်း၊ စိတ်မသက်သာခြင်း၊ ဝမ်းနည်းတသခြင်း။
- Emergency** = လတ်တလော ဖြစ်လာခြင်း၊ အရေးပေါ်ဖြစ်လာခြင်း။
- Landing** = ကမ်းသို့တက်ခြင်း၊ မြေသို့ သက်ခြင်း၊ (ကုန်းမြေနှင့်ထိခြင်း)
- Board** = ကုန်းပတ်၊ အခင်းပြင်၊ ပျဉ်ပြား၊ ယာဉ်အပေါ်။
- Developed** = ဖြစ်ပေါ်လာသည်။
- Trouble** = ဒုက္ခ၊ ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း။

- Managed** = စီရင်သည်၊ ပြုလုပ်ခန့်ခွဲသည်။
- Hurt** = နာကျင်စေသည်၊ အနာတရဖြစ်စေသည်။
- Employees** = အလုပ်သမားများ။
- Towed** = ကြီးတပ်၍ဆွဲသည်။
- Crippled** = ချိန့်သော၊ ဥပမိ ချို့ငဲ့သော၊ ပျက်ယွင်းသော
- Crew** = ယာဉ်အမှုထမ်းစု၊ ယာဉ်အဖွဲ့သား။
- Included** = ပါဝင်သည်။
- Attendant** = အကူအညီလက်ထောက်၊ အတူလိုက်ပါသူ။

ဤစကားလုံးများသည် စကားလုံး တစ်လုံးချင်းအနေအားဖြင့် သိထွက်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပြန်ဆိုထားခြင်းသာ ရှိပေသေးသည်။ လိုရာ အဓိပ္ပါယ်ကို ထုတ်ယူ၍ စကားစပ်နှင့် ဟပ်မိအောင် အပြင်အချောကိုင် စကားသုံးရွေးရန် ရှိပေသေးသည်။

ထိုစကားလုံးများမှ စကားအစု အတွဲအလိုက် သက်ရောက်သော အဓိပ္ပါယ်ကို တစ်ဖန် စိစစ်ရပေလိမ့်မည်။ စကားပိုဒ်များအနေဖြင့် အဓိပ္ပါယ် ပေါင်းစပ် ပေါ်ထွက်လာပုံကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားရာ၊ စကားလုံး သီးခြားအဓိပ္ပါယ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာသင့်ပေသည်။

- Bound for** = သို့ (ထွက်ခွာရန်) သတ်မှတ်ထားသည့်၊ = သို့ ထွက်ခွာမည့်
- (ဤတွင် **Bound to leave** ဟူ၍ အပြည့်အစုံ မရေးဘဲ၊ **Bound for** ဆိုရုံဖြင့် ခရီးသတ်မှတ်ထားသည့် အဓိပ္ပါယ် ရစေပြီး ဖြစ်သည်ကို သတိပြုသင့်၏။)

Nearly came to grief = စိတ်မသက်သာဖွယ် နီးပါး ဖြစ်ရသည်။ ဤစကားကို မြန်မာစကားဖြင့် ချောမောအောင် “ဘေးအန္တရာယ်မှ သိသိကလေး လွတ်မြောက်သွားရသည်” ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဤတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ **escape from disaster** ဟူ၍ တိုက်ရိုက်မရေးဘဲ စကားလှအောင် တင်စားဖွဲ့နွဲ့ရေးသည်ကို သတိပြုရန် လို၏။

Made an emergency landing = အရေးပေါ် သက်ဆင်းခြင်းပြုရသည်။ “အရေးပေါ်သက်ဆင်းလိုက်ရသည်” ဟူ၍လည်း ပြန်ဆိုနိုင်၏။ (an ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ အရေအတွက်ကို တင်ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ထည့်၍ ပြန်ရန် မလိုပေ။)

Taken off = ခွာထွက်သည်။ ဤ၌ ပျံတက်သည် ကိုဆိုကြောင်း သိသင့်၏။

On board = သင်္ဘောပေါ်၊ လေယာဉ်ပေါ် စသည်ဖြင့် “ယာဉ်အပေါ်” ကို ညွှန်း၍ သုံးသော စကားဖြစ်၏။ (ဤ၌လည်း **on board of the ship, on board of the plane** ဟူ၍ အပြည့်အစုံ မဆိုဘဲ၊ သင်္ဘောလေယာဉ်စသော စကားစပ်ကို ထောက်၍ သိသာလွယ်သော အသုံးအနှုန်းမျိုး ဖြစ်သည်ကို သတိပြုသင့်၏။)

Developed engine trouble = စက်ဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ “စက်ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ စက်ချွတ်ယွင်းလာသည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုလျှင် ပို၍ ချောမောမည်ဖြစ်၏။ (ဤ၌လည်း **the engine was wrecked**) စသည်ဖြင့် မြန်မာတွေးခေါ်ပုံအတိုင်း အဖြောင့်ရေးသားခြင်းမပြုသော အင်္ဂလိပ်စာရေးဟန်ကို သတိပြုရန် လို၏။)

Managed to make = ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းခဲ့၏။ (ဤ၌လည်း အင်္ဂလိပ်စကား **manage** အသုံးကို သတိပြုသင့်၏။)

Just outside = အပြင်ဘက်ကပ်လျက်၊ (အပြင်ဘက်ဆိုရာကလေးမျှ)

Crippled aircraft = တစ်စုံတစ်ရာ ချွတ်ယွင်းလေပြီသော လေယာဉ်၊ စက်ချွတ်ယွင်းသော လေယာဉ်။ (ဤ၌ ကျိုးပဲ့ချိန်၍ ဥပမိချို့ငဲ့သော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့် စကားလုံးကို လေယာဉ်နှင့်တွဲ၍ သုံးနှုန်းထားသည်မှာ **impaired aircraft** စသည်ဖြင့် အခြား စကားလုံးများနှင့် တွဲစပ်သုံးစွဲသည်ထက် ဂုဏ်မြောက်လှသည်ကိုလည်း သတိပြုသင့်ပေသည်။)

Plane's crew = လေယာဉ်အမှုထမ်းစု။
ဤသို့လျှင် စကားတစ်လုံးစီမှ တစ်ဆင့် စကားတစ်ပိုဒ်စီ တွဲဖက် ဖွဲ့စပ်ထားသည့်အတိုင်း ဆိုက်ရောက်ရာ အဓိပ္ပါယ်ကို

ဦးစား စီစစ်ပြီးသော် တစ်ပိုဒ်လုံး ဘာသာပြန်၍ ရေးချနိုင်ရန် ဝါကျဖွဲ့ပုံကို လေ့လာရပြန်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုမည့် စာပိုဒ်တွင် ကတ္တာ၊ ဝါစက၊ ကံ စသည်ဖြင့် အခြေခံဖြစ်သော ဝါကျ အူလယ်ရိုးကို ထွင်းထုတ် သုံးသပ် ရပေမည်။ အမွမ်းအမဲ၊ အဖြည့်အစွက်များကို နောက်မှ လိုရာနေရာတွင် ထည့်နိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ အဆိုပါ သတင်းပိုဒ်မှ ပဓာနဝါကျများကို ထွင်းထုတ်သော် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရမည် ဖြစ်လေသည်။

**A Dakota came to grief.
It left Tavoy. It developed engine trouble.
Captain Simon decided.
The plane managed to make a landing.
Nobody was hurt.
The employees towed the plane.
The crew included FO, RO and FA.**

ဤ ဝါကျများကို “အဘယ်မှာ”၊ “အဘယ်သို့” စသော အကြောင်းဖြည့် အထောက်ဝါကျငယ်များနှင့် နာမဝိသေသန၊ ကြိယာဝိသေသနများ မွမ်းမံထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ထိုသို့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ သိမြင်ပြီးသောအခါ အောက်ပါအတိုင်း မြန်မာဘာသာပြန်ကို ရေးချနိုင်လေသည်။

ထားဝယ်မြို့၊ ဗေပေါ်ဝါရီလ ၈-ရက် နေ့စွဲ။ ယနေ့ နံနက် ထားဝယ်မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ထွက်ခွာသွားသည့် အိပ်ကဲစိုင်း-အေစီအာ အမှတ်အသားရှိ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ လေကြောင်း အဖွဲ့ပိုင် ဒါကိုတာ လေယာဉ် တစ်စင်းသည် လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာ ပျံသန်း၍ ငါးမိနစ်မျှ မကြာသေးမီ

အရေးပေါ် ပြန်လည်သက်ဆင်း လိုက်ရကာ ဘေးအန္တရာယ်မှ သိသိကလေး လွတ်မြောက်သွားလေသည်။

ဤပြန်ဆိုချက်တွင် **This morning** ဟူသော အချိန်ပြ စကားသည် မူရင်းဝါကျ၌ **Bound for** နှင့် မဆက်ဘဲ **Came to grief** နှင့် ဆက်စပ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာစကား၌ လေယာဉ်ထွက်ခွာသည့် အကြောင်းကို ရှေးဦးစွာ ရေးပြီးမှ ဘေးလွတ် ပုံကို ရေးရသည်ဖြစ်ရာ အကယ်၍ “လေယာဉ်ထွက်ခွာသွားပြီး ယနေ့ နံနက် ဘေးလွတ်သည်” ဟု ရေးလျှင် ဝါကျနှစ်ပိုင်း ကွဲနေ၍ လေယာဉ် ဘယ်နေ့က ထွက်သည်ကို မသိဘဲ ရှိနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် “ထွက်ခွာခြင်း” နှင့် “ဘေးလွတ်ခြင်း” တို့သည် တစ်နေ့ တစ်ချိန်တည်း၌လိုပင် တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်ပွားကြသည် မှန်သော် လည်း ဘာသာပြန်တွင် **This morning** ကို ဝါကျ၏ ရှေးဦးမှ ထည့်သွင်းထားလေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဝါကျတစ်ခုလုံးရှိ **Bound for** နှင့် **Came to grief** ကြိယာနှစ်ခုစလုံးနှင့် ဆက်စပ်စေ လေသည်။

တစ်ဖန် **Here “ဤဒေသ၌”** ဟူသော စကားလုံးသည် “ဘေးလွတ်သည်” ဟူသော စကားနှင့် တွဲစပ်ထားစေကာမူ “ဤဒေသ” ဟူသော စကားသည် စာပိုဒ်တစ်ခုလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်အရ ထားဝယ်မြို့ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည့်ပြင် “ထားဝယ်မြို့၌ ဘေးလွတ်သည်” ဟု ပြန်ဆိုပါက မြန်မာစကားအဓိပ္ပါယ်အရ “ဘေးလွတ်ခြင်းသည်သာ” ထားဝယ်မြို့နှင့် သက်ဆိုင်၍ ကျန်ကြိယာ များက မသက်ဆိုင်တော့သလို ဖြစ်နေစေနိုင်သဖြင့် မြန်မာပြန်တွင် ဝါကျစကားတည်းကပင် “ထားဝယ်မြို့မှ” ဟူသော စကားလုံးကို ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပွားရာ အရပ်သည် ထားဝယ်မြို့ပင် ဖြစ်ကြောင်းကို စကားတစ်ဆက်တည်း၌ သိသာစေပေသည်။

တစ်နေ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ **When** ဟူသော စကားဆက်မျိုး ဖြင့် ညွှန်ပြရာ၌ ရှေ့ဖြစ် ကိုသာ ညွှန်သည် မဟုတ်ဘဲ ရှေ့ဝါကျရှိ ကံပုဒ်သည်လည်းကောင်း၊ ကတ္တာပုဒ်သည်လည်းကောင်း၊ နောက် ဝါကျတွင် ကတ္တာပုဒ်အဖြစ် ဝါကျ တစ်ဆက်တည်း ရေးလိုသော အခါတွင် စကားဆက်အဖြစ် ညွှန်း၍ သုံးနိုင်သဖြင့် **နောက်ဖြစ်** ကိုလည်း ညွှန်းနိုင်သည်ကို သတိပြုပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် -

I met the doctor **who** died three years later.
He helped me, **which** was a kind act.
The monsoon comes, **when** it rains heavily.

စသော ဝါကျများတွင် **who, which, when** တို့သည် ရှေ့ဖြစ်ကို ဖော်ပြသည် မဟုတ်ဘဲ နောက်ဖြစ်နှင့် ဆက်၍ ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်ကို သဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။ မြန်မာစကားလုံး “**သောအခါ**” မှာကား ပြီးမြောက်သည့်ကိစ္စကို အချိန်ဖြင့် ပြန်၍ ညွှန်းရာ၌သာ အသုံးများ၍ အနာဂတ်နောက်ဖြစ်ကို ညွှန်းလျှင် “**မည့်အခါ**” ဟူ၍သာ သုံးလေ့ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်-

ပြန်ဆင်းသောအခါတွင် ဘေးမှသီသီ လွတ်သည်။
ဘေးမှ သီသီလွတ်ပြီး ပြန်ဆင်းရသည်။

ဟူသော ပြန်ဆိုချက်နှစ်မျိုးတွင် နှစ်ဖက်အဓိပ္ပါယ် မပျက်သော နည်းဖြင့် “**သောအခါ**” ကို မသုံးဘဲ ပြန်ဆိုထားလေသည်။ လေယာဉ် သည် စက်ချွတ်ယွင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အန္တရာယ် သင့်ရောက် နိုင်ပေရာ ထိုအချိန်၌ ဘာမျှ မဖြစ်ခြင်းသည် ဘေးမှ သီသီလွတ်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့နှင့် ချက်ချင်းပြန်၍ ဆင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်မှ လုံးဝကင်းစေနိုင်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း စက်ချွတ်ယွင်းသော လေယာဉ်ကို ဆင်းသက်စေခြင်းမှာ ဆင်းရာ၌ပင် အန္တရာယ်ဖြစ်စေ

နိုင်သဖြင့် ထိုအချိန်၌ အန္တရာယ်မဖြစ်ခြင်းသည် ဘေးမှ သီသီလွတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဘေးမှ သီသီလွတ်ခြင်းသည် လေယာဉ်စက်ပျက်ချိန်၌ လည်းကောင်း၊ ပြန်၍ ဆင်းသည့်အခါတွင် လည်းကောင်း ၂-ရပ် လုံး၌ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် သတင်း၌ ဖော်ပြထားပုံသည် အဆင်းသက်သက်၌ အန္တရာယ်မှ သီသီကလေး လွတ်မြောက်ရပုံကို သီးခြားဆိုလိုရင်း မရှိပေ။ အကယ်၍ အဆင်းသက်သက်၌ အန္တရာယ် ရှိတော့မည် အခြေအနေမှ လွတ်မြောက်သွားပုံကိုသာ သီးခြား ဖော်ပြလိုပါမူ (**When it made an**) ဟု မရေးဘဲ (**in an**) ဟု ရေးနိုင်ပေသည်။

ထိုလေယာဉ်သည် ခရီးသည် ၁၉-ယောက်ကို တင်ဆောင်လျက် ထားဝယ်လေဆိပ်မှ နံနက် ၁၀-နာရီ၊ မိနစ် ၂၀ အချိန်တွင် ထွက်ခွာပျံသန်းခဲ့လေသည်။ လေယာဉ်ပျံ တက်၍ ခဏအကြာမှာပင် စက်ချွတ်ယွင်းလာခဲ့ပေသည်။

လေယာဉ်၏ လေယာဉ်မှူးဖြစ်သူ ကပ္ပတိန်ဆိုင်မွန်သည် ထားဝယ်သို့ပြန်၍ သက်ဆင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ လေယာဉ်သည် ထားဝယ်လေဆိပ်အပြင်တွင် ကပ်လျက် အရေးပေါ် ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့၍ တစ်စုံတစ်ဦးမျှ ထိခိုက်အနာတရ မဖြစ်ခဲ့ပေ။

ထားဝယ်လေကြောင်းရုံး အလုပ်သမားများက စက် ချွတ်ယွင်းသွားသော လေယာဉ်ကို လေယာဉ်ကွင်းပေါ်သို့ ဆွဲယူခဲ့ကြလေသည်။

ကပ္ပတိန်ဆိုင်မွန်အပြင် လေယာဉ်အမှုထမ်းအဖွဲ့တွင် ဒုလေယာဉ်မှူး ဦးဘမောင်၊ အချက်ပြမှူး ဦးချစ်လှနှင့် ပျံသန်းရေးလက်ထောက် ဦးအေးသိန်းတို့လည်း ပါဝင် လေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ အကြောင်းအား လျော်စွာ တွေ့ရှိရတတ်သည့် အတိုသုံး စကားလုံးများကို သိရှိရန် လိုကြောင်းကိုလည်း သတိပြုနိုင်ပေသည်။

- Feb = February ဖေဖော်ဝါရီလ။
- A.M = Ante Meridian မွန်းမတည့်မီ၊ နံနက်ပိုင်း။
- UBA.= Union of Burma Airways
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလေကြောင်းအဖွဲ့။
- FO. = Flight Officer
ပျံသန်းရေးမှူး(ဒု-လေယာဉ်မှူး)
- RO. = Radio Officer
ရေဒီယိုအရာရှိ(အချက်ပြမှူး)

ဤသို့လျှင် ဘာသာပြန်ရာတွင် အဆင့်ဆင့် သုံးသပ်၍ ပြန်ဆိုကြောင်းကို သဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသည့် နည်းညွှန်များ

ဘာသာပြန်ဆိုမည့်သူသည် မိမိပြန်ဆိုမည့် အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်ကို စိတ်ပါဝင်စားစွာဖြင့် ဝါကျတစ်ခုစီ ဖတ်ရှုအပ်၏။ သာမန် ဖတ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဆိုလိုရင်း သဘောကို ကောက်ယူမိလောက်အောင် စဉ်းစား၍ ဖတ်ရ၏။ စာအုပ် တစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်လျှင်လည်း ဘာသာမပြန်မီ အစအဆုံး တစ်ခေါက် ဖတ်ရှုသင့်၏။ မိမိ ပြန်ဆိုသည့် စာပိုဒ်များသည် တစ်ပိုဒ်ပြီးမှ တစ်ပိုဒ်ဖတ်၍ ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်သော်လည်း မပြန်ဆိုမီ အလုံးစုံခြုံ၍ သိမြင်ထားခြင်းဖြင့် တစ်ပိုဒ်ချင်း ဖတ်ရာတွင် အသိဉာဏ် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေနိုင်လေ သည်။ ယူဆသော သဘောကိုလည်း ရှေ့နောက် တိုင်းဆခြင်းဖြင့် အမှန်အကန် သိမြင်နိုင်လေသည်။

အင်္ဂလိပ်စာသည် ဝါကျတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြောင်းဆက်၍ ရေးလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ရှေ့ပိုင်းတွင် အဆက်အစပ် မရှိမီ ဖတ်ရှုရသော

ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်သည် ပြန်၍ ပေါ်လာတတ်လေသည်။ ဝါကျ တိုင်းကို ရှေ့နောက်နီးစပ်ရာ ဝါကျများနှင့် တွဲစပ်၍ ဖတ်ရှု တွေးခေါ်ခြင်းသည် နည်းလမ်းကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ပြန်ဆိုဆဲဝါကျ အဓိပ္ပါယ်အရှိကိုသာ ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်၍ ကွက်ကျော်မြင်ထားသမျှကို ဆွဲထည့်ရန် မလိုပေ။ ကျော်၍ မြင်ထားခြင်းသည် အဓိပ္ပါယ် အဆက်အစပ် အယူအဆ၌ အသိဉာဏ် ပို၍ ပွင့်လင်းစေရန်အတွက်မျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ပြန်ဆိုမည့်စာပိုဒ်ကို အချိန်ရသမျှ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်၍ ဖတ်သင့် ပေသည်။ ဖတ်လေလေ နားရှင်းမှု ပိုလာလေလေဖြစ်၍ တစ်ခေါက်တွင် သဘောမပိုက်မိသော အချက်ကို နောက်တစ်ခေါက်တွင် ထွင်းထုတ် သိမြင်လာတတ်လေသည်။ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဖတ်ပြီးလျှင် ဘာသာပြန်ဆိုမှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အဆင့်ဆင့်အတိုင်း စတင် ဘာသာပြန်ရန် စီစဉ်နိုင်ပေသည်။ မိမိလုပ်ငန်းထဲတွင် စိတ်ပါလာ သောအခါ ဘာသာပြန်ခြင်းသည် စိတ်ရှုပ်စရာ မဖြစ်တော့သည် သာမက ကျားထိုးသည်ကဲ့သို့ ပျော်စရာ ဖြစ်လာလေသည်။ စကားလုံး တစ်ခုကို စဉ်းစားကြံဆရသည်မှာ ပဟေဠိဖြေသည်နှင့် တူ၍ အောင်မြင်မှု ရရှိလိုက်သောအခါ ထမင်းဟင်းမေ့အောင် ပျော်မြူး၍ သွားတတ်လေသည်။ စဉ်းစားသည့်အခါ ကျားကွက်ရွှေ့သည် ကဲ့သို့ပင် ချီတံ့ချတံ့ အပြန်ပြန် စဉ်းစားခြင်း၊ ကွက်ကျော်ကြည့်ခြင်း၊ အစွန်း မလွတ်သည်ကို ရှောင်ခြင်း စသည်ဖြင့် စိတ်ဝင်စားစရာ ပြည့်နှက်၍ နေပေသည်။ လွယ်ကူသော စာမူမျိုးကိုမူကား တိုက်ရိုက် ပြန်ဆို၍ ရပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားဟူသည်မှာလည်း ရေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကြွယ်ဝမှုနှင့် ရေးဟန်ကို လိုက်၍ လွယ်သည်လည်း

ရှိ၏။ ခက်ခဲသည်လည်း ရှိ၏။ ကွေ့ဝှက်နက်နဲသည်လည်း ရှိ၏။ တစ်ဆင့်မှ တစ်ဆင့် လေ့လာခြင်းဖြင့် ကြိုးခင်ကို ဖြေသကဲ့သို့ နောက်ဆုံး ကွေ့ဝှက်နက်နဲသော အရေးအသားတို့ကိုလည်း ပြန်ဆို၍ ရသည်သာ ဖြစ်၏။ သတင်းစာ အရေးအသားမှ စာကြီးပေကြီး အရေးအသားများအထိ ဖတ်ရှုလေ့လာပြန်ဆိုဖူးရန် အထူးလိုအပ် လေသည်။

နည်းမှန် လမ်းမှန်အတိုင်း ပြန်ဆိုပြီးသောအခါလည်း သဒ္ဒါ စကားလုံး စသည်တို့ကို မှန်ကန်အောင် စစ်ဆေးရလေသည်။ ထိုနောက် အရေးအသား ချော၊ မချော ယိရှိအောင် အထပ်ထပ် အသံထွက်၍ ဖတ်ရှုစစ်ဆေးရလေသည်။ စကားထပ်ခြင်း၊ ကွေ့ ထောက်ခြင်း၊ ငေါ်ခြင်း စသည်တို့သည် ဖတ်ရှုရာတွင် ပေါ်လာ တတ်လေသည်။ ကြိုးဆက်ကို စမ်းရာ၌ ဖုထုံးများသည် ထစ်၍ တိုက်မိသကဲ့သို့ မပြေပြစ်သော အရေးအဖွဲ့မျိုးသည် ဖတ်ရှုရာ၌ပင် ခလုတ်တိုက်၍ နေတတ်၏။ ပြန်ဆိုပြီး၍ စိစစ်သည့်အခါ ပြင်ဆင်မှုကို လက်မရွံ့ဘဲ ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် ပြင်ဆင်သင့်၏။ မကျေနပ်သေးပါက တစ်ပိုဒ်လုံး အသစ်ပြန်၍ ဖတ်ရှု စိစစ်သည့် အခါတွင် ဘာသာပြန်ဟူ၍ သဘောမထားဘဲ အလွတ်စိကုံး ထားသော ခြိန်မာစာ တစ်ပိုဒ်ကဲ့သို့ သဘောထား၍ ချောမွေ့အောင် စိမ့်ရပေသည်။ ခြိန်မာစာတတ်သူ တစ်ယောက်အဖို့ ဖြစ်စေ၊ သာမန် စာတတ်သောသူ တစ်ယောက်အဖို့ဖြစ်စေ ဖတ်ရှုလွယ်ကူ၊ နားလည်လွယ်သော ဘာသာပြန်သည် အကောင်းဆုံးသော ဘာသာပြန်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာပြန်စာမူကောင်းသည် ဘာသာပြန်ထားသည်ဟု မထင်ရအောင် အသွင်ပေါ်စေရ၏။

(၁) ဝါကျအပြတ်အတောက်ကို ချိန်ဆ၍ ပြန်ဆိုခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် အင်္ဂလိပ်ဝါကျဖွဲ့ဆောက်ပုံကို ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ဝါကျ ဖွဲ့ဆောက်ပုံကို လေ့လာရန်တွင် တစ်ခါတစ်ရံ၌ သေးငယ်သော ကော်မာ(,)တစ်လုံးကို ဂရုမပြုမိ၍ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်ဆက်စပ်မှုကို သတိမထားမိသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စာပိုဒ် အဖြတ်အတောက်ကို သတိမမူမိ၍ဖြစ်စေ အလွဲအမှားကို ပြန်ဆိုမိတတ်လေသည်။ ဘာသာပြန်သူသည် ဝါကျတစ်ခုလုံး၏ ဆိုလိုရင်းကို ဧဝေဧဝါမဖြစ်အောင် ဂရုစိုက်ရလေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာကို ရေးသူ ကိုယ်တိုင်က ရှင်းလင်းအောင် ပိုင်းဖြတ်ရေးသားခဲ့လျှင် ဘာသာပြန်သူ အဖို့တွင် အကောက်အယူရလွယ်စေပေသည်။ အကောက်အယူ ကွဲလွဲလျှင် ဘာသာပြန်ဆိုချက်တွင် သဒ္ဒါနည်းတိမ်းယိမ်း၍ တစ်ခါ တစ်ရံတွင် အဓိပ္ပာယ်ပါ ဖောက်လွဲဆန့်ကျင်သွားတတ်လေသည်။ မူရင်းရေးသူ၏ အဘော်လည်း ပြောင်းလဲသွားရလေသည်။

အောက်ပါ အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြည့်လျှင် သတိမူမိနိုင်ပေသည်။

The Honolulu Conference, the commentary pointed out, started after Johnson's peace offensive had met with defeat.

ဤဝါကျကို အပိုင်းအဖြတ် ကွဲလွဲခဲ့သော် အောက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး ထွက်နိုင်၏။

- 1. **The Honolulu Conference, the commentary pointed out, started after Johnson's peace offensive/ /had met with defeat.**

၁။ ဂျွန်ဆင်၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိုးစစ်ပြီးမှ စတင်သော ဟိုးနိုလူလု ညီလာခံသည် ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရကြောင်းကို သတင်း ဝေဖန်သူက ဖော်ပြထားလေသည်။

- 1. **The Honolulu Conference, the commentary pointed out, started/ /after Johnson's peace offensive had met with defeat.**

၂။ ဟိုးနိုလူလု ညီလာခံသည် ဂျွန်ဆင်၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိုးစစ် ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြီးမှ စတင်ပေါ်ပေါက်ပါသည်ဟု သတင်း ဝေဖန်သူက ဖော်ပြထားလေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် စာရေးသူ၏ ဆိုလိုရင်းမှာ ဒုတိယ အဓိပ္ပာယ် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ရှင်းလင်းအောင် ရေးမည်ဆိုလျှင်—

- 1. The Conference *which* was started after...
- 2. The Conference started *only* after ...

ဟူ၍ လိုရာကို ရေးနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် သတင်းများတွင် အတိုချုပ်၍ အထက်ပါအတိုင်းသာလျှင် ရေးသား သည်ဖြစ်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာတွင် အထူးသတိပြုရပေသည်။ သတင်းအဆက်အစပ်များကို သိနားလည်ထားခြင်းသည်လည်း ကောက်ယူရာတွင် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေပေသည်။ ထိုနည်းတူပင်—

He made an attempt to avoid smoking to stop drinking to improve his health and to become a happy man.

ဟူသောဝါကျ၌ —

၁။ ဆေးလိပ်ဖြတ်ရန်၊ အရက်ဖြတ်ရန်၊ ကျန်းမာရေး တိုးတက် စေရန်နှင့် ပျော်ရွှင်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ရန် အချက် (၄) ချက်ကို ကြိုးစားသလော။

၂။ ဆေးလိပ်ဖြတ်ရန်၊ ကျန်းမာရေး တိုးတက်အောင် အရက် ဖြတ်ရန်နှင့် ပျော်ရွှင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် အချက် (၃)ချက်ကို ကြိုးစားသလော။

၃။ ကျန်းမာရေး တိုးတက်အောင် အရက်ဖြတ်၍၊ ဆေးလိပ် ရှောင်ရန်နှင့် ဤနည်းဖြင့် ပျော်ရွှင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရန် အချက် (၂)ချက်ကို ကြိုးစားသလော။

ဟူ၍ စဉ်းစားဖွယ် ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် စာပိုဒ်တွင်ပါသော (,) ကော်မာအမှတ်သည် ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားပြလျက် ရှိရာ ရေးသူ၏ အာဘော်ကို သူ၏ ပိုင်းဖြတ်ပုံအတိုင်း ပြန်ဆိုရန် လိုပေသည်။ မည်သို့ပင် ပြန်ဆိုသည်ဖြစ်စေ အဓိပ္ပါယ်မှာ အားလုံး အကျုံးဝင်သည် မှန်သော်လည်း သဒ္ဒါနည်းနှင့် အလေးပေး၍ ရေးရာတွင် လေးနက်မှု ကျရောက်ပုံမှာ ကွဲလွဲပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကော်မာ(,)ပါ၊ မပါနှင့် ဖြတ်တောက်ပုံကိုပါ ဧည့်စေပစ်ဆင်ခြင်ပြီးမှ မှန်ကန်တိကျစွာ ဘာသာပြန်ဆိုရပေ လိမ့်မည်။ အောက်ပါ ဝါကျများတွင် ကော်မာ ထားသို့ပုံ ကွဲလွဲသည့် အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ကွဲပုံကို သတိပြုနိုင်ပေသည်။

1. He made an attempt to avoid smoking, to stop drinking, to improve his health and to become a happy man.
2. He made an attempt to avoid smoking and to stop drinking to improve his health, and to become a happy man.
3. He made an attempt to avoid smoking, to stop drinking to improve his health, and to become a happy man.

4. He made an attempt to avoid smoking, to stop drinking to improve his health and to become a happy man.

5. He made an attempt to avoid smoking and to stop drinking to improve his health and to become a happy man.

၁။ သူသည် ဆေးလိပ်ဖြတ်ရန်၊ အရက်ဖြတ်ရန်၊ ကျန်းမာရေး တိုးတက်ရန်နှင့် ပျော်ရွှင်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာရန် ကြိုးစားသည်။

၂။ သူသည် ကျန်းမာရေးတိုးတက်အောင် ဆေးလိပ်နှင့် အရက် ဖြတ်ရန်အပြင် (ယင်းသို့အားဖြင့်) ပျော်ရွှင်သော လူတစ် ယောက်ဖြစ်လာရန် ကြိုးစားသည်။

၃။ သူသည် ဆေးလိပ်ဖြတ်ရန်နှင့် ကျန်းမာရေး တိုးတက်အောင် အရက်ဖြတ်ရန်အပြင် (ယင်းသို့အားဖြင့်) ပျော်ရွှင်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရန် ကြိုးစားသည်။

၄။ သူသည် ဆေးလိပ်ဖြတ်ရန်၊ ကျန်းမာရေး တိုးတက်အောင် အရက်ဖြတ်ရန်နှင့် ပျော်ရွှင်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရန် ကြိုးစားသည်။

၅။ သူသည် ကျန်းမာရေး တိုးတက်အောင် ဆေးလိပ်နှင့် အရက် ဖြတ်ရန်နှင့် ပျော်ရွှင်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရန် ကြိုးစားသည်။

ဤသို့အားဖြင့် မူရင်းရေးသားချက်နှင့် ကိုက်ညီအောင် ပြန်ဆိုရပေသည်။ မြန်မာဘာသာ၌—

၁။ အသီး/ / သီးသော သစ်ပင်များ၊

၂။ အသီးသီးသော/ / သစ်ပင်များ၊

ဟူသော စာကြောင်းနှစ်ရပ်သည် အနေအထား ကွဲလွဲမှုဖြင့်-

- 1. Fruit-bearing trees
- 2. Respective trees

ဟူသော အဓိပ္ပါယ် ကွဲပြားသွားနိုင်ပေသည်။ ထိုအတူပင်လျှင်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌လည်း-

- 1. How long/ /babies should be nursed?
- 2. How/ /long babies should be nursed?

ဟူ၍ အရေးအသား အပိုင်းအပြတ် ကွဲလွဲခဲ့သော် စကားလုံး

ချင်းတူစေကာမူ အဓိပ္ပါယ် ကွဲလွဲနိုင်လေသည်။

၁။ ကလေးများကို မည်မျှကြာအောင် ပြုစုတိုက်ကျွေးရမည်နည်း။

၂။ ရှည်သောကလေးများကို မည်သို့ ပြုစုတိုက်ကျွေးရမည်နည်း။

ဤသို့အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ် ရရှိပေမည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဘာသာပြန်ဆိုသည့်အခါတွင် ဝါကျ

အထားအသိုက်ကို စေ့စပ်စွာ လေ့လာပြီးမှ အကောက်အယူ မှန်ကန်ကျန်

အောင် ပြန်ဆိုရမည်ကို အထူးသတိပြုသင့်ပေသည်။

(ခ) အသိစက်စကားလုံးများကို ပြန်ဆိုခြင်း

မြန်မာစကားတွင် တင်စား၍ သုံးနှုန်းသော အသုံးအနှုန်းများ

ရှိသကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌လည်း တင်စား၍ သုံးသော စကားများ

ရှိလေသည်။

ကော်တရာစေး = စေးနဲသူ

ခတ်ကွင်းပြင်သည် = နှေးကွေးစွာ ဟန်ရေးပြင်သည်။

ခြေသလုံးအိမ်တိုင်သမား = အခြေအနေ အတည်တကျ မရှိသူ။

စသည်ဖြင့် သုံးစွဲရာ၌ မူလ စကားလုံးအဓိပ္ပါယ်ကို မကောက်

ယူရဘဲ တင်စားထားသော စကားအဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ကောက်ယူ

ကြရပေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်လည်း ထိုသို့သော စကားမျိုး

ရှိပေသည်။ အချို့သော စကားတင်စားချက်များမှာ မူလ စကားလုံး

အတိုင်း ပြန်ဆို၍မရစေကာမူ ဆိုလိုရင်းကို လွယ်လွယ်ကူကူ

တွေးဆနိုင်ခွင့်ရလေသည်။ ဥပမာ-

He bottled up his rage = သူသည် သူ၏ အမျက်ကို

ပုလင်းထဲ လှောင်ပိတ်၍ ထားသည်။ (လှောင်ပိတ်ခြင်း

သည် မြို့သိပ်ချုပ်တည်း ထားခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း

သိသာသည်။)

He took up the course again = သူသည် လမ်းကြောင်း

ကို တစ်ဖန် ပြန်ကောက်ပြန်ပြီ။ (လမ်းကြောင်း

ပြန်ကောက်ခြင်းသည် တစ်စခန်းပြန်ထခြင်း ကို

ဆိုလိုကြောင်း သိသာသည်။)

He won the case at the canter = သူသည် အမှုတွင်

အသားကျစီးခြင်းမျှဖြင့် နိုင်သည်။ (အသားကျစီးခြင်း

သည် မပင်မပန်း လွယ်ကူခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း

သိသာသည်။)

He woke up in the small hours = သူသည် နာရီ

ငယ်ကလေးများတွင် နိုးသည်။ (နာရီငယ်ကလေးများ

သည် သန်းခေါင်ကျော် စတင်ရေတွက်စ နာရီပိုင်းကို

ဆိုလိုကြောင်း သိသာသည်။)

ထိုသို့ သိသာလွယ်သော စကားသုံးများကိုပင်လျှင် တိုက်ရိုက်

ရှင်းစကားအတိုင်း မပြန်ဆိုသင့်ပေ။ သို့ရာတွင် ပြန်ဆိုသူသည်

အတော်အတန် စဉ်းစားလျှင် ဆိုလိုရင်းကို ရိပ်မိသဘောပေါက်စေသော တင်စားမှုမျိုး ဖြစ်လေသည်။ အချို့သော တင်စားမှုများမှာကား စကားစပ်နှင့် အသုံးကို ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာဖူးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အထူးသုံး စကားအဘိဓာန် အဖွင့်များကို လေ့လာဖူးခြင်း စသော အတွေ့အကြုံ၊ အလေ့အလာများသည် အရည်အချင်း ရှိမှသာ သိနားလည်ခွင့် ရလေသည်။ ဥပမာ -

He is going to ride to Pegasus.

သူကဗျာ စပ်ဆိုနေသည်။

He is sent to Coventry.

သူ့ကို ဝိုင်းပယ်ထားသည်။

He received a curtain-lecture.

သူမယား၏ မြည်တွန်ခြင်း ခံရသည်။

He gave a left-handed compliment.

သူသည် ချီးမွမ်းခြေကျောက် ပြောသည်။

He is in the land of Nod.

သူအိပ်ပျော်နေသည်။

ဤသို့သော စကားများမှာ အလိုအလျောက် အလွယ်တကူ တွေးဆရန် ခက်ခဲပေသည်။

ဘာသာပြန်သူသည် အင်္ဂလိပ်စာပေနှင့်လည်းကောင်း၊ ဘာသာ စကားနှင့် လည်းကောင်း သက်ဆိုင်သော အဘိဓာန်၊ အဖွင့်ကျမ်းများ၊ ဗဟုသုတကျမ်းများကို ရှာဖွေဆည်းပူး လေ့လာ၍ ဆောင်ယူထားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ အသိခက်သော တင်စားမှုများသာမက မူလ စကားလုံးကပင် လွယ်ကူသော်လည်း ဝိဘတ်ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်

အဓိပ္ပါယ်ပြောင်းလဲစေ၍ သုံးနှုန်းသော အီဒီယမ်(Idioms)ခေါ် အထူးသုံးဝေါဟာရများလည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ—

Come ၏ အဓိပ္ပါယ် “လာသည်” ၊ ဟူ၍သာရှိသော်လည်း ဝိဘတ်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကွဲလွဲ ပေါ်ထွက်လာ နိုင်သည်ကို အောက်တွင် တွေ့နိုင်လေသည်။

Come about: How did it come about ?

အဘယ်ကဲ့သို့ စတင် ဖြစ်လာခဲ့သနည်း။

Come across: I come across him in the cinema.

ကျွန်တော် သူ့ကို ရုပ်ရှင်ရုံထဲ၌ မမျှော် လင့်ဘဲ တွေ့သည်။

Come after: Who came after Edward VIII? အဋ္ဌမအက်ဒွပ်ကို မည်သူ ဆက်ခံ သနည်း။

Come at: He has come to this point. သူ ဤအချက်ကို ရောက်လာ ပြီ။

Come down: He came down to Yangon. သူ ရန်ကုန်သို့ စုန်လာ သည်။

Come down on: The enemy came down on us.

ရန်သူက ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်ဟုန်ထိုး ဝင်တိုက် သည်။

Come off: The ring has come off. လက်စွပ် ကျွတ်လာ ပြီ။

- Come on:** The rain comes on.
မိုး ကျလာလေ ပြီ။
- Come out:** Many books have come out on Agriculture.
စိုက်ပျိုးရေးစာအုပ် အများအပြား ထွက်လာ သည်။
- Come over:** The darkness comes over the room.
အခန်းကို အမှောင် လွှမ်းလာ သည်။
- Come to:** The bill comes to Ten Kyats.
ပေးစရာ ငွေတစ်ဆယ်ကျပ် နိုက်လာ ပြီ။
- Come up:** The case comes up at last.
နောက်ဆုံးတွင် အမှု ပေါ်လာ သည်။
- Come upon:** In digging a well I come upon a gold coin.
ရေတွင်းတူးရာတွင် ရွှေဒင်္ဂါးတစ်ပြား ကောက်ရ သည်။

ဤသို့အားဖြင့် သဘောဆိုင်ရာကိစ္စအရပ်အရပ်တွင် ရိုးရိုး စကားလုံးကို အသုံးခွဲပုံများကို လေ့လာထားရပေမည်။ ဤသို့ ခွဲခြား နားလည်ခြင်း မရှိပါက ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် အထစ်ထစ် အငေါ့ငေါ့ဖြစ်၍ အလွယ်ကိုပင် အခက်တွေ့ကာ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ပြန်ဆိုမိတတ်လေသည်။ စကားလုံး တစ်လုံးကို တွေ့မြင်ရုံဖြင့် ထိုစကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဖြောင့်ယူ မသုံးသေးဘဲ ဝါကျတွင်း၌ ဆိုက်ရောက်သည့် အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပေါ်ထင်အောင်

စေ့ငုလေ့လာရပေသည်။ မသဲကွဲလျှင် အကြိမ်ကြိမ် ဖတ်ရှုစဉ်းစား၍ အဘိဓာန်များဖြင့် ညှိနှိုင်းနိုင်လေသည်။

(ဂ) ဆီလျော်သော စကားလုံးရွေး၍ ပြန်ဆိုခြင်း
:XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX:

အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြန်ဆိုရာ၌ အဓိပ္ပါယ်ကိုသိသော်လည်း ဆီလျော်သော မြန်မာစကားလုံးကို ရွေးချယ်စဉ်းစားတတ်ရန်လည်း လိုလေသည်။ အဓိပ္ပါယ်သည် မှန်သော်လည်း တိကျသော စကားလုံး ကို မသုံးတတ်သောအခါ နားလည်ရန် ခက်ခဲ၍ စကားလည်း မရှည်တန်ဘဲ ရှည်မျောနေရလေသည်။ အချို့မှာ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုထား သဖြင့် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ပင်လျှင် ပျက်ရပေသည်။

	<u>ဝေါဟာရမှား</u>	<u>ဝေါဟာရမှန်</u>
Fresh-water =	ရေသန့်	ရေချို။
Foot-rug =	ခြေနင်းကော်စော	ခြေသုတ်ပုံ။
Bull-dog =	နွားခွေး	ခွေးဘီလူး။
King-vulture =	လင်းတဘုရင်	လင်းတပါးနီ။
Quick-silver =	ငွေမြန်	ပြဒါး။
Mouth-piece =	ပါးစပ်အစ	အခင်။
Oil-cake =	ဆီပုံ	ဆီကြိတ်ဖတ်
Stop-watch =	ရပ်နာရီ	ရေချိန်မှတ်နာရီ

ဤစကားလုံးများတွင် ဆိုလိုရင်း တူညီသော မြန်မာ ဝေါဟာရကို မသိဘဲ စကားလုံးအတိုင်း ဘာသာပြန်ဆိုလိုက်ပါက မှားမှားယွင်းယွင်းနှင့် ရယ်ဖွယ်ရာ ဖြစ်စေနိုင်သည်ကို သတိပြုမိနိုင်ပေ သည်။ ပြန်ဆိုချက် မှန်ကန်သော်လည်း မြန်မာသုံးမဟုတ်သဖြင့်

မည်သည့်အရာကို ဆိုလိုကြောင်း ကွဲပြားစွာ သိနားလည်ရန်လည်း ခက်ခဲပေသည်။ ဘာသာတစ်ခုတွင် ဝေါဟာရပညတ်ပုံသည် အခြား ဘာသာတစ်ခုတွင် ထပ်တူဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဝတ္ထုဝေါဟာရကို ဘာသာပြန်ရာ၌ ထိုစကားလုံးသည် မည်သည့် ပစ္စည်းကို ဆိုလိုသနည်းဟု ရှေးဦးစွာ မျက်စိထဲတွင် သိမြင်လာရန်နှင့် ထိုအရာဝတ္ထုကို မြန်မာဘာသာ၌ အဘယ်ကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သနည်းဟု တစ်ဖန်ပြန်၍ စဉ်းစားကာ မြန်မာစကား အခေါ်အဝေါ်ကို တွေးထုတ် ယူရလေသည်။

ဥပမာ Dowry ဟူသော စကားလုံးကို ပြန်ဆိုသည် ဆိုပါအံ့။ ထိုစကားလုံးသည် မည်သည့်အရာကို ဆိုလိုသနည်း။ Dowry သည် လက်ထပ်မင်္ဂလာ စသော အခမ်းအနားတွင် ပေးဖွဲ့သော ပစ္စည်းစုကို ဆိုလို၏။ သို့ရာတွင် သတို့သားက သတို့သမီးကို သို့မဟုတ် သတို့သမီးက သတို့သားကို ပေးဖွဲ့သော ပစ္စည်းလော၊ ဧည့်ပရိသတ် ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့က ပေးဖွဲ့သော ပစ္စည်းလောဟူ၍ စဉ်းစားရန် ရှိပေသည်။ သတို့သားက သတို့သမီး အတွက် ပေးဖွဲ့သော ပစ္စည်း ဖြစ်သည်ဆိုပါအံ့။ ထိုပစ္စည်းကို မည်သို့ခေါ်ဆိုသနည်းဟု စဉ်းစားပြန်၏။ Dowry ကို သတို့သားက ပေးဖွဲ့ရသဖြင့် လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းဟူ၍ကား မခေါ်နိုင်ချေ။ တစ်ဖန် မင်္ဂလာပွဲတွင် နှစ်ဦးပိုင်စေရန် လွှဲပေးသော လင်မယားပိုင် (ဝါ) ခန်းဝင်ပစ္စည်းမျိုးလည်း မဟုတ်ချေ။ မယားဖြစ်သူ တစ်ဦးတည်း ကွာရှင်းသည့် နောက်ပိုင်းအထိ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိစေနိုင်သည့် တင်တောင်းသော ပစ္စည်းဖြစ်ပေရာ ထိုပစ္စည်းကို မည်သို့ခေါ်ဆိုသနည်း ဟု စဉ်းစားပြန်၏။ ထိုအခါ မြန်မာဓမ္မသတ်၌ “အသွင်းဥစ္စာ” ဟု ခေါ်တွင်သော စကားလုံးကို တွေ့ရှိနိုင်၏။ ထိုစကားလုံးသည်

Dowry နှင့် တစ်ထပ်တည်း သဘောအနက်တူကြောင်း တွေ့ရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် Dowry ကို “လက်ဖွဲ့ပစ္စည်း၊ ခန်းဝင်ပစ္စည်း” ဟု ပြန်ဆိုသည်ထက် “အသွင်းဥစ္စာ”ဟူ၍ ပြန်ဆိုခြင်းက မြန်မာ လည်းဆန်၏။ ရှိပြီး မြန်မာဝေါဟာရလည်း ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပါယ်လည်း ထပ်တူကျ၏။ ဤနည်းဖြင့် စကားလုံးမှန်များကို တတ်နိုင်သမျှ စိစစ် ရှာဖွေရလေသည်။ သိုးကာသီကာ ကွဲလွဲသော ဝေါဟာရထက် တတ်နိုင်လျှင် တစ်ထပ်တည်းကျသော ဝေါဟာရကို ရှာနိုင်ခြင်းမှာ ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ စွမ်းရည်ပင် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် စကားလုံးတိုင်း အတွက်ကား ထပ်တူကျသော ဝေါဟာရကို ရနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာတွင် အချို့သော ဝေါဟာရ ဖွဲ့စပ်ပုံများသည် အမှတ်မထင် တွေးခေါ်ယူဆပုံ လမ်းကြောင်းချင်း တူညီသဖြင့် အလွယ်နှင့်ပင် တစ်ထပ်တည်း ပြန်ဆိုနိုင်သော ဝေါဟာရများ ဖြစ်နေတတ်ကြသေး၏။ ဥပမာ -

- Long-tongued = လျှာရှည်သော။
(စကားကြောရှည်သော)
- Heart-break = ရင်ကွဲနာ။
- Hot-blooded = သွေးပူသော။
- Quick-minded = စိတ်မြန်သော။
- Loose-minded = စိတ်ချောင်သော။
- Head-strong = ခေါင်းမာသော။

စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။ ဤ၌ တင်စားပုံချင်း သဘောထပ်တူ ကျသောကြောင့် ဤသို့သော စကားလုံးမျိုးကို တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုခြင်း ဖြင့် ပို၍ပင် ဂုဏ်မြောက်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ တစ်ထပ်တည်း

=တူညီသော စကားလုံးများကိုကား အဓိပ္ပါယ်ဆီလျော်ရာကိုသာ ပြောင်းလဲပြန်ဆိုရပေသည်။ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုရာ၌ တွေးခေါ်ပုံ မတူသည့် အခါ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို မူလ ဘာသာ၌ ပေါ်ထင်သလို မြန်မာ ဘာသာပြန်၌ မပေါ်ထင်ဘဲ ရှိတတ်လေသည်။

ဥပမာ - **Black list** ကို “စာရင်းမည်း” ဟူ၍ ပြန်ဆိုပါက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ တင်စားပုံအရ ဆိုလိုရင်း ပေါ်လွင်သော်လည်း၊ မြန်မာဘာသာ၌ အသုံးအနှုန်း ပြုလေ့မရှိသဖြင့် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ် မပေါ်လွင်နိုင်ပေ။ ထိုစကားမျိုးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ တင်စားပုံအတိုင်း မပြန်ဘဲ မြန်မာစကားဖြင့် အဓိပ္ပါယ် ယူ၍ ပြန်ဆိုရပေသည်။

- Black-list** = နာမည်ဆိုးစာရင်း။
- Bee-line** = အဖြောင့်သွားမျဉ်း။
- Pin-money** = အိမ်ရှင်မ အသေးသုံးငွေ။
- Pink-stern** = ကျဉ်းမြောင်းသောပုပိုင်း။
- Judas-hole** = တံခါးမှချောင်းကြည့်ပေါက်။

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုရလေသည်။ တစ်ဘာသာနှင့် တစ်ဘာသာ တင်စားပုံချင်း မတူညီသည်ကို ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ တစ်ထပ်တည်း ပြန်ဆို၍ မရပေ။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ စကားလုံးများ ပေါင်းဖွဲ့သည့်အခါတွင် မူရင်းအဓိပ္ပါယ် မပျောက်သော စကားလုံးနှင့် မူရင်းအဓိပ္ပါယ်များ လုံးဝ ပျောက်၍ အဓိပ္ပါယ်သစ်ဖြင့် သီးခြား မှတ်သားသော စကားလုံးမျိုးကိုလည်း ခွဲခြားသိနားလည်ရန် လိုပေသည်။

ဥပမာ-

- Foot-path** = ခြေလမ်း။
- Bell-shaped** = ခေါင်းလောင်းပုံ။

- Flag-day** = အလံတော်နေ့။
- Birth-day** = မွေးနေ့။
- Fish-ball** = ငါးဆုပ်လုံး။

စသည်တို့မှာ မူလ စကားလုံး အသီးသီး၏ အဓိပ္ပါယ်များ အတိုင်း ပေါင်းစပ်ထားသော စကားလုံးမျိုးဖြစ်၍ ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် အခက်အခဲ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် စကားလုံး တွဲတိုင်း ထိုကဲ့သို့ မူရင်း အဓိပ္ပါယ်ထွက်မည်ဟု တစ်ထစ်ချ မှတ်ယူ၍ မရပေ။ စကားလုံးတို့၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို သိနားလည်အောင် သီးခြားမှတ်သားရပေသည်။

ဥပမာ -

- Hot-dog** = ဝက်အူချောင်းညှပ်၊ ပေါင်မုန့်ထုပ်။
- Honey-moon** = မင်္ဂလာဦးအပျော်ခရီး။
- Manners-bit** = ယဉ်ကျေးမှု အနေဖြင့် ပန်းကန်ထဲတွင် ချန်ထားသည့် ထမင်းဟင်းကျန်။
- House-party** = အပန်းဖြေ စခန်းရိပ်သာသို့ ဖိတ်ကြား ထားသူ ဧည့်သည်စု။
- Upper-ten** = လူကုထံစု။

Double-dutch = လုံးဝ နားမလည်နိုင်သော စကား။
စသည်တို့မှာ သီးခြား အဓိပ္ပါယ်မသိဘဲ မူလစကားလုံးကို မှန်းဆ၍ ပြန်ဆိုပါက အလွဲလွဲအမှားမှား ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။

(ဃ) ဝိကျသော စကားအသုံးအနှုန်းဖြင့် ပြန်ဆိုခြင်း
:XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX:

ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် စကားလုံး အဓိပ္ပါယ် သိဖို့လိုတိုင်း အဘိဓာန်ကို ရှာဖွေကြည့်ရှုရန် တိုက်တွန်းခဲ့၏။

ထိုသို့ အဘိဓာန်တွင် ရှာဖွေစေခြင်းမှာ စကားလုံး တစ်ခုခုက ပေးနိုင်သော အဓိပ္ပါယ်အသုံးအနှုန်း မည်မျှ ကျယ်ပြန့်သည်ကို သိစေလို၍သာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အဘိဓာန်တစ်ခုတည်းကို အားကိုးရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ဘဲ ကိုယ်ပိုင် အတွေးအခေါ်ကိုပါ စေစားရ၏။

အဘယ်ကြောင့်နည်း ?

အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်များသည် အင်္ဂလိပ် စကားလုံးတစ်ခု၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြန်ဆိုဖော်ပြရာတွင် အသုံးများသော မူရင်းအဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ဖော်ပြလေ့ ရှိသည့်အလျောက် အခြား ဆိုက်ရောက်ရာ အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း နှလင်အောင် ပေးထားပေးသေး၏။ သို့ရာတွင် သိရှိထားရန်မှာ အဘိဓာန်ဆရာသည် **အနက်အဓိပ္ပါယ်** ကိုသာ ဖော်ပြ၏။ စကားစပ်အလိုက် ပြောင်းလဲကျယ်ပြန့်သမျှသော စကားအသုံးအနှုန်းကို ကုန်စင်အောင် ဖော်ပြခြင်း မပြုပေ။ ထိုသို့ ဖော်ပြရန်လည်း တာဝန် မရှိပေ။ ဖော်ပြရန်လည်း မလွယ်ကူပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စကားအသုံးအနှုန်း ဝေါဟာရ တို့သည် စကားစပ်တစ်ခုနှင့် တွဲသော် အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုး သက်ရောက်၍၊ အခြား စကားစပ်တစ်ခုနှင့် တွဲသော် အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုး သက်ရောက်ပေသည်။ စကားစပ်မပါဘဲ အဓိပ္ပါယ်ပေး၍ ပြည်စုံမှန်ကန်ခြင်း မရှိနိုင်ပေ။ ထိုမှတစ်ပါး စကားစပ်ကိုင့်၍ အဓိပ္ပါယ်တစ်ခု ပေါ်ထွက်နေသော်လည်း မူရင်းစကားလုံးချည်းသက်သက် ထိုအဓိပ္ပါယ်ကို ပေးချင်မှ ပေးပေမည်။ ထို့ကြောင့် အဘိဓာန်ဆရာသည် စကားလုံးများ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ အဓိပ္ပါယ်ပေးသူဖြစ်၍ ဘာသာပြန်သူက စကားစပ်တွင် ပေါ်ထင်လာသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဆီလျော်သော စကားဖြင့် နေရာအလျောက် ပြန်ဆိုပေ ရသူ ဖြစ်လေသည်။

ထင်ရှားအောင် ဥပမာတစ်ခု ပြပေမည်။

Intimate၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်တွင် (နာမဝိသေသန၌) (အတွင်းကျဆုံးသော၊ နီးစပ်သော၊ ကျွမ်းသော) ဟူ၍ ပေးထားပေသည်။ သို့ရာတွင်—

1. He addressed me in an *intimate* air.
2. I have no *intimate* knowledge in the case.
3. He is my *intimate* friend.
4. I have no *intimate* relation with him.

စသော ဝါကျများကို ပြန်ဆိုသည့်အခါတွင် အဘိဓာန်၌ ပေးထားသော အဓိပ္ပါယ်သဘောကိုယူ၍ ဆီလျော်သော စကားတို့ဖြင့် ပြန်ဆိုမှသာ မြန်မာစကား၌ ချောမောသော ဘာသာပြန်ကို ရရှိမည် ဖြစ်လေသည်။

- ၁။ သူသည် ဖက်လုံတကင်း အမူအယာဖြင့် ခရီးဦးကြို နှုတ်ဆက်သည်။
 - ၂။ ဤကိစ္စတွင် ကျွန်တော် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် မသိရှိပါ။
 - ၃။ သူသည် ကျွန်တော်၏ ရောင်းရင်း မိတ်ဆွေ ဖြစ်ပါသည်။
 - ၄။ ကျွန်တော် သူနှင့် ပူးပူးကပ်ကပ် မဆက်ဆံဘူးပါ။ ဤပြန်ဆိုချက်များသည် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ငုံ့မိကြသည် သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်သော် **Intimate** ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို—
- ဖက်လုံတကင်း (ဖြစ်သော)
 - နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် (ဖြစ်သော)
 - ရောင်းရင်း (ဖြစ်သော)
 - ပူးပူးကပ်ကပ် (ဖြစ်သော)

ဟူ၍ ဖော်ပြရမည်လော။ ဤသို့သာ ဖော်ပြရလျှင် အဘိဓာန်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း မူရင်းအဓိပ္ပါယ်သည်သာ အဘိဓာန်၏ တာဝန်ဖြစ်၍ စကားဝေါဟာရအသုံးမှာ ပြန်ဆိုသူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပေသည်။ စကားစပ်အလိုက် အဆင်သင့်သလို သုံးစွဲသော စကားလုံးဟူသမျှကို အဘိဓာန်၌ထည့်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်သူ၏ စကားလုံးပွားတတ်၊ လှယ်တတ်၊ သွင်းတတ်သော အသိဉာဏ်ရှိရန် လိုပေသည်။ မူရင်းအဓိပ္ပါယ် မပျောက်ပျက် မမှားယွင်းအောင်မူကား သတိကြီးစွာ ထားရပေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး **Intimate** သည် စကားစပ်ကြောင့် “**ပူးပူးကပ်ကပ်**” ဟူ၍ တစ်နေရာ၌ ပြန်ဆိုနိုင်သော်လည်း အစဉ်သဖြင့် “**ပူးပူးကပ်ကပ်**” ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ် အသုံးဟူသမျှသည် **Intimate** နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူညီမည် မဟုတ်ပေ။

“သူတို့ **ပူးပူးကပ်ကပ်** ထိုင်ခြင်းသည် အမြင်မတော်ပေ။” ဟူသော စကားကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်—

The *intimate* sitting is not good-looking.

ဟူ၍ ဘာသာပြန်ဆိုပါက ဆိုလိုရင်း မပေါ်လွင်တော့ပေ။

စကားလည်း မတိကျတော့ပေ။

Their *impudent* sitting is not favourable to see.

Their sitting *in close physical attach* is loathsome to see.

စသည်ဖြင့် အခြားနည်း ပြန်ဆိုရလိမ့်မည်ပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စကားလုံးတစ်ခုသည် စကားစပ် ကွဲလွဲခြင်းဖြင့် (**ပူးပူးကပ်ကပ်** ဆက်ဆံသည်၊ **ပူးပူးကပ်ကပ်** ထိုင်သည်)

အဓိပ္ပါယ်ကွဲလွဲသွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ “ဆက်ဆံသည်” နှင့် တွဲသော “**ပူးပူးကပ်ကပ်**” သည် “ခင်ခင်မင်မင်၊ ရင်းရင်းနှီးနှီး၊ အကျွမ်းတဝင်” အဓိပ္ပါယ်ရှိ၍၊ “ထိုင်သည်” နှင့် တွဲသော “**ပူးပူးကပ်ကပ်**” သည် “ကိုယ်ကာယချင်းထိစပ်သော” အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလေသည်။ ထို့ကြောင့် သဘောရောက်သမျှ စကားလုံးများကို အဘိဓာန်ဆရာသည် စကားစပ်မပါဘဲ ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပါယ်ရင်းကို သိပြီးနောက် မည်သည့် စကားလုံးဖြင့် ဖော်ပြမည်ကို ဘာသာပြန်သူ၏ ကိုယ်တိုင်ကြိုးပမ်းကြံစည်မှုဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်ကြရပေသည်။ ထိုနည်းတူပင်—

Hard အဓိပ္ပါယ်မှာ (ခဲယဉ်းသော၊ ပြင်းထန်သော၊ ခဲယဉ်းစွာ၊ ပြင်းထန်စွာ)

ဟူ၍ ပေးစေကာမူ အသုံးကိုလိုက်၍

He hits hard = သူ တအား ရိုက်သည်။

He works hard = သူအလုပ် အပြင်းအထန် လုပ်သည်။

Love dies hard = မေတ္တာသည် ပျက်ပြယ် ခဲလှ သည်။

Bind it hard = တင်းတင်းခိုင်ခိုင် ချည်ပါ။

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

Hard earned rest= တပင်တပန်း လုပ်ပြီးမှရသော နားခွင့်၊

Hard times = ခေတ်ဆိုးခေတ်ကြပ် ၊

Hard money = ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ရှာရသောငွေ၊

Hard labour = အလုပ်ကြမ်း ၊

Hard to hear = နားထူသော၊ နားလေးသော ၊

Hard master = တင်းကြပ်လွန်းသော သခင်၊

စသည်ဖြင့် သက်ရောက်ရာ အဓိပ္ပါယ်အရ စကားလုံးများကို တိကျအောင် ပေးရမည် ဖြစ်လေသည်။

(င) တီထွင်၍ ဝေါဟာရသစ် ရှာဖွေပြန်ဆိုခြင်း

ကာသာပြန်သူသည် အဓိပ္ပါယ်သိပြီး စကားလုံးရှာ၍ မရဘဲ ရှိတတ်ပေရာ စကားလုံးများကို ကိုယ်တိုင်ကြံဆ တီထွင်တတ်ရန် လည်း လိုလေသည်။ ထိုသို့ တီထွင်ရာတွင် အသုံးနေရာနှင့် ဟပ်အောင် စကားလုံး တီထွင်ခြင်းနှင့် မည်သည့်နေရာတွင် သုံးသည် ဖြစ်စေ အဓိပ္ပါယ် ဟပ်စပ်သော ယေဘုယျစကားလုံး တီထွင်ခြင်း ဟူ၍လည်း ရှိပေသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်-

Monthly Subscription = လစဉ်ကြေး

Yearly Subscription = နှစ်စဉ်ကြေး

ဟူ၍ သိရှိထားပေသည်။ သို့ရာတွင် (Subscription) တစ်လုံးတည်းကို ပြန်ဆိုသည့်အခါ မည်သို့ ပြန်ဆိုမည်နည်း။ (စဉ်ကြေး) ဟု ပြန်ဆို၍ ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ (အသင်းသို့ ထည့်သွင်းငွေ) သို့မဟုတ် (အသင်းဝင်သည့်အတွက် ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် ပေးသွင်းရသော ကြေးငွေ)ဟူ၍ ပြန်ဆိုလျှင်လည်း ရှည်လျားနေပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ် ငုံ့မိ၍ တိုတောင်းနိုင်ဆုံးသော စကားလုံးကို ရှာဖွေဖန်တီးရပေလိမ့်မည်။ အဘိဓာန်တွင် ယေဘုယျသုံးစွဲပုံအတိုင်း၊ (စုငွေ ထည့်ဝင်ငွေ)ဟူ၍သာ ဖော်ပြပေလိမ့်မည်။ မိမိ ဖော်ပြလိုသော အဓိပ္ပါယ်မှာ သာမန် ထည့်ဝင်ငွေမျိုးလည်း မဟုတ်၊ အသင်းနှင့် ဆက်စပ်သော ငွေဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြလိုသည်ဆိုပါက အဘိဓာန်၏ ပြန်ဆိုချက်နှင့် တင်းတိမ်နိုင်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထိုအခါတွင် ရှာကြံစဉ်းစားပါက (အသင်းကြေး)ဟူသော စကားလုံးကို

ရရှိပေလိမ့်မည်။ လစဉ်ကြေး၊ နှစ်စဉ်ကြေး ဟူသော အသုံးနှင့်လည်း တစ်ပြေးတည်း သက်ဝင်စေပေလိမ့်မည်။ ဤသို့လျှင် ယေဘုယျ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖန်တီးတီထွင်ရပေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင်-

Morning meal = နံနက်စာ

Evening meal = ညစာ

ဟူ၍ သိရှိထားပေသည်။ သို့ရာတွင် (meal)တစ်လုံးတည်းကို (စာ)ဟူ၍ ပြန်ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို (meal)မှာလည်း စကားစပ် အမျိုးမျိုးနှင့် သုံးစွဲနိုင်သည်ဖြစ်ရာ စကားစပ်အလိုက် အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာကြံဖန်တီးရပေလိမ့်မည်။

1. It is sufficient for two meals.
ထိုအရာသည် နှစ်နပ်စာအတွက် လုံလောက်ပါသည်။
2. Take it between the meals.
ထိုအရာကို အစာနှင့် ဝေးဝေးသောက်ပါ။
3. Dinner is our heavy meal.
ညစာမှာ ကျွန်ုပ်တို့ တဝစားပွဲပင် ဖြစ်သည်။
4. I will not rob your meal.
ကျွန်တော်ခင်ဗျား၏ ဝမ်းစာ(စားကျက်)ကို မလုပါဘူး။

ထိုစကားလုံးများသည် စကားစပ်နှင့်လျော်အောင် ရှာကြံရယူရသော အဓိပ္ပါယ်များဖြစ်၍ အဘိဓာန်များတွင် ဖော်ပြမိ စကားလုံးများ မဟုတ်ပေ။ ဖော်ပြသည့်တိုင်အောင် စကားစပ်နှင့် အသုံးတည့်အောင် ရွေးချယ်တတ်ရန် လိုလေသည်။

စကားလုံးများသည် ဘာသာစကားတိုင်းတွင် အစဉ် တိုးပွားနေသည်ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုခြင်း မပြုရသေးသော စကားလုံးများကိုလည်း တီထွင်ပြန်ဆိုရန် လိုလေသည်။

Album	=	ခါတ်ပုံစုစာအုပ်၊
Autograph	=	လက်ရေးစုစာအုပ်၊
Scouts	=	ကင်းထောက်၊
Working People	=	လုပ်သားပြည်သူ၊
Bulldozer	=	ကျွဲရိုင်းစက်၊
Tournament	=	ဗိုလ်လှပွဲ၊ တံခွန်စိုက်ပွဲ၊
Ribbon	=	မင်ကြိုး၊

စသော စကားလုံးများမှာ အသုံးပေါ်လာသည့်အတိုင်း တီထွင်ဘာသာပြန်ယူကြသော စကားလုံးများပင် ဖြစ်လေသည်။ တစ်ဦးက တီထွင်သည်ကို ကျန်တစ်ဦးကိုလိုက်၍ သုံးစွဲသည့်အခါ အများသုံးဝေါဟာရ အသစ်အဖြစ် တည်တံ့သွားလေသည်။ ထိုသို့ အသုံးတွင် လာခြင်းမရှိသေးသော စကားလုံးများကို ဦးစွာ ပြန်ဆိုရမည့်သူများ၊ သို့မဟုတ် အသုံးတွင်နေသော ပြန်ဆိုပြီး ဝေါဟာရကို မလေ့လာမိသူများမှာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်ပင် တီထွင်ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် ခေတ်ပေါ်အသုံးအနှုန်းကို အသုံးပြုမိစေရန် အမြဲနိုးကြားသောသတိ ရှိရပေသည်။ အဘိဓာန်တွင် ပေါ်ပြထားသော ပြန်ဆိုချက်တို့သည် အဘိဓာန်ပြုစုချိန်အလျောက် ခေတ်နောက်ကျန်သည့်အခါလည်း ရှိပေသည်။

ဥပမာ - လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၆၀ (၁၉၀၆-ခုနှစ်)က ပြုစုခဲ့သော ဦးထွန်းငြိမ်း၏ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်မှ အချို့

ဝေါဟာရများ အစား၊ ဝေါဟာရသစ် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပြီကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်ပေသည်။

	<u>အဘိဓာန်ဝေါဟာရ</u>	<u>ခေတ်ဝေါဟာရ</u>
Thimble	= ချုပ်လက်စွပ်	အပ်ထောက်၊
Syringe	= ဆေးသွင်းပြွတ်	ဆေးထိုးအပ်၊
Mayor	= မြူနီစီပယ်အကြီးဥက္ကဋ္ဌ	မြို့တော်ဝန်
Stethoscope	= ကိုယ်တွင်းအသံများကို နားထောင်ကြည့်ရန်ပြွန်တံ၊	နားကြပ်၊

ဤသို့အားဖြင့် ခေတ်ကာလအလျောက် အခေါ်အဝေါ်များကို လည်း သတိပြုမိရန် လိုလေသည်။

(၁) စကားပုံများကို ပြန်ဆိုခြင်း
:XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX:

ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ အင်္ဂလိပ်စကားပုံများကိုလည်း ဘာသာပြန်ဆိုရန် အကြောင်းအခွင့် ကြုံလာတတ်ပေသည်။ ထိုအခါတွင် စကားပုံများကို မည်သို့မည်ပုံ ပြန်ဆိုရမည်ကို သိရှိနားလည်ရန် လိုလေသည်။ စကားပုံများကို မပြန်ဆိုမီ စကားပုံနှစ်မျိုးကို ခွဲခြားဆင်ခြင်ရပေမည်။

- ၁။ စကားပုံတစ်မျိုးမှာ သဘောအနက်မျှလောက်သာ ယူရသော စကားပုံမျိုး ဖြစ်လေသည်။
- ၂။ အခြား စကားပုံတစ်မျိုးမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ သုံးနှုန်းဟန်၊ တင်စားဟန်ကို ဗဟုသုတအနေဖြင့် ပြန်ပြောင်းတင်ပြ

သင့်သော၊ (၀၁) တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုသင့်သော စကားပုံမျိုး
ဖြစ်လေသည်။

၁။ သဘောအနက်မျှ ယူရမည့် စကားပုံများ

သဘောအနက်မျှသာ ယူရမည့် စကားပုံမျိုးတွင် မြန်မာ
စကားပုံနှင့် သဘောဆင်တူရာကို လဲလှယ်ပြောင်းလဲ ပြန်ဆိုနိုင်
လေသည်။ ပြန်ဆိုသော သဘောအဓိပ္ပါယ်မှာ မြန်မာဆန်ခြင်းဖြင့်
အဓိပ္ပါယ်ပို၍ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာစေနိုင်လေသည်။

Like a shaft of ridicule.

တံတွေးခွက်ထဲ ပက်လက်မျောသလို။

Noblesse oblige.

ရှင်ဘုရင့်ပုဆိုး ပိုးချည်။

Even Homer nods.

မြင်းကောင်းခွာလိပ်သည်။

Least said, soonest mended.

စကားနည်း၊ ရန်စဲ။

Barking dogs seldom bite.

ဟောင်လွန်းသောခွေး၊ လူမလေး။

Familiarity breeds contempt.

အရောဝင်၊ အရှိသေတန်။

Absence makes the heart grow fonder.

နီးတကျက်ကျက်၊ ဝေးတသက်သက်။

Like father, like son.

ငှက်ပျောပင်စိုက်၊ မိလိုက်ဖပါ။

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုနိုင်ပေသည်။

၂။ မူရင်းတင်စားပုံ ဖော်ပြရမည့် စကားပုံများ

အချို့သော အင်္ဂလိပ်စကားပုံများမှာ မြန်မာစကားပုံနှင့်
တင်စားပုံ ဆင်တူသဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ထပ်တူ ပြနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင်
မြန်မာတို့ သိပြီးသော တူညီရာ စကားပုံကို အစားထိုးခြင်းဖြင့်
ဆိုလိုရင်းပေါ်လွင်စေကာမူ၊ မူလ ဘာသာစကားတွင် ထိုအလားတူ
အကြောင်းအရာမျိုးတွင် မည်ကဲ့သို့ တင်စားသုံးနှုန်းလေ့ ရှိသည်ကို
ဖော်ပြသော ဘာသာခြား ဓလေ့ထုံးစံ၊ အတွေ့အခေါ်၊ တင်စားပုံ
အရသာများ နှစ်မြှုပ်သွားစေနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်ရင်းဘာသာ
အသုံးအနှုန်းဖြင့်ပင် ဆိုလိုရင်းပေါ်လွင်နေပါလျှင် မူရင်းအတိုင်းသာ
ပြန်ဆိုရပေသည်။ အကယ်၍ ဆင်တူသော မြန်မာစကားပုံကို
ဖော်ပြလိုပါက အောက်ခြေမှတ်ချက်တွင်ဖြစ်စေ၊ စာကိုယ်၌
ကွင်းပိတ်၍ဖြစ်စေ ဖော်ပြနိုင်လေသည်။ ထိုသို့သော စကားပုံမျိုးမှာ
အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

Too many cooks spoil the broth.

စားတော်ချက်များလွန်းလျှင် ဟင်းပစ်ရတတ်သည်။

(ဆရာများ သားသေ)

Make hay while the sun shines.

နေပူခိုက်မြက်ခြောက်လှန်းပါ။ (လသာတုန်း ဗိုင်းငင်)

Teaching an eagle to fly.

သိမ်းငှက်ကို အပျံသင်သည်။ (မိကျောင်းမင်းရေးစင်းပြ)

Casting pearl before swine.

ဝက်ရှေ့ပုလဲကြသည်။ (ကျွဲပါးစောင်းတီးသည်)

As you sow, so shall you reap.

ကိုယ်စိုက်သမျှ ကိုယ်ရိတ်သိမ်းရမည်။

(ဘယ်သူမပြု၊ မိမိမှ)

You cannot made a silk purse out of a sow's , ear.

ဝက်နားရွက်နှင့် အိတ်ချုပ်၍မရ၊

(ဆင်ဖြူတော် ပြုတ်စားဆို-အိုးချင့်ယုံ)

စကားလုံး ဟူသည်မှာ သဘောတရားတစ်ခုနှင့် တင်စားမှု တစ်ခုစီပါမြဲ ဖြစ်ပေရာ သဘောတရားသက်သက်ကို ဖော်ပြရာ၌ အနီးဆုံး မြန်မာစကားပုံဖြင့် လဲလှယ်ပြန်ဆိုနိုင်က ပြန်ဆို၍ မလဲနိုင်ပါမှ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်ဆုံး စကားပုံတစ်ခု ပြုလုပ်၍ ပြန်ဆိုရပေသည်။ မြန်မာစကားပုံ၌ အသင့်မရှိလျှင် ကြံစည်တီထွင်ရသည်လည်း ရှိလေသည်။ မည်သို့ ပြန်ဆိုသည်ဖြစ်စေ စကားပုံသည် စကားပုံအဖြစ် ဖြင့်သာ ပြန်လည်ပေါ်ထွက်လာရပေမည်။ စကားပုံသဘောပျက်၍ ရှင်းလင်းချက်အဖြစ် မပြန်ဆိုသင့်ပေ။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်းတင်စားမှုအနေဖြင့်ပင် အဓိပ္ပါယ် ပေါ်နေလျှင်လည်း ထိုတင်စားချက်ကိုပင် အတိအကျ ဘာသာပြန်ရုံ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် စကားပုံ အဖွဲ့အစပ်အတိုင်းပင် ဖြစ်ရပေမည်။ စကားပုံသာမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ တင်စားထားသမျှကို မူရင်း သဘာဝ မပျက်အောင် ပြန်ဆိုရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

၃။ စကားပုံချင်း ဖလှယ်နိုင်သည့် စကားပုံများ

အချို့သော စကားပုံများမှာကား မူရင်းဘာသာစကား၏ သဘာဝ အတွေးအခေါ်များကို အထူးတလည် ဖော်ပြခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အဆင်သင့်ရာ အလွယ်တကူ ခိုင်းနှိုင်းသော စကားပုံမျိုး ဖြစ်၍ တိုက်ရိုက်ဘာသာ ပြန်ဆိုသည်ထက် ဆင်တူရာ စကားပုံကိုပင် ပြောင်းလဲပြန်ဆိုနိုင်သော စကားပုံမျိုး ဖြစ်လေသည်။ ထိုစကားပုံ မျိုးကို တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုလျှင်လည်း ရနိုင်လေသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာစကားပုံနှင့် နီးကပ်လွန်း၍ မြန်မာစကားပုံ၌လည်း အသုံး ရှိသောကြောင့် ဖလှယ်ခြင်းဖြင့် ပို၍ ထင်ရှားစေမည် ဖြစ်လေသည်။

ဥပမာ -

Danger past, God is forgotten.

ဘုရားပြီးငြိမ်းဖျက်။

Carpenter is known by his chips.

အပွေးမြင် အပင်သိ။

A Clean hand wants no washing.

ကိုယ်ကောင်း ခေါင်းဘယ်မရွေ။

A close mouth catcheth no flies.

တိတ်တိတ်နေသော် ထောင်တန်၏။

Dead keeps no calender.

ဆန့်သောလက်မကွေးခင်၊ ကွေးသောလက် မဆန့်ခင်။

Fair faces need no paint.

နဂိုရှိမှ နဂိုင်းထွက်သည်။

Happy go lucky.

ပျော်ပျော်နေ သေခဲ။

Once bitten, twice shy.

တစ်ခါနိုး၊ ကိုးခါမိ။

Wall have ears.

နေပြောနောက်ကြည့်၊ ညပြော အောက်ကြည့်။

အင်္ဂလိပ်စကားပုံများအတွက် တူညီသော စကားပုံရှိမရှိ၊ မူရင်း တင်စားချက် ဖော်ရန်လိုမလို၊ တူညီသော စကားပုံလော၊ နီးစပ်သော စကားပုံလော စသည်ဖြင့် စိစစ်၍ ကျွမ်းကျင်စွာ ပြန်ဆို ရမည် ဖြစ်လေသည်။

(ဆ) ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုသင့်သောအခါ ဖွဲ့နွဲ့ပြန်ဆိုခြင်း

ဘာသာပြန်သူသည် တိတိကျကျ ပြန်ဆိုရမည်ဟု ဆိုထား သဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားတတ်သော အရည်အချင်းရှိရန် မလိုဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စာအရေးအသားမှာလည်း မြန်မာစာပေ ကဲ့သို့ပင် အလွယ်အခက်၊ အရိုးအကွန့်ဟူ၍ အမျိုးမျိုး အစားစား ရှိပေသည်။ ဖွဲ့နွဲ့ထားသော အင်္ဂလိပ်စာကို ပြန်ဆိုရာ၌ စကားလုံးများ ကို လိုသည်ထက်ပို၍ ဖွဲ့နွဲ့ထားသဖြင့် ထိုစကားလုံးများကို ပြန်ဆိုသည့် အခါ မြန်မာဘာသာပြန်၌ စကားလုံး၊ ရေးဟန် မထပ်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ ပြန်ဆိုရန် လိုအပ်ပေသည်။

သာမန်အားဖြင့် သိနားလည်စေသည့် သတင်းဆောင်းပါးများ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများတွင် ရေးဟန်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြစ်သည့် အလျောက် မြန်မာဘာသာနှင့် ဝါကျဖွဲ့ပုံ၊ အဓိပ္ပါယ်သွယ်၍ ပေးပုံ မတူသည်မှတစ်ပါး၊ ရိုးရိုးလွယ်လွယ်ပင် ရေးတတ်ကြ၍ ဝဏ္ဏ

ကဲ့သို့သော စာပေမျိုးတွင်ကား စကားလုံးနှင့် တင်စားမှုကို ဂုဏ်ယူ၍ ဖွဲ့ချင်တိုင်း ဖွဲ့တတ်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်ကျမ်းများတွင်မူ အလွယ်တကူ အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆို၍ မရအောင်ပင် ခက်ခဲလျှို့ဝှက်၍ သွယ်ဝိုက်တင်စား ဖွဲ့နွဲ့လေသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတွင် ဖွဲ့နွဲ့ ရေးသားပုံကို သိသာစေရန် အောက်တွင် ဖော်ပြထားပေသည်။ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် အဖွဲ့ အနွဲ့ ပို၍ များပြားကြွယ်ဝလာသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပေသည်။ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာကား အတူတူပင် ဖြစ်လေသည်။

1. Thunder rolled, rain hissed, lightning flashed over the villages at the foot of the hills.
2. Across the valley the thunder rolled. Rain, winddriven, reached the village at the foot of the hills.
3. The valley echoed to the toll of thunder and hiss of rain. Lightning lit up the meadows and the rain shone in the glare.
4. The thunder rolled across the wide valleys, echoing time and time again before dying away into the uneasy distance. Now the wind-splattered rain came rushing down from the hills, intent on reaching the tiny village that lay huddled at their feet. And barbed shafts of lightning played across the meadows,

stabbed the inky blackness and turned a million raindrops into scintillating diamonds.

ဤစာပိုဒ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းအားဖြင့် တိုတို လွယ်လွယ် နှင့် ရေးနိုင်သည်ကို ဖွဲ့နွဲ့မွမ်းမံ၍ ရေးသောအခါ အဓိပ္ပါယ်များ၊ စကားလုံးသစ်များ တိုးပွားဖြန့်ချိလာပုံကို သတိပြုနိုင်လေသည်။ ဘာသာပြန်သောအခါလည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာမူရင်းတွင် ဖွဲ့နွဲ့သည် တို့ကို ချန်လှပ်မထားဘဲ တတ်နိုင်သမျှ ဖွဲ့နွဲ့၍ ပြန်ဆိုရပေသည်။
ဥပမာ-

တဂျိုးဂျိုး၊ တဂျိမ်ဂျိမ် မိုးထစ်ချုန်းသံကြီးမှာ ကျယ်ပြန့်သော မြစ်ဝှမ်းပြင်ကြီးများထက်တွင် သည်မှာဘက်မှ၊ ဟိုမှာဘက်သို့ တစ်ကြော့ပြီး တစ်ကြော့ တုန်ဟီးပဲ့တင် ထပ်စေလျက် ရှုမဆုံးသော အဝေးတစ်ခွင် တစ်ပြင်ဆီသို့ လိမ်၍ လိမ်၍ ကူးသွားကာ အသံမှိန်ပျောက်၍ သွားလေသည်။ ယခုအချိန်တွင် လေပြင်းတော့သရမ်း လိုက်သော မိုးသည်လည်း တောင်ခြေတွင် ပြတ်သိပ်ညပ်နေသော ရွာငယ်ကလေးဆီသို့ ရောက်ချင်အားကြီးနှင့် တောင်ကုန်းမြင့်များပေါ်မှ ဒလဟော ပြေးဆင်းရွာချလာလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး အတွန့်အတက် များနှင့် လျှပ်စစ်မောင်ကလည်း မြက်ခင်းတစ်ပြန့်တွင် ဆော့ကစား ချည်တစ်ခါ၊ ပိတ်ပိတ်ပိန်းလှသော မှောင်ထုကို ခွဲဟက်ချည် တစ်ခါနှင့် ကုဋေကုဋာမျှသော မိုးရေမိုးပေါက် တို့ကို ဖိတ်ဖိတ်တောက်သော စိန်ပွင့်ကလေးများအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးလေသည်။

စကားလုံးများကို ပြန်ဆိုခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် စကားလုံးပြန်ဆိုနည်းများကို ကောင်းစွာ သိရှိထားရန် လိုပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို မြန်မာ ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ နည်းအမျိုးမျိုး ရှိလေသည်။ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆို၍ ရသော အကောင်အထည် ခြပ်များကို အလွယ်နှင့်ပင် ပြန်ဆိုနိုင် လေသည်။ ဥပမာ -

- Water = ရေ
- Dog = ခွေး
- Sun = နေ
- Horse = မြင်း
- Tree = သစ်ပင်

စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။ ဤစကားလုံးများမှာ ပုံသေ တူညီသော ဝေါဟာရ ဖလှယ်ရယူနိုင်သော ဝေါဟာရများ ဖြစ်လေ သည်။ အမည် ပညတ်များမှာကား နီးစပ်ရာ အသံအတိုင်း အသံ လွယ်၍ ပြန်ဆိုနိုင်လေသည်။ ထိုသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် (က) အက္ခရာ

ပြန်လှယ်နည်းနှင့် (ခ) အသံထွက်ပြန်လှယ်နည်း ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိလေသည်။ အင်္ဂလိပ်စကား ပညတ်ကို မြန်မာအက္ခရာဖလှယ်ရာတွင် ဗြိတိသျှခေတ်ဦးဖြစ်သော အောက်မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းပိုက်ပြီးစအချိန်တွင် ဆရာယုဒသန် စသော အဘိဓာန်ဆရာတို့ ပြန်ဆိုနည်းမှာ တစ်မျိုးဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုခေတ်တွင် ပြန်ဆိုနည်းမှာ တစ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။

(က) ဆရာယုဒသန်၏ ပြန်ဆိုနည်းတွင် အင်္ဂလိပ်အက္ခရာများနှင့် မြန်မာအက္ခရာအရ တူစနစ်ကို အခြေပြု၍ ပြန်ဆိုသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ဥပမာ—

S	=	သ	R	=	ရ
D	=	ဒ	G	=	ဂ
J	=	ယ	M	=	မ
V	=	ဝ	P	=	ပ

စသည်ဖြင့် စံထား၍ သမ္မာကျမ်းစာနှင့်ဆိုင်ရာ စကားလုံးများကို ပြန်ဆိုရာ၌—

Judson	=	ယုဒသန်
Evangelis	=	ဝေဂေလီ
Jehova	=	ယေဟောဝါ
Messopotamia	=	မေသောပေါတာမျှ
Jerusalin	=	ယေရုစလင်

စသည်ဖြင့် အက္ခရာပြန်လှယ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ပြန်လှယ်ခြင်းဖြင့် အင်္ဂလိပ်စကားအသံကို နှုတ်မယဉ်ပါးသေးသော ကာလ၌ အရွတ်အဆို လွယ်ကူစေ၍ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အပြန်အလှန်အက္ခရာ

ဖလှယ်ရာ၌ ပုံသေကားကျစနစ်ကို ရရှိစေလေသည်။ ထိုစကားလုံးများကို ခေတ်အသံအတိုင်း ဖလှယ်ပြန်ဆိုပါမူ—

- ဂျဒ်ဆင်
- အိဗန်ဂဲလိစ်
- ဂျေဟိုဗာ
- မက်ဆိုပိုတေးမီးယား
- ဂျေရုဆလင်
- စသည်ဖြင့် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

(ခ) ထို့နောက် အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းယူ၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ရုံးသုံးပြုလုပ်လိုက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး အများအပြားကို အင်္ဂလိပ်စကား မတတ်သော မြန်မာတို့ သိနားလည်ရန် လိုအပ်လာသည့်အတိုင်း စကားလုံးအများအပြားကို သွင်းယူခဲ့လေသည်။ ထိုအခါတွင် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုရန် မလွယ်ကူသော အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ရွတ်ဆိုရခက်သော အသံစွန်းများ မထည့်ဘဲ မြန်မာဆန်သော အသံဖြင့် မြန်မာစကားယောင်ယောင် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုပြန်ဆိုချက်မှာ ပကတိ အင်္ဂလိပ်သံထွက်နှင့်ကား တစ်ထပ်တည်း မတူညီခဲ့ပေ။ ဥပမာ—

Patrol	=	ပတ္တရောင်	(ပက်ထရိုလ်)
Summon	=	သမ္မာန်	(ဆမ်ဗွန်)
Warrant	=	ဝရမ်း	(ဝါရန်ထ်)
Pension	=	ပင်စင်	(ပင်ရှန်န့်)
Collector	=	ကော်လိပ်တော်	(ကော်လက်တိုရီ)
Police	=	ပုလိပ်	(ပုလစ်စ်)

စသည်ဖြင့် ဖြစ်လေသည်။ အချို့သော စကားလုံးများမှာ ဘာသာပြန်ဆို၍ မရခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ပြန်ဆိုရာတွင် ရှည်လျား၍ဖြစ်စေ၊ အသုံးခက်၍ဖြစ်စေ အင်္ဂလိပ် စကားသံ အတိုင်း နီးစပ်ရာ မြန်မာဆန်သောအသံကို လှယ်၍ ပြန်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ယခုအခါတွင်—

- Patrol = ကင်းလှည့်ခြင်း
- Summon = ဆင့်စာ၊ ချစာ
- Warrant = ဖမ်းမိန့်၊ သိမ်းမိန့်
- Pension = ရိက္ခာတော်
- Collector = အကောက်ဝန်
- Police = ရဲသား

စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုကာ ဝေါဟာရသစ် ဖန်တီး၍ သုံးစွဲခဲ့ကြလေသည်။

(ဂ) ဗြိတိသျှခေတ် တစ်လျှောက်တွင် အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများစွာ ကို အသံလှယ်စနစ်ဖြင့် မြန်မာမူပြု၍ ဆွဲယူသွတ်သွင်း သုံးစွဲရာ၌ကား ခေတ်တွင် ပြောဆိုသည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ အသံထွက်နှင့် နီးစပ်နိုင်သမျှ နီးစပ်အောင် ပြန်ဆို၍ ဖလှယ်လေသည်။

ဥပမာ—

- Motorcar = မော်တော်ကား
- Magazine = မဂ္ဂဇင်း
- Bicycle = ဘိုင်စကယ်
- Brandy = ဘရန်ဒီ

Battery = ဘက်ထရီ

စသည်ဖြင့် ဖြစ်လေသည်။ အများအားဖြင့် ကေဝိဒနာမ် ဖြစ်သော အထူးပညတ် (Proper Names) များကိုလည်း အသံထွက်အတိုင်းပင် —

- London = လန်ဒန်
- Paris = ပဲရစ်
- New York = နယူးယောက်
- Africa = အာဖရိက
- Moscow = မော်စကို

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုသုံးစွဲခဲ့ကြလေသည်။

(ဃ) ယခုခေတ်တွင်ကား သိပ္ပံဝေါဟာရများမှ အစ ဘာသာပြန်ဆို၍ ရနိုင်သော စကားလုံးများကို တတ်နိုင်သမျှ တိကျအောင် စိစစ်ပြန်ဆိုပြီး၊ ဘာသာပြန်ဆို၍မရ၊ မလွယ်သော စကားလုံးများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားလုံးများ အတိုင်းပင် အသံလှယ်စနစ်ဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ဤနည်းဖြင့် ဘာသာပြန်ဆို၍ ရသော စကားစုများတွင် ဥပမာ—

- Fossil = ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း။
- Epoch = အနုယုဂ်။
- Confluent = မြစ်လက်တံ။
- Conglomerate = စရစ်ဖြန်းကျောက်။
- Avalanche = နှင်းခဲလျှော။
- Atlas = မြေပုံပေါင်းချုပ်။

စသည်ဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုပြီး ပြန်ဆို၍ မရနိုင်သော အင်္ဂလိပ် စကားစုများကို အသံလှယ် ပြန်ဆိုကြရာတွင်၊ ဥပမာ -

- Tundra** = တန်ဒြာ။
- Azimuth** = အဓိမတ်။
- Argon** = အာဂွန်။
- Millibar** = မီလီဗာ။
- Doldrums** = ဒေါလဒရမ်။
- Gulfstream** = ဂပ်စထရင်။

- စသည်ဖြင့် နီးစပ်သော အသံဖြင့်-လှယ်၍ ပြန်ဆိုကြလေသည်။ ဤသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် အသံလှယ်စနစ်ဖြင့် ပြန်ဆိုခြင်းကို ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ်ဖြင့်ကား ပြုလုပ်ရန် မသင့်ပေ။ စကားလုံးတစ်လုံးကို အဓိပ္ပာယ်မပြန်ဘဲ အသံလှယ်၍ အသုံးပြုမည်ဆိုပါက-
- ၁။ မြန်မာဘာသာစကား၌ အသုံးအခေါ် ဝေါဟာရ မရှိခြင်း။
 - ၂။ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုက ရှည်လျားလွန်းခြင်း။
 - ၃။ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုသဖြင့် တိကျမှန်ကန်မှု မရနိုင်ခြင်း။
 - ၄။ မူလစကားလုံး၏ အသံထွက်သည် အခေါ်ရ မခက်ခဲလွန်းခြင်း။
 - ၅။ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါက အသွင်တူစကားလုံးများနှင့် မသံမကွဲ ရှိနေခြင်း။
 - ၆။ သိပ္ပံပညာဆက်လက် လေ့လာရာ၌ လွယ်ကူသော အပြည်ပြည်သုံး ဝေါဟာရအဖြစ် ထင်ရှားနေခြင်း။
 - ၇။ မူလစကားလုံးကို အသံ၊ အခေါ်အတွင် ကာလကြာရှည်၍ နှုတ်ကျိုးပြီးနေခြင်း။
 - ၈။ မြန်မာစကားတွင် အသစ် ဖြည့်သွင်းရန် သင့်သော ဝေါဟာရ သစ်၏ သဘောပါခြင်း။

စသော အကြောင်းရင်းများနှင့် အများဆုံး ကိုက်ညီပါမှသာ အသံလှယ်ရပေသည်။ အသံလှယ်ချင်တိုင်း သို့မဟုတ် စကားလုံးအနက်ကို တပင်တပန်း ရှာဖွေကြံဆခြင်း မပြုလို၊ မပြုနိုင်တိုင်း အလွယ်အသင့်မဖလှယ်အပ်ပေ။ နောက်ဆုံးအားဖြင့် အသံဖလှယ်ခြင်းနည်းလမ်းမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိတော့ပါမှသာ ဖလှယ်ရပေသည်။

ထိုသို့ ဖလှယ်ရာ၌လည်း တတ်နိုင်သမျှ ဗျည်းသရ ပုံသေစနစ်ထားရှိရပေသည်။ သို့မဟုတ်ပါက တစ်ယောက်တစ်မျိုး နားကြားပုံအတိုင်း စနစ်မရှိ ပြန်ဆိုမိတတ်ကြပေသည်။ ဥပမာ-

- Cairo** = ကေရို၊ ကိုင်ရို၊
- Saigon** = ဆေးဂုံ၊ ဆိုင်ဂုံ၊ ဆိုက်ဂုံ၊
- Hue** = ဟူး၊ ဟူအေ၊ ဟွေး၊
- Somburi** = ဆွမ်ဘူရီ၊ စန်ပူရီ၊ သုဗ္ဗူရီ၊
- Luang Prabang** = လွမ်ပရာဘန်၊ လူအန်ပရာဘန်၊ လွန်ပရာဘုံ၊
- Rawalpindi** = ရာဝါပင်ဒီ၊ ရာဝေါပင်ဒီ၊ ရဝါလ်ပင်ဒီ၊

စသည်ဖြင့် အကွဲကွဲ အလွဲလွဲ ဖြစ်တတ်ပေသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ မည်သည့်ဗျည်း၊ မည်သည့်သရကို မြန်မာအက္ခရာဖြင့် မည်သည့် ဗျည်း၊ မည်သည့်သရတို့ဖြင့် ပြန်ဆိုရမည်ကို “စံ”သတ်မှတ်၍ ပြန်ဆိုရပေသည်။ သို့ရာတွင် အချို့နေရာ၌ တွင်ပြီး ဖြစ်သော ဝေါဟာရကို ငဲ့ရသည်လည်း ရှိပေသည်။

ဥပမာ- **Bombay** ကို (ပုံစံ)ဟု ပြန်ဆိုနိုင်သည် ဖြစ်သော်လည်း (ဘုံဘိုင်)ဟူသော စကားလုံးကို သုံးစွဲပါမှ **Bombay** ကို

ဆိုလိုကြောင်း သိသာမည် ဖြစ်ပေသည်။ **Chiangmai** ကို (ချင်မဲ၊ ချိန်မဲ)ဟု ပြန်ဆိုနိုင်သည် ဖြစ်သော်လည်း (စင်းမယ်)ဟူ၍ တွင်ပြီး စကားလုံးကိုပင် ငဲ့ရပေသည်။

(င) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ပြန်ဆိုသည့်အခါတွင် အဓိပ္ပါယ် ပြန်သည်ထက် မူရင်းစကားလုံးကို တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုခြင်းဖြင့် ဝေါဟာရသစ် ပြုလုပ်သည့်နည်းကိုလည်း အသုံးပြုကြပေ သေးသည်။ ဥပမာ -

- Red-Cross** = ကြက်ခြေနီ၊
- Sky-bar** = ကောင်းကင်ဘား၊
- Cocktail Party** = ကြက်မြီးပါတီ၊
- Red-Tape Policy** = ကြိုးနီစနစ်၊

စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့သော စကားလုံး များကို စတင်သုံးစွဲရာတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မတတ်ကျွမ်းသူများအဖို့ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက် နားလည်ရန် ခက်ခဲပေသည်။ ထိုသို့သော စကားလုံးမျိုးသည်လည်း များပြားရန် မလိုပေ။

(စ) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ဘာသာပြန်ရာတွင် လျှို့ဝှက်တတ် သော အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကိုကား အဓိပ္ပါယ်အသုံးကို လိုက်၍ ဖော်ပြပြန်ဆိုရပေသည်။ ဥပမာ - လူပုဂ္ဂိုလ်များကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာသော စကားမျိုးကို ပြန်ဆို ရာ၌-

- Boycott** = သပိတ်မှောက်သည်။
- Captain Boycott (1880)**

Mazarinade = ပုတ်ခတ်ပြောင်လှောင်သည်။
Cardinal Mazarin (1602-60)

Bowdlerise = စာပေသုတ်သင်ရှင်းလင်းသည်။
Dr. T. Bowdler (1754-1825)

စသည်ဖြင့် စကားလုံးများ၏ အရင်းအမြစ် အသုံးအနှုန်းကို လိုက်၍ ပြန်ဆိုရလေသည်။

(ဆ) ထိုမှတစ်ပါး အချို့သော အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများသည် အဓိပ္ပါယ် သုံးကာ သီကာ ကွဲလွဲခြားနားမှုများရှိပေရာ၊ စကားလုံး တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ကွဲလွဲစေ၍ ဆိုလိုရင်း သဘောအဓိပ္ပါယ် ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ပြန်ဆိုရပေသေးသည်။ ဥပမာ-

- Steal** = ခိုးသည်၊
- Hide** = ဝှက်သည်၊
- Scrounge** = သုတ်ပြေးသည်၊
- Pilfer** = လျှပ်စားသည်၊
- Filch** = ကဲ့ဝှက်သည်၊
- Purloin** = ခိုးယူသည်၊

စသည်ဖြင့် ကွဲလွဲပေါ်လွင်အောင်လည်း ကြိုးစားပြန်ဆိုရ လေသည်။

(ဇ) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများသည် အရင်းအမြစ်အားဖြင့် လက်တင်၊ ဂရိတ်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ဂျာမန် စသော ဘာသာစကား အသီးသီးမှ စကားလုံးများကိုလည်း ဆွဲယူ သုံးစွဲလေ့ရှိသဖြင့် အသုံးများသော ထိုစကားလုံးမျိုးကိုလည်း ကောင်းစွာ သဘော ပေါက် ပြန်ဆိုတတ်ရန် လိုပေသည်။ ယင်းသို့သော စကားလုံး

များကို အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်များတွင်လည်းကောင်း၊ အဘိဓာန်
 နောက်ဆက်တွဲများတွင်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်
 အိမ်ပွယ်ပြန်ဆိုပေါ်ပြထားလေ့ရှိရာ ထိုစကားလုံးများအနက်
 အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် အသုံးများသော စကားလုံးများကို
 ရှာဖွေ၍ မြန်မာဘာသာသို့ လေ့ကျင့်ပြန်ဆိုထားရန် လိုပေ
 သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ ထိုစကားလုံးများကို သုံးစွဲခြင်းမှာ
 စကားလုံး တိုကျဉ်း၍ အိမ်ပွယ် တိကျပေါ်လွင်သောကြောင့်
 ဖြစ်လေသည်။ ဥပမာ-

- A la mode = ခေတ်ဆန်းထွင်ခြင်း (ပြင်သစ်)
- Bon voyage = သွားလေရာမင်္ဂလာရှိပါစေ (။)
- Carte blanche = အာဏာကုန် (။)
- En masse = တစ်စုတစ်ရုံးတည်း (။)
- En route = လမ်းခရီးတွင် (။)
- Esprit de corps = ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ် (။)
- Flagrante delicto = လက်ပူးလက်ကြပ် (လက်တင်)
- Ad valorem = မူလတန်ဖိုးအတိုင်း (။)
- Bona fide = သစ္စာရှိစွာ (။)
- De facto = ပကတိအားဖြင့်၊ မူအားဖြင့် (။)
- Extempore = လက်တန်း (။)
- Ex parte = တစ်ဖက်သတ် (။)
- Nota Bena = ကောင်းစွာမှတ်လေ (။)
- Bella donna = မိန်းမလှ (အိတလီ)
- In petto = သီးသန့် (။)
- Ora e sempre = ခုရော့နောင်ပါ (။)

- Sotto voce = အသံနိမ့်၍ပြောခြင်း (အိတလီ)
- To Kalon = အကောင်းဆုံး (ဂရိတ်)
- Trauerspice = လွမ်းခန်းဇာတ် (။)
- Zeitung = သတင်းစာ (။)

စသည် ဖြစ်လေသည်။

(ဈ) ဘာသာပြန်သူသည် တစ်ခါတစ်ရံ၌ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး
 ကွဲပြားသော်လည်း စကားအသုံးလိုက်၍ ခွဲခြားထားခြင်းသာ
 ဖြစ်ပြီး၊ ဆိုလိုရင်း သဘောမှာ အတူတူပင်ဖြစ်ကြောင်း
 သတိပြု ရပေသည်။ စကားလုံး ကွဲတိုင်း အကြောင်းမဲ့
 မြန်မာစကားလုံး ကွဲအောင် ခွဲခြားပြန်ဆိုနေရန် မလိုပေ။
 သူ့ဘာသာ၊ သူ့စရိုက်အတိုင်း စကားပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့်သာ
 မှတ်ယူရပေသည်။

ဥပမာ-မြန်မာဘာသာတွင် ပေါ့ယယ်၊ မြားမြောင်၊ အထူး များဖြင့်၊
 ဖြင့်ပည်း၊ ဖြင့်ပေါ့”စသည်ဖြင့် ပရိယာယ်စကားလုံးများ
 သော်လည်း စကားစပ်အလိုက် ခွဲခြားခြင်း မရှိဘဲ အလျဉ်း
 သင့်ရာ သုံးစွဲကြသဖြင့် ထိုစကားတစ်လုံးစီအတွက် အင်္ဂလိပ်
 ဘာသာတွင် ခွဲခြမ်းရန် မလိုပေ။ ထိုနည်းတူပင် အင်္ဂလိပ်
 ဘာသာ၌ စကားပရိယာယ်များ ရှိပေရာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ
 တွင်မူ စကားစပ်ကို လိုက်၍ အသုံးအနှုန်း အတွဲအဖက်
 သီးခြားထားစေကာမူ၊ မြန်မာဘာသာ၌ တစ်မျိုးတည်းပင်
 ဘာသာပြန်နိုင်လေသည်။ စကားလုံး ကွဲညွှန်လောက် အိမ်ပွယ်
 ကွဲပေးရန် မလိုပေ။ ဥပမာ-

- Colossal (circulation)
- Enormous (wealth)

Vast	(land)
Monster	(Meeting)
Immense	(advantage)
Aboundant	(production)
Tremendous	(applause)
Formidable	(task)

စသည်တို့၌ အသုံးစကားစပ် ကွဲသော်ငြားလည်း (ကြီးမားများ
ပြားခြင်း)ဟူသော အနက်၌သာ ဦးတည်နေပေသည်။ ထိုသဘောကို
ကောက်ယူ၍ မြန်မာစကား၌ စကားသုံး အဆင်ပြေသလို စကားစပ်
အလိုက်သင့်ရာ စကားလုံးကိုပင် ပြန်ဆိုအသုံးပြုနိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ရာ၌ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန် ဘာသာပြန်များ

(A) General Provisions (က) အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

The National Flag shall be rectangular in shape and red in colour with a canton of dark blue. In the canton shall be a five-pointed large white star with five smaller similar stars between the points.

နိုင်ငံတော်အလံ၏ ပုံမှာ ထောင့်မှန်စတုဂံပုံ ဖြစ်သည်။ အလံမှာ အနီရောင်ခဲဖြစ်၍ လက်ဝဲဘက် အထက်ဒေါင့်၌ အပြာရင့်အခန်း ဖွင့်ပြီးလျှင် ထို အပြာရင့်အခန်းအလယ်တွင် ရောင်ခြည်လက်ငါးခုရှိသော ကြယ်ဖြူကြီးတစ်ပွင့်ထားရှိသည်။ ထိုကြယ်ဖြူကြီး၏ ရောင်ခြည် လက်များအကြားတွင် ရောင်ခြည်လက်ငါးခုစီရှိသော ကြယ်ဖြူငယ်ငါးပွင့်ကို တစ်ပွင့်စီ ရံသွင်းထားရမည်။

One of the five points of each star, large or small, shall direct upwards.

ကြယ်ဖြူကြီးနှင့်တကွ သွင်းရံထားသော ကြယ်ငယ်များ၏ ရောင်ခြည်လက်များအနက် တစ်ခုစီသည် အလံ၏ အထက်ဖက်သို့ မတ်မတ်ညွှန်လျက် တည်စေရမည်။

The dimensions of the Flag shall be nine feet by five feet and the canton shall be four feet by two and a half feet. The size of the large star shall be such that a circle drawn through the five points shall have a diameter of eighteen inches and the smaller stars nine inches.

အလံတစ်ခုလုံး၏ အတိုင်း အတာမှာ အလျား ၉-ပေ၊ အနံ ၅-ပေ၊ အပြာရင့်အခန်းမှာ အလျား ၄-ပေ၊ အနံ ၂-ပေ ၆-လက်မ၊ ကြယ်ကြီးအတွက် ဒေါင့်စွန်များကို ဆက်၍ ဆွဲထားသော စက်ဝိုင်း၏ အချင်းမှာ ၁၈-လက်မ၊ ကြယ်ငယ်အတွက် ၉-လက်မ ဖြစ်သည်။

National Flags of other sizes shall conform as nearly as possible to the above proportions.

အလံ၏ အရွယ်မှာ ကြီးငယ် မဟူ ထိုအချိုးအစားအတိုင်း ကိုက်ညီနိုင်သမျှ ကိုက်ညီရမည်။

ဤပြန်ဆိုချက်တွင် ဥပဒေသဘော အရ အဓိပ္ပါယ်အတိအကျ ဆုံး ပြန်ဆိုထားစေကာမူ တိတိကျကျ ဝါကျစဉ်ကိုလိုက်၍ မပြန်ဆိုဘဲ မြန်မာဘာသာကို မြန်မာဆန်တောင် ရေး၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှာလည်း

အင်္ဂလိပ်စာဟန်အတိုင်းပင် ရေးလေသည်။ အကယ်၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ရေးပုံအတိုင်း အတိအကျ မြန်မာဘာသာပြန်လျှင်သော် လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘာသာကို အတိအကျ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဝါကျဖြင့် ပြန်၍ ရေးလျှင်သော်လည်းကောင်း တစ်မျိုးတစ်မည် ပြောင်းလဲသွားမည် ဖြစ်လေသည်။ ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ အဓိပ္ပါယ်သာ မူလ ဖြစ်ကြောင်းကို ဤစာပိုဒ်က ညွှန်ပြနေလေသည်။

(B) Dialing Instructions (ခ) ဒိုင်ခွက်သုံးနည်း ညွှန်ကြားချက်များ

Obtain the correct number from the Directory.—If the telephone number you wish to call is not in this Directory, call ENQUIRY 100.

သင်ခေါ်မည့် နံပါတ်သည် မှန်ကန်ပါစေ။ သင် အလိုရှိသော နံပါတ်သည် ဤစကားပြော ကြေးနန်းလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် မရှိပါက အမှတ်-၁၀၀ စုံစမ်းရန် ဌာနသို့ ဆက်သွယ်ပါ။

Listen for the Dial Tone— The dial tone is a steady humming sound. Do not start to dial until you hear it. It indicates the equipment is ready to receive your call. If you do not hear it, hang up, and try again a little later.

နားခွက်မှ အသံကို နားထောင်ပါ။ (စကားပြောခွက်ကို မ,ယူ၍ နားခွက်မှ အသံကို နားထောင်ပါ။) ၎င်းအသံသည် ဖြည်းဖြည်းသော အသံမှန် ဖြစ်သည်။ ၎င်းအသံကို မကြားခင် ဒိုင်ခွက်ကို မလှည့်ပါနှင့်။ ဒိုင်ခွက်မှ အသံသည် သင်လိုရာ နံပါတ်သို့ ခေါ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ညွှန်

ကြားသော အသံပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ နားခွက်မှ အသံကို မကြားခဲ့သည်ရှိသော် စကားပြောခွက်ကို ပြန်၍ ချထားပြီး အချိန်အနည်းငယ် ကြာသောအခါမှ သင်လိုသော နေရာသို့ ပြန်လည်ခေါ်ရန် ကြိုးစားပါ။

Dial the Number.— With the receiver removed, place your finger in the dial opening above the desired figure and turn the dial to the finger stop. Release it quickly. Do not touch the dial as it returns to its normal position. If you make a mistake, hang up and then try again in a few moments.

နံပါတ်လှည့်၍ခေါ်ပါ။ စကားပြောခွက်ကို မ,လျက် သင်လိုအပ်သော နံပါတ်နှင့်ယှဉ်သော အပေါက်တွင်းသို့ လက်ချောင်းသွင်းကာ လက်ရပ်တန်းကလေးအထိလှည့်ပါ။ ရောက်လျှင် ထည့်ထားသော လက်ကို ရုပ်သိမ်းပါ။ မူလနေရာသို့ ပြန်မရောက်မီ အချိန်အတွင်း ဒိုင်ခွက်ကို မကိုင်တွယ်ပါနှင့်။ အကယ်၍ ဒိုင်ခွက်ရှိ နံပါတ်များကို လှည့်ရာတွင် မှားယွင်းသွားပါက စကားပြောခွက်ကို ပြန်ချထား၍ အငိုန်အနည်းငယ် ကြာသောအခါတွင် တစ်ဖန်လိုအပ် သောနံပါတ်ကို အစမှ ပြန်ခေါ်ရန် ကြိုးစားပါ။

After you dial.— A few seconds after you have finished dialing, either the ringing signal (a long Toot-t Toot-t) or the busy signal (a rapid Toot-t Toot-t) will be heard. The ringing signal means wait for your party to answer. The busy signal means hang up and try again later. If neither of these is heard, hand up, verify the number you are calling and dial again.

နံပါတ်များကို လှည့်၍ ခေါ်ပြီးသောအခါ။ သင်သည် နံပါတ်များကို လှည့်၍ ခေါ်ပြီး စက္ကန့်အနည်းငယ်ကြာသောအခါ အချက်ပေးသံ အနေနှင့် ခေါ်သံ “တူး(တ်)တူး(တ်)” ဟု အသံရှည် သော်လည်းကောင်း၊ မအားမလပ်သော အသံ တူး(တ်) တူး(တ်) ဟု အသံတိုသော်လည်းကောင်း ကြားရပါလိမ့်မည်။ ခေါ်နေသံ ကြားရလျှင် တစ်ဖက်မှ သင် စကားပြောလိုသူကို စောင့်ဆိုင်းရန် ဖြစ်ပေသည်။ မအားမလပ်သော အသံကို ကြားရလျှင် သင်၏ စကားပြောခွက်ကို ပြန်ချထားပြီး နောက်၊ အချိန်အနည်းငယ် ကြာသောအခါမှ ပြန်ခေါ်ရန် ဆိုလိုပါသည်။ အကယ်၍ ထိုအသံ နှစ်သံစလုံး မကြားပါက စကားပြောခွက်ကို ပြန်ချထားပြီး သင် ခေါ်လိုသော နံပါတ်များကို ပြန်လည်စစ်ဆေးပါ။

When through talking.— Replace your receiver so that your line

စကား ပြောပြီးသော အခါ။ စကားပြောခွက်ကို ပြန်ချ

will be available for making or receiving other calls.

ထားရန် လိုပါသည်။ သို့မှသာ အခြားမှ သင့်ကို ခေါ်ယူနိုင်မည့်ပြင် သင်ကလည်း နောက်ထပ် ခေါ်ယူနိုင်ပါမည်။

လေ့လာရန် ဘာသာပြန်ဆိုချက်များ

ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန်အတွက် ဝတ္ထုတိုကလေး တစ်ပုဒ်ကို ဝါကျတစ်ခုစီ လုံးစေပါ၍ ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

(C) The Purple Jar by MARIA EDGEWORTH

(ဂ) ခရမ်းရောင် အိုးကလေး - ရေးသူ - မာရီယာအက်ချပ်ဝပ်သ်

MARIA EDGEWORTH was a successful novelist, and a friend of Sir Walter Scott. She became famous for her novels describing life in Ireland, and for her stories dealing with child life. In the following story, "The Purple Jar", taken from *Early Lessons* published in 1801, Maria Edgeworth shows

မာရီယာအက်ချပ်ဝပ်သ် မှာ အောင်မြင်ထွန်းမြောက်လျက်ရှိသော ဝတ္ထုရေး ဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်၍ ဆာပေါ့လ်တာစကော့၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ သူသည် အိုင်ယာလန်ပြည်တွင် နေထိုင်အသက်မွေးမှုကို သရုပ်ဖော်သော ဝတ္ထုများနှင့် ကလေးဘဝနှင့် ပတ်သက်သော ပုံဝတ္ထုများကြောင့် နာမည်ကျော်ကြားလာခဲ့လေသည်။ ဖော်ပြပါ

how a child gradually learns valuable lessons from its own experience of life.

"ခရမ်းရောင်အိုးကလေး" ပုံဝတ္ထုမှာ ၁၈၀၁-ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော "ရှေးဦးသင်ခန်းစာများ" ခေါ် စာအုပ်မှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်း ဖြစ်၍ ယင်းပုံဝတ္ထုတွင် ကလေးငယ်တစ်ယောက်သည် မိမိဘဝ၌ ကိုယ်တွေ့တွေ့ကြုံ ခံစားမှုမှ အဖိုးထိုက်တန်သော သင်ခန်းစာများကို တဖြည်းဖြည်း ထုတ်ယူသိမြင် လာပုံကို ဖော်ပြထားလေသည်။

ROSAMOND, a little girl of about seven years old, was walking with her mother in the streets of London. As she passed along, she looked in at the windows of several shops, and she saw a great variety of different sorts of thing, of which she did not know the use, or even the names. She wished to stop to look at them; but there were a great number of people

အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ်မျှ လောက်သာ ရှိသေးသော ကလေးမကလေး ရိုဆမန်သည် လန်ဒန်မြို့၏ လမ်းများတွင် သူ့မိခင်နှင့်အတူ လျှောက်သွားနေလေသည်။ လမ်းပေါ်တွင် ဖြတ်လျှောက်သွားရင်း ဈေးဆိုင်တံခါးဝများကို လှမ်း၍ ကြည့်ရှုမိလေရာ မည်သို့အသုံးချရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်မျှကိုပင်လည်းကောင်း၊ သူလုံးဝမသိသော အရာဝတ္ထုအမျိုးအစားမြောက်မြားစွာကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ သူသည် ထိုအရာ

in the streets, and a great many carts, and carriages, and wheelbarrows, and she was afraid to let go her mother's hand.

ဝတ္ထုများကို ရပ်တန့်၍ ကြည့်ရှုချင်လှလေသည်။ သို့ရာတွင် လမ်းပေါ်တွင် လူများ ရှုပ်ပွေလှပြီးလှည်းများ၊ ယာဉ်ရထားများနှင့် လက်တွန်းလှည်းများ စသည်တို့လည်း ထူပြောလှသည့်ပြင်၊ သူမိခင်နှင့် လက်အတွဲပြုတ်သွားမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်မိလေသည်။

'Oh! mother, how happy I should be; said she, as she passed a toy-shop, 'if I had all these pretty things!'

သူသည် ကစားစရာဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့သို့ ဖြတ်သန်းသွားမိသောအခါ "ဟာ...မေမေ... ဒီဟာကလေးတွေအားလုံးသာ သမီး ရရင်တော့ ဘယ်လောက်များ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်လိုက်ပါ့မလဲ မေမေ..." ဟု ပြောလိုက်မိလေသည်။

'What, all! Do you wish for them all, Rosamond?'

"ဘယ်နှယ် အားလုံးလဲ ရိုဆမန်... သမီး ဒါတွေအားလုံးပဲ လိုချင်သလား..."

'Yes, mamma, all.'

"အားလုံးပဲ လိုချင်တာပေါ့ မေမေရယ်..."

As she spoke, they came to a milliner's

ဤသို့ ပြောရင်းနှင့်ပင် သူတို့သည် မိန်းမ အသုံးအဆောင်

shop; the windows were hung with ribands and lace, and festoons of artificial flowers.

ရှောင်းသော ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့သို့ ရောက်လာကြလေသည်။ ဆိုင်တံခါးဝတွင် ဖဲကြိုးများနှင့် ဇာများ၊ ပန်းခက်တုများနှင့် ပန်းမြိတ်များ ဆွဲဆင်ထားလေသည်။

'Oh, mamma, what beautiful roses! Won't you buy some of them?'

ဟာ... သိပ်လှတဲ့ နှင်းဆီပန်းတွေပါလား မေမေ... မေမေ နည်းနည်းပါးပါး မဝယ်တော့ဘူးလားဟင်"

'No my dear.'

"မဝယ်ပါဘူး သမီးရယ်"

'Why?'

"ဘာလို့လဲ မေမေရဲ့"

"Because I don't want them, my dear.'

"မေမေမှ မလိုချင်ဘဲ သမီးရဲ့"

They went a little farther, and they came to another shop, which caught Rosamond's eye. It was a jeweller's shop; and there were a great many pretty baubles, ranged in drawers behind glass.

သူတို့သည် ရှေ့သို့ ဆက်လျှောက်သွားကြရာ အခြားဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့သို့ ရောက်သွား၍ ရိုဆမန်လည်း မျက်စိကျပြန်၏။ ထိုဆိုင်မှာ စိန်ရွှေ ရတနာဆိုင်ဖြစ်၍ မှန်ကာထားသော ဗီရိုအံထဲ၌ အဖိုးမထိုက်လှသော ပကာသနပစ္စည်းကလေးများ ထွေထွေရာရာ စီခင်းထားလေသည်။

'Mamma, you'll buy some of these?' “မေမေ ဒါတွေထဲက ကော မဝယ်ဘူးလားဟင်”

'Which of them, Rosamond?' “ဘာဝယ်ရမလဲ ရိုဆမ္မန် ရဲ့”

'Which? I don't know which; but any of them, for they are all pretty.' “သမီးလဲ ဘယ်သင်းရယ် လို့တော့ ဘယ်သိမလဲ... ဒါပေမယ့် တစ်ခုခုပေါ့၊ အားလုံးလှတာ ချည်းဟာပဲ...”

'Yes, they are all pretty; but what use would they be of to me?' “အေး... အားလုံးတော့ လှပါရဲ့... ဒါပေမယ့် မေမေအဖို့ ဘာ အသုံးကျမှလဲ သမီးရယ်”

'Use! Oh, I'm sure you could find some use or other, if you would only buy them first.' “အသုံးကျဖို့လား... မေမေကလဲ ဝယ်မှာသာ အရင် ဝယ်ပါဦး မေမေရယ်... တစ်ခု မဟုတ် တစ်ခုတော့ အသုံးတည့် မှာ သေချာပါတယ်”

But I would rather find out the use first. “ဒါပေမယ့် မေမေက အသုံးတည့်ဖို့ကို အရင်စဉ်းစား ရသေး တယ် သမီးရဲ့”

'Well, then, mamma, there are buckles: you know buckles are useful’ “ကဲ-ဒါဖြင့်လဲ မေမေရယ် ဟောတို့မှာ ခါးပတ်ခေါင်းကလေး

things, very useful things.’ တွေ၊ ကဲ-ခါးပတ်ခေါင်းကတော့ အသုံးကျတဲ့ ပစ္စည်းပဲဆိုတာ မေမေလဲ သိသားပေါ့၊ အသုံး ကျတာမှ သိပ်ကျတာပေါ့ မေမေ ရဲ့...”

'I have a pair of buckles, I don't want another pair,' said her mother, and walked on. Rosamond was very sorry that her mother wanted nothing. Presently however, they came to a shop, which appeared to her far more beautiful than the rest. It was a chemist's shop, but she did not know that. “မေမေမှာ ခါးပတ်ခေါင်း တစ်စုံ ရှိပြီးသားပဲ၊ နောက်တစ်စုံ မလိုတော့ပါဘူးကွယ်” မိခင်က ဤသို့ပြော၍ ဆက်လက် လျှောက်သွားကြ ပြန် လေသည်။ ရိုဆမ္မန်သည် သူမိခင် က ဘာတစ်ခုမျှ မလိုချင်သဖြင့် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုခဏမှာပင် အခြားဆိုင်များ ထက်ပို၍ လှသည်ဟု ထင်ရသော ဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ရောက်ကြပြန် လေသည်။ ထိုဆိုင်မှာ ပရ ဆေးဆိုင်ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် သူကမူ မသိရှာပေ။

'Oh, mother, oh!' cried she, pulling her mother's hand; 'Look, look; blue, green, red, yellow, and purple! Oh, “ဟာ-မေမေ-ကြည့် ပါဦး-ကြည့်ပါဦး၊ အပြာလေး တွေ၊ အစိမ်းလေးတွေ၊ အနီလေး တွေ၊ အဝါလေးတွေ၊ ခရမ်းရောင်

mamma, what beautiful things! Won't you buy some of these?

လေးတွေ မေမေရာ သိပ်လှတာပဲ နော်... မေမေ တစ်ခုမှ မဝယ် တော့ဘူးလားဟင်...

ကလေးမကလေးသည် သူ၏ မိခင်လက်ကိုဆွဲကာ ကျယ် လောင်စွာပင် ပြောလေသည်။

Still her mother answered as before; 'What use would they be of to me, Rosamond?'

သူ့မိခင်ကမူ ရှေ့နည်း အတိုင်းသာ အဖြေပေးလေသည်။

“ဒါ မေမေဖို့ ဘာအသုံး ကျမှာလိုက်လို့ ရိုဆမန်ရယ်...”

'You might put flowers in them, mamma, and they would look so pretty on the chimney-piece; I wish I had one of them.'

“မေမေကလဲ ပန်းတွေ စိုက်ထားလို့ ရတာပေါ့-မီးကာစင် ပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်ရင် သိပ်လှ မှာပေါ့၊ သမီးတော့ တစ်လုံး လောက်လိုချင်တယ်”

'You have a flower-pot,' said her mother, and that is not a flower-pot.'

“သမီးမှာ ပန်းအိုး ရှိသား ပဲ၊ ဒါက ပန်းအိုးမှ မဟုတ်ပဲ” သူ့မိခင်က ပြောလေ သည်။

'But I could use it for a flower-pot, mamma, you know.'

“ဟင်-မေမေကလဲ ဒါကို ပန်းအိုးအဖြစ်နဲ့ သုံးလို့ရတာပေါ့”

Perhaps, if you were to see it nearer, if you were to examine it, you might be disappointed.

“သမီး အနားကပ်ပြီး မြင်ရရင်ဖြစ်စေ၊ သေသေချာချာ ကိုင်တွယ်ကြည့်ရင်ဖြစ်စေ၊ သမီး စိတ်ပျက်မှာပါပဲ-အေ...”

'No, indeed, I'm sure I should not; I should like it exceedingly.'

“ဟင်အင်း-စိတ်မပျက် ပါဘူး မေမေရဲ့-တကယ်ပါပဲ၊ သမီးတော့ သိပ်သဘောကျ နေတာပဲ”

Rosamond kept her head turned to look at the purple vase till she could see it no longer.

ရိုဆမန်သည် ခရမ်းရောင် အိုးကလေးကို မမြင်နိုင်တော့သည့် အထိ သမင်လည်ပြန် လှည့်၍ ကြည့်သွားရှာလေသည်။

'Then, mother,' said she, after a pause, 'perhaps you have no money.'

“နေပါဦး မေမေမှာ ပိုက်ဆံမရှိဘူးပေါ့” ခဏမျှ တွေ့နေပြီးမှ ထပ်၍ ပြောလေသည်။

'Yes, I have.'

“ရှိပါတယ်...”

Dear, if I had money, I would buy roses, and boxes, and buckles, and purple

“သမီးမှာသာ ပိုက်ဆံ ရှိရင်တော့လေ-နှင်းဆီပန်းတွေ၊ သေတ္တာကလေးတွေ၊ ခါးပတ်

flower-pots, everything.' Rosamond was obliged to pause in the midst of her speech.

ခေါင်းတွေ၊ ခရမ်းရောင် ပန်းအိုးတွေ အို...အစုံပဲ ဝယ်...” ရှိဆဲမွန်သည် စကားပြောရင်း တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့် ရပ်တန့်ကာ...

'Oh, mamma, would you stop a minute for me? I have got a stone in my shoe; it hurts me very much.

“နေပါဦး မေမေ... ဖိနပ်ထဲ ခဲဝင်နေလို့ သိပ်နာတာပဲ၊ ခဏလောက် နေပါဦးနော်”

'How came there to be a stone in your shoe?

“ဖိနပ်ထဲမှာ ခဲက ဘယ်လို လုပ် ဝင်ရတာတုန်း?”

'Because of this great hole, mamma—it comes in there; my shoes are quite worn out; I wish you'd be so very good as to give me another pair.'

“ဒီမှာ အပေါက်ကြီး ဖြစ်နေတာကို မေမေရဲ့...အဲဒီက ဝင်တာပေါ့၊ သမီး ဖိနပ်လဲ အတော့်ကို စုတ်နေပြီ၊ သမီးကို အသစ် တစ်ရံ ဝယ်ပေးပါလား မေမေရယ်...”

'Nay, Rosamond, but I have not money enough to buy shoes, and flower-pots, and buckles,

“နေပါဦးကွဲ့ ရှိဆဲမွန် မေမေမှာ ဖိနပ်ရော၊ ပန်းအိုးရော၊ ခါးပတ်ခေါင်းရော၊ သေတ္တာရော၊

and boxes, and everythings.'

တိုလီမိုလီတွေပါ ဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံ မလောက်ဘူး သမီးရဲ့...”

Rosamond thought that was a great pity. But now her foot, which had been hurt by the stone, began to give her so much pain that she was obliged to hop every other step, and she could think of nothing else. They came to a shoemaker's shop soon afterwards.

ရှိဆဲမွန်သည် ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ သနားစရာပင် ဖြစ်သည် ကို တွေးမိလေသည်။ သို့ရာတွင် ခဲစူးထားသော သူ့ခြေဖဝါးမှာ နာကျင်နေသဖြင့် ခြေလှမ်းတိုင်း ထောင့်ထောင့် ဖြစ်နေသဖြင့် ဘာကိုမျှ ဆက်၍ မစဉ်းစားနိုင်တော့ပေ။ မကြာမီပင် ဖိနပ်ချုပ်ဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့ ရောက်ရှိလာကြလေသည်။

'There, there! mamma, there are shoes; there are little shoes that would just fit me; and you know shoes would be really of use to me.'

“ဟိုမှာ-ဟိုမှာ မေမေ... ဖိနပ်တွေ၊ သမီးနဲ့ တော်မည့် ဖိနပ်ကလေးတွေလဲရှိတယ်၊ ဖိနပ်ကတော့ သမီးဖို့ တကယ် အသုံးကျတာ မေမေသိသားပဲနော်...နော်”

'Yes, so they would, Rosamond: Come in.' She followed her mother into the shop.

“အေး-အသုံးကျမှာပါပဲ ရှိဆဲမွန်ရယ် ကဲ-လာ-လာ...” သူသည် မိခင်နှင့်အတူ ဆိုင်ထဲသို့ လိုက်ပါသွားလေသည်။

Mr. Sole, the shoe-maker, had a great many customers, and his shop was full, so they were obliged to wait.

'Well, Rosamond,' said her mother, 'you don't think this shop so pretty as the rest?'

'No, not nearly; it's black and dark, and there are nothing but shoes all round; and, besides, there's a very disagreeable smell.'

'That smell is the smell of new leather.'

'Is it? Oh! siad Rosamond, looking round, there is a pair of little shoes; they'll just fit me, I'm sure.'

ဖိနပ်ချုပ်ပိုင်ရှင် မစ္စတာ ဆိုးမှာ ဝယ်သူပေါများလှ၍ ဆိုင်ပြည့်ကျပ်နေသဖြင့် သူတို့ စောင့်၍ နေရလေသည်။

“အင်း-ရိဆမ္မန် ဒီဆိုင် ဟာ တစ်ခြားဆိုင်တွေလို လှတယ် လို့ မထင်ဘူးလား”
သူမိခင်က မေးလေသည်။

“ဟင့် အင်း-လှတယ် ရယ်လဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဆိုင်က မဲမှောင် နေတယ်၊ ပတ်ပတ်လည် မှာ ဖိနပ်ကလွဲလို့ ဘာမှလဲ မရှိဘူး၊ ပြီးတော့ အနံ့ကလဲ ညည်း စိစိကြီး”

“အဲဒီအနံ့ကတော့ သား ရေအသစ်တွေက နံ့တဲ့ အနံ့ပဲ”

“အော်-ဟုတ်လား...”
ဟု ရိဆမ္မန်သည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်ရင်း ပြောလေသည်။

“ဟိုမှာ ဖိနပ်ကလေး တစ်ရုံ မေမေ...အဲ့ဒါကတော့

သမီးနဲ့ တော်မှာတော့ ကိန်း သေပဲ၊ တော်ကို တော်မှာပါပဲ”

'Perhaps they might, but you cannot be sure till you have tried them on, any more than you can be quite sure that you should like the purple vase exceedingly, till you have examined it more attentively.'

'Why, I don't know about the shoes, certainly, till I've tried; but, mamma, I'm quite sure I should like the flower-pot.'

'Well, which would you rather have, that jar or a pair of shoes? I will buy either for you.'

“အေး-တော်ချင် တော်မှာ ပါပဲ...ဒါပေမယ့် ခရမ်းရောင်အိုး ကလေးတုန်းက ပိုပြီး စိတ်ပါ လက်ပါ ကိုင်တွယ်စစ်ဆေးပြီးတဲ့ နောက်မှ သိပ်ပြီးတော့ သဘော ကျ-မကျကို သမီး ကိန်းသေ ပြောနိုင်မှာလို့ပဲ-အခုလဲ စီးမကြည့် ရသေးဘဲနဲ့ တော့ ဒီကိန်းသေပုံမျိုး ထက် ပိုပြီး သေချာ ပြောနိုင်ဦးမှာ မဟုတ်ပါဘူးအေး...”

“ဘာလို့လဲမေမေ--သမီး ဖိနပ်အကြောင်းကို စီးမကြည့် ရသေး ပဲနဲ့ မသိနိုင်သေးတာတော့ အမှန်ပဲ...ဒါပေမယ့် သမီးပန်းအိုး ကလေးကိုတော့ တကယ်ကြိုက်မှာ သေချာပါတယ် မေမေရဲ့”

“ကဲ...ဒါဖြင့် သမီး ပန်းအိုးနဲ့ ဖိနပ် ဘယ်သင်းကို ယူမလဲ၊ သမီးဖို့ မေမေ တစ်ခုခု တော့ ဝယ်ပေးမယ်”

'Dear mamma, thank you—but if you could buy both?'

“ကျေးဇူးပါပဲ မေမေ—နေပါဦး နှစ်ခုစလုံးများ ဝယ်ပေးနိုင်ရင်တော့...”

'No, not both.'

“ဟင့်အင်း...နှစ်ခုစလုံးတော့ မဝယ်နိုင်ဘူး”

'Then the jar, if you please.'

“ဒါဖြင့် မေမေ ဝယ်ပေးမယ်ဆိုရင် အိုးကလေးကို ဝယ်ပေးပါ”

'But I should tell you, that I shall not give you another pair of shoes this month.'

“ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ပြောထားရမယ်။ သမီးကို ဒီလအတွင်း နောက်ထပ် ဖိနပ်အသစ် ဝယ်မပေးနိုင်တော့ဘူးနော်”

'This month! that's a very long time indeed! You can't think how these hurt me; I believe I'd better have the new shoes—but yet, that purple flower-pot—Oh, indeed, mamma, these shoes are not so very, very bad; I think I might wear them a little longer, and the month will soon

“ဟာ—ဒီလိုဆို အကြာကြီး နေရတော့မှာပဲ။ ဒီဖိနပ်ကြောင့် ဘယ်လောက် နာနေဦးမယ်ဆိုတာတော့ မေမေ သိမှာ မဟုတ်ဘူး။ သမီးတော့ ဖိနပ်သစ်ကို ယူလိုက်ရရင် ကောင်းမယ်ထင်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဟိုခရမ်းရောင် အိုးကလေးကလဲ။ အို...ဒီဖိနပ်လဲ သိပ်ပျက် သေးတာမှ မဟုတ်ဘဲ မေမေရယ်။ နောက် တော်တော် ကြာအောင်တော့ စီးရလိမ့်မယ်

be over; I can make them last till the end of the month, can't I? Don't you think so, mamma?

ထင်တာပဲ။ ဒီလကုန်အထိ တော့ တွဲပိုးစီးနိုင်မှာပါပဲ။ စီးလို့မှ ရပါမလားဟင်...စီးလို့ ရမယ်လို့ မေမေကော မထင်ဘူးလားဟင်”

Nay, my dear, I want you to think for yourself: you will have time enough to consider about it, whilst I speak to Mr. Sole about my clogs.

“မပြောတတ်ဘူးလေ— သမီးဟာ သမီးပဲ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ မေမေ မစွတာဆိုးနဲ့ မေမေ ခုံဖိနပ်အတွက် မေးစမ်းနေတုန်းမှာ သမီး စဉ်းစားနေဖို့ အချိန်လဲ ရသားပဲ”

Mr. Sole was by this time at leisure, and whilst her mother was speaking to him, Rosamond stood in profound meditation, with one shoe on, and the other in her hand.

ထိုအချိန်တွင် မစွတာဆိုးမှာ အား၍ နေပြီဖြစ်၍ သူ၏ မိခင်က မစွတာဆိုးနှင့် စကားပြောဆိုနေစဉ် သူသည် ဖိနပ်တစ်ဖက်ကို ဝတ်၍ တစ်ဖက်ကို လက်မှ ကိုင်ရင်း ရပ်ပြီး လေးနက်စွာ စဉ်းစားခန်း ဝင်နေလေသည်။

'Well, my dear, have you decided?'

“ကဲ—သမီးက ကော ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီလား”

'Mamma!—yes,— I believe. If you please,— I should like the flower

“ဟုတ်ကဲ့မေမေ...သမီးကတော့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီလို့ အောက်မေ့တာပဲ။ မေမေ ဝယ်ပေး

pot; that is, if you won't think me very silly, mamma.'

'Why, as to that, I can't promise you, Rosamond; but, when you are to judge' for yourself you should choose what would make you the happiest, and then it would not signify who thought you silly.'

'Then, mamma, if that's all, I'm sure the flower-pot would make me the happiest, said she, putting on her old shoe again; 'so I choose the flower-pot.'

"Very well, you shall have it; clasp your shoe and come home.'

မယ်ဆိုရင်တော့ သမီး ပန်းအိုးကိုပဲ လိုချင်တာပဲ-ဒါလဲ မေမေက သမီးမိုက်မဲလှတယ်လို့ မထင်ဘူး ဆိုရင်သာ ပြောတာပါ..."

"ဘယ်နှယ့်ကွယ်-အဲဒါတော့၊ မေမေ ဝန်မခံနိုင်ဘူး ရိုဆမ္မန်၊ သမီးဘာသာသမီး ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရနေမှပဲ။ သမီး အပျော်ဆုံး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ဟာကို ရွေးရမှာပဲ ပေါ့။ ဘယ်သူကပဲ မိုက်တယ်လို့ ပြောပြော အရေး မဟုတ်ပါဘူး။"

"ဒါဖြင့်လဲ မေမေ... ဒီလို ဆို ပန်းအိုးကလေးဟာပဲ သမီးကို အပျော်ဆုံး ဖြစ်စေနိုင်မယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမီး ပန်းအိုးကိုပဲ ရွေးတော့မယ်"

သူသည် ဖိနပ်ဟောင်းတစ်ဖက်ကို ပြန်၍စီးရင်း ပြောလေသည်။

"ကဲ-ကောင်းပြီလေ-သမီး ရစေ့မယ်။ ဖိနပ်ကိုသာ ကြီးစည်းပြီး ဒါမိကို လိုက်ပေတော့"

Rosamond clasped her shoe, and run after her mother; it was not long before the shoe came down at the heel, and many times was she obliged to stop to take the stones out of her shoe, and often was she obliged to hop with pain; but still the thoughts of the purple flower-pot prevailed, and she persisted in her choice.

ရိုဆမ္မန်သည် ဖိနပ်ကို ကြီးစည်းပြီး သူ့မိခင်နောက်မှ ပြေး လိုက်လေသည်။ လိုက်မိ၍ မကြာမီပင် ဖိနပ်က ဖနောင့်ကျ ပြန်ရာ လမ်းတွင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ရပ်၍ ဖိနပ်ထဲမှ ခဲများကို ထုတ်ပစ် နေရပြီး နာကျင်စွာဖြင့် ခုန်ဆွဲ ခုန်ဆွဲ သွားရလေသည်။ သို့ရာ တွင် သူ့စိတ်ကူးထဲတွင် ခရမ်း ရောင်ပန်းအိုးကလေးသာ စွဲဝင် နေ၍ သူ၏ ရွေးချယ်ချက်ကိုပင် ဇောက်ချ၍ အဟုတ်ထင်နေလေ သည်။

When they came to the shop with the large window, Rosamond felt her joy redouble upon hearing her mother desire the servant, who was with them, to buy the purple jar, and bring it home. He had other commissions, so he did not return with them. Rosamond, as soon as she got in ran to get

သူတို့သည် တံခါးဝကျယ် နှင့် ဆိုင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိသော အခါ သူ့မိခင်သည် သူတို့နှင့်အတူ နေ အစေခံအား ခရမ်းရောင်အိုး ကလေးကို သွားရောက်ဝယ်ယူ လာခဲ့ရန် စေခိုင်းသည်ကို ကြားရ သည်နှင့် သူသည် ဆထက်ထမ်းပိုး ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိလေသည်။ အစေခံမှာ အခြားအလုပ် တာဝန်များ ရှိသေးသဖြင့် သူတို့နှင့် တတူ မပြန်ခဲ့ပေ။ ရိုဆမ္မန်သည်

all her own flowers, which she had in a corner of her mother's garden.

ပြန်ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူ့မိခင် ခြံအိုင်ရှိ သူတို့၏ ပန်းများကို ခူးဆွတ်ရန် ပြေးထွက် သွားလေသည်။

'I am afraid they'll be dead before the flower-pot comes, Rosamond,' said her mother to her, when she was coming in with the flowers in her lap.

ရိုဆမန်သည် ပန်းများကို ပွေ့၍ ဝင်လာသောအခါ သူ့မိခင် က သူ့အား "ရိုဆမန်ရယ်-ပန်းအိုး ရောက်မလာခင် ပန်းတွေ နွမ်းကုန် မှာစိုးပါဘိ" ဟု ပြောလေ၏။

'No, indeed, mamma, it will come home very soon, I dare say; and shan't I be very happy putting them into the purple flower-pot?'

"မနွမ်းပါဘူး မေမေရယ်၊ အိုးကလေးက မကြာခင် ကလေး ရောက်လာမှာပါ သမီးပြောရဲ့ ပါတယ်၊ သမီးတော့ ခရမ်းရောင် ပန်းအိုးကလေးထဲကို ပန်းတွေ စိုက်ရရင် ဘယ်လောက် ပျော် လိုက်ပါ့မလဲ မေမေရယ်"

'I hope so, my dear.'

"အေး-ပျော်ပါစေတော့ သမီးရယ်"

The servant was much longer returning home than Rosamond had expected; but at

ရိုဆမန် မျှော်နေရသည် ထက် ကြာမြင့် အောင်ပင် အစေခံက အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ နေလေတော့သည်။ သို့ရာတွင်

length he came, and brought with him the long-wished-for jar. The moment it was set down upon the table, Rosamond ran up, with an exclamation of joy: 'I may have it now, mamma?'

နောက်ဆုံးတွင် ရောက်၍ လာသည်သာ ဖြစ်၍၊ သူ့မျှော်လင့် တမ်းတနေသော အိုးကလေးကို လည်း ယူဆောင်လာလေသည်။ အိုးကလေးကို စားပွဲပေါ်သို့ တင်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ ရိုဆမန်သည် ဝမ်းသာအားရ နှင့် ပြေးသွား၍ "မေမေ သမီးယူရ တော့မလားဟင်" ဟု မေးလိုက် လေသည်။

'Yes, my dear, it is yours.'

"အင်းပေါ့-သမီးရယ်၊ အဲဒါ သမီး အိုးကလေး ဖြစ် ပြီလေ"

Rosamond poured the flowers from her lap, upon the carpet, and seized the purple flower-pot.

ရိုဆမန်သည် သူ့ပေါင်ခွင် ပေါ်ရှိ ပန်းများကို ကြမ်းခင်းပေါ်သို့ ပုံချလိုက်ပြီး ခရမ်းရောင်ပန်းအိုး ကလေးကို ပိုက်ယူလိုက်လေ သည်။

'Oh, dear mother!' cried she, as soon as she had taken off the top, 'but there's something dark in it—it smells very disagreeably—what is it?'

"ဟာ မေမေ-ဒီအထဲမှာ လဲ မဲမဲဟာတွေနဲ့ အနံ့ကလဲ ညှို့ဖို့ကြီး ဘာတွေပါလိမ့်မေမေ၊ သမီးတော့ အဲဒီ မဲမဲဥစ္စာတွေ မလိုချင်ပါဘူး"

I didn't want this black stuff.'

သူသည် အဖုံးကို ဖွင့်လိုက် မိလျှင် ဖွင့်လိုက်ချင်း အော်၍ ပြောလိုက်လေသည်။

'Nor I neither, my dear.'

“မေမေလဲ မလိုချင်ပါဘူး သမီးရယ်”

'But what shall I do with it, mamma?’

“ဒါဖြင့် သမီး ဒါတွေ ဘာလုပ်ပစ်ရမလဲ မေမေ”

'That I cannot tell.'

“မေမေလဲ မပြောတတ် တော့ဘူး သမီးရယ်”

'But it will be of no use to me mamma.'

“ဒါပေမယ့် သမီးဖို့တော့ ဘာမှ အသုံးကျမှာ မဟုတ်ပါဘူး မေမေရယ်”

'That I can't help.'

“မေမေလဲ မတတ်နိုင်ဘူး လေ”

'But I must pour it out, and fill the flower-pot with water.'

“သမီးတော့ ညွှန်ပစ်ပြီး ပန်းအိုးကလေးထဲကို ရေပဲထည့် မယ်”

'That's as you please, my dear.'

“ဒါတော့ သမီး သဘောပေါ့”

'Will you lend me a bowl to pour it into, mamma?’

“သမီး သွန်ထည့်ဖို့ အင်တုံ ခဏပေးပါလား မေမေ”

'That was more than I promised you, my dear; but I will lend you a bowl.'

“အဲဒါတော့ မေမေလိုက် လျောတာထက် လွန်နေပြီ၊ ဒါပေ မယ့် အင်တုံတော့ ခဏ ပေးမယ် လေ”

The bowl was produced, and Rosamond proceeded to empty the purple vase. But what was her surprise and disappointment, when it was entirely empty, to find that it was no longer a purple vase. It was a plain white glass jar, which had appeared to have that beautiful colour, merely from the liquor with which it had been filled.

အင်တုံကို ထုတ်ပေးလိုက် ၍ ရိုဆမုန်လည်း ခရမ်းရောင်အိုး ကလေးကို မှောက်သွန်နေလေ သည်။ သို့ရာတွင် လုံးဝ စင်သွား သောအခါ အိုးကလေးမှာ ခရမ်း ရောင်အိုးကလေး မဟုတ်တော့ သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် အံ့ဩ၍ စိတ်ပျက်သွားမိလေသည်။ အိုးက လေးမှာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူ ဖလံအိုး ကလေးဖြစ်၍၊ အထဲ၌ ထည့်ထား သော အရည်များ၏ အရောင်ကို လိုက်၍ လှပသောအရောင် ပေါ် နေခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

Little Rosamond burst into tears.

ရိုဆမုန်ကလေးလည်း မျက်ရည် ပေါက်ပေါက်ကျအောင် ငိုကြွေးလေတော့သည်။

'Why should you cry, my dear?' said her mother; 'it will be of as much use to you now as ever, for a flower-pot.'

“ဘာလို့ ငိုနေတာလဲ သမီးရယ်-ခုလဲပဲ အရင်ကလို သမီးဖို့ ပန်းအိုးအဖြစ်နဲ့ အသုံးကျ သားပဲ မဟုတ်လား”

'But it won't look so pretty on the chimneypiece; I am sure, if I had known that it was not really purple, I should not have wished to have it so much.'

'But didn't I tell you that you had not examined it; and that perhaps you would be disappointed?'

'And so I am disappointed, indeed; I wish I had believed you beforehand. Now I had much rather have the shoes, for I shall not be able to walk all this month; even walking home that little way hurt me exceedingly. Mamma, I'll give you the flower-pot back again, and that purple stuff and all, if you'll only give me the shoes.'

“ဒါပေမယ့် မီးကစင်ပေါ်မှာ တင်ထားလို့ လှမှာ မဟုတ်တော့ဘူး-အစက ခရမ်းရောင် မဟုတ်မှန်း သာသိရင်၊ သမီး ဒါလောက်လိုချင်မှာ မဟုတ်တာ အမှန်ပါပဲ မေမေ”

“သမီး သေသေချာချာ ကိုင်တွယ်ကြည့် ရသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုင်ကြည့်မိရင် သမီး စိတ်ပျက်သွားမှာပဲလို့ မေမေ ပြောသား မဟုတ်လား။”

“သမီးတော့ တကယ်ပဲ စိတ်ပျက်မိပါတယ် မေမေ၊ မေမေ ပြောတာ အစက နားထောင်လိုက်မိရင် အကောင်းသား၊ ခုတော့ ဒီတစ်လလုံး သမီးလမ်းလျှောက်လိုလဲ ရမှာမဟုတ်လေတော့ ဖိနပ်ကိုသာ ပိုပြီးလိုချင်တယ်။ သမီး အိမ်ကို အနီးလေး လျှောက်လာရတာတောင် သိပ်နာတာပဲ မေမေ- သမီးကို ဖိနပ်သာ ဝယ်ပေးမယ် ဆိုရင်၊ သမီး ပန်းအိုးကလေးကို မေမေ ပြန်ပေးပါမယ်၊ ဟိုခရမ်းရောင် ဥစ္စာတွေပါ အားလုံး ပေးပါမယ်”

'No, Rosamond, you must abide by your own choice; and now the best thing you can possibly do is, to bear your disappointment with good humour.'

'I will bear it as well as I can,' said Rosamond, wiping her eyes; and she began slowly and sorrowfully to fill the vase with flowers.

But Rosamond's disappointment did not end here; many were the difficulties and distresses into which her imprudent choice brought her, before the end of the month. Every day her shoes grew worse and worse, till, at last, she could neither run, dance, jump, or walk in them.'

“ဟင့်အင်း ရိုဆမ္မန်- သမီးစိတ်ကြိုက် ရွေးတာကိုပဲ သမီး လိုက်နာလက်ခံရမှာပေါ့။ ခု သမီးအကောင်းဆုံး လုပ်နိုင်ဖို့ ကတော့ သမီး စိတ်ပျက်တာကို ရယ်ရယ်မောမောနဲ့ပဲ အောင့်အည်းသည်ခံရပဲ ရှိတယ်”

“သမီးတတ်နိုင်သလောက် ခံပါ့မယ်”

ရိုဆမ္မန်သည် မျက်ရည်ကို သုတ်၍ပြောပြီး ဝမ်းပန်းတနည်းနှင့် ပန်းအိုးကလေးကို ပန်းများ တလှုပ်လှုပ် ထိုးစိုက်နေရှာလေသည်။

ရိုဆမ္မန်၏ စိတ်ပျက်စရာကား ဤတွင် နိဂုံးမချုပ်သေးပေ။ သူ၏ မိုက်မဲစွာ ရွေးချယ်မှုကြောင့် ထိုလမကုန်မီအတွင်း စိတ်မချမ်းသာစရာများ အများအပြား တွေ့ကြုံရပေသေး၏။ သူ့ဖိနပ်မှာ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ပွင်းယိုလာ၍ နောက်ဆုံး ထိုဖိနပ်နှင့် က၍လည်းကောင်း၊ ပြေး၍လည်းကောင်း၊ ခုန်၍လည်းကောင်း၊ လမ်းလျှောက်၍လည်းကောင်း

Whenever Rosamond was called to see anything, she was pulling her shoes up at the heels, and was sure to be too late.

Whenver her mother was going out to walk, she could not take Rosamond with her, for Rosamond had no soles to her shoes; and, at length, on the very last day of the month, it happened that her father proposed to take her with her brother to a glasshouse, which she had long wished to see. She was very happy; but, when she was quite ready, had her hat and gloves on, and was making haste downstairs to her brother and her father, who were waiting at the hall door for her, the shoe dropped off. She put it on again in a great hurry; but, as she was going across the hall, her father turned

မရတော့ပေ။ ရှိဆဲမွန်ကို တစ်စုံတစ်ရာ ခေါ်၍ပြုလျှင် သူ့ဖိနပ်ကို ဖောက်က မ,တင်နေရသည်နှင့်ပင် နောက်ကျနေတော့၏။

သူမိခင် လမ်းလျှောက်ထွက်လျှင်လည်း သူ့ဖိနပ်မှာ နောက် မြီးအထပ်မရှိတော့သဖြင့် ခေါ်မသွားနိုင်တော့ပေ။ နောက်ဆုံးတွင် လကုန်မည်ရက်၌ သူ့ဖခင်က သူ့အစ်ကိုနှင့်အတူ သူကြည့်ချင်လွန်း လှသော မှန်မိုးမှန်ကာ စိုက်ပျိုးရုံသို့ ခေါ်သွားရန် စီစဉ်သည်နှင့် ကြုံလေတော့၏။ သူသည် အလွန် ဝမ်းသာမိလေသည်။ သို့ရာတွင် သွားရန်အားလုံး ပြင်ဆင်ပြီး၍ ဦးထုပ်ဆောင်း၊ လက်အိတ်စွပ်ကာ ခန်းမကြီး၏ တံခါးဝတွင် သူ့ကို စောင့်နေသော သူ့ဖခင်နှင့် အစ်ကိုထံသို့ အလျင်အမြန် ပြေးဆင်းသွားလေရာ၊ သူ့ဖိနပ်မှာ ကျွတ်ထွက်သွားတော့၏။ သူလည်း တပြာကရာ ကောက်၍ ပြန်စီး၏။ သို့ရာတွင် သူ ခန်းမထဲမှ ဖြတ်သွားသောအခါ သူ့အဖေက လှည့်၍ ကြည့်လိုက်ပြီး...

'Why are you walking slipshod? no one must walk slipshod with me; why Rosamond,' said he, looking at her shoes with disgust, 'I thought that you were always neat; go, I cannot take you with me.'

Rosamond coloured and retired.—'Oh, mamma,' said she, as she took off her hat, 'how I wish that I had chosen the shoes!— they would have been of so much more use to me than that jar: however, I am sure,— no, not quite sure, but I hope I shall be wiser another time.'

“သမီး ဘာလို့ ဖောက်ကျကြီးနဲ့ လျှောက်နေတာလဲ၊ ဖေဖေနဲ့ လိုက်ရင် ဘယ်သူမှ ဒီလို မလျှောက်ရဘူး၊ ဘယ်နှယ်လဲ ရှိဆဲမွန်” ဟု ပြောရင်း သူ၏ ဖိနပ်ကို မနစ်မြို့သလို စိုက်၍ ကြည့်ကာ “ဖေဖေက သမီးဟာ အမြဲ သေသပ်လှပြီ အောက်မေ့နေတာ၊ သွား-သွား သမီးကို ဖေဖေနဲ့ မခေါ်နိုင်တော့ဘူး” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ရှိဆဲမွန်မှာ ရှက်သွေးလျှမ်း၍ နောက်တွန့်သွားလေသည်။ သူသည် ဦးထုပ်ကို ပြန်၍ ချွတ်ရင်း ပြောလေသည်။ “မေမေ-သမီး ဖိနပ်ကိုသာ ရွေးလိုက်ရရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ-ဖိနပ်ကမှ ဟိုပန်းအိုးထက် ပိုပြီး သမီးအတွက် အသုံးဝင်ဦးမယ်၊ ရှိစေတော့ နောက်များတော့ သမီးပိုပြီး လိမ္မာတော့မယ်လို့ ဧကန်၊ အဲလေ ဧကန်မှချမဟုတ်တောင် သမီးတော့ မျှော်လင့်မိပါတယ် မေမေရယ်...”

လွဲမှားစွာ ပြန်ဆိုခြင်း

ဘာသာပြန်ဆိုမှုကို လေ့ကျင့်ခြင်း မရှိသူများသည် မကြာခဏ အမှားများကို ပြန်ဆိုမိတတ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် မည်သို့ မှား၍ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် မှားတတ်သည်ကို သတိပြု လေ့လာ သင့်ပေသည်။

(က) ဥပမာ။

I have enough books for pleasure-reading and none was better.

ဤဝါကျကို ပြန်ဆိုရာတွင် -

“ကျွန်တော့်မှာ အပျင်းပြေဖတ်ရန် စာအုပ် အလုံအလောက် ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် ဘယ်စာအုပ်မျှကား ပိုမကောင်းပါ” ဟု ပြန်ဆိုလိုက်ရာတွင် မှား၍ နေပေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ရှိသော စာအုပ်များ မကောင်းသည်ကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပေ။ ရှိသော စာအုပ်များထက် အခြားမည်သည့် စာအုပ်ကမျှ ပို၍ မကောင်းဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သဖြင့် ရှိသော စာအုပ်များသည် အကောင်းဆုံး အခြား စာအုပ်များထက် သာလွန်သော စာအုပ်များချည်း ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုထားပေမည်။ “အခြား မည်သည့် စာအုပ်မျှ တိုစာအုပ်များထက် ပို၍ မကောင်းနိုင်ပါ” ဟု ပြန်ဆိုရပေမည်။

လင်းတို့ ဘာသာပြန်နည်း

none was better (than those.)

none (of all) was better.

ဟူသော အရေးသားနှစ်မျိုးကို ရောထွေးသွားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တို့အတူပင်-

He works hard.

He works hardly.

တို့ကိုလည်း မှားတတ်ပေသည်။ ပထမဝါကျမှာ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ကြောင်း ဆိုလို၍ ဒုတိယဝါကျမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အလုပ်လုပ်သည်ကို တွေ့ရခဲ့ကြောင်း၊ မလွဲမရှောင်သာ တစ်ခါတစ်ရံမှသာ လုပ်ကိုင်တတ်ကြောင်းကို ဆိုလိုပေသည်။

(ခ) ထိုနည်းအတူ အဖတ်လျှမ်း၍ဖြစ်စေ၊ အကောက်လွဲ၍ဖြစ်စေ၊ တိမ်းယိမ်းကာမျှနှင့် အဓိပ္ပါယ်များစွာ ခြားနား မှားယွင်းတတ်သည်လည်း ရှိပေသည်။

U.S. drops one thousand tons of bomb.

ကို ဘာသာပြန်ရာ၌-

“အမေရိကန်တို့သည် တန်ချိန်တစ်ထောင်ရှိ ဗုံးများကို ကြဲချသည်”

ဟူ၍ ပြန်ဆိုလိုက်သဖြင့် မှားယွင်းနေလေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဤမျှသော ဗုံးစုစုပေါင်း၏ တန်ချိန်သည်သာ တန်တစ်ထောင်ဖြစ်၍၊ ဗုံးတစ်လုံးလျှင် တန်တစ်ထောင်ရှိသော ဗုံးမျိုးကို ကြဲချသည် မဟုတ်ပေ။ ဤတွင်

U.S. drops one-thousand-ton bombs.

ဟူသော ဝါကျနှင့် လွဲမှား၍ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း ဖြစ်လေသည်။

(ဂ) တစ်ခါတစ်ရံ စကားလုံး အမှတ်မှားသဖြင့်လည်း လွဲမှားပြန်ဆို မိတတ်ပေသေးသည်။

ဥပမာ -

He watches lightning.

ကို “သူသည် မီးထွန်းသည်ကို ကြည့်နေသည်” ဟု ပြန်ဆိုထား

ရာ၊ ဤတွင်-

lightning နှင့် lighting.

ကို မှားယွင်း၍ ပြန်ဆိုမိခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့အတူပင်-

Elected, Erected.

Blench, Blanch.

Faces, Faeces.

Lesser, Lessor.

Physiology, Philosophy, Philology.

စသည့် ဆင်တူ နီးစပ်ရာ စကားလုံးများကို အမှတ်မဲ့ ဖတ်၍ ပြန်ဆိုပါက အဓိပ္ပါယ် လွဲမှားနိုင်လေသည်။

(ဃ) စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သင့်အောင် မယူတတ်သဖြင့် မှားယွင်း ပြန်ဆိုမိသည်များလည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ-
Right man in the right place.

ကို “လက်ျာလူသည် လက်ျာဘက်နေရာတွင်” ဟူ၍ ပြန်ဆို မိတတ်လေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ နေရာနှင့်လူနှင့် အဆင်သင့် အဟပ်တော်သည်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သဖြင့်-

နေရာမှန်နှင့် လူမှန် (သို့မဟုတ်)
ထိုက်တန်သည့်လူ ထိုက်တန်သည့်နေရာ၊

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုပါမှ ဆိုလိုရင်း ချောမြေ့ မည်ဖြစ်လေသည်။
ထို့အတူပင်-

A train of soldiers

ကို စစ်သည်တော် တစ်စီတစ်တန်းကို ပြန်ဆိုရာမည်အစား
“မီးရထားတစ်စီး တိုက်မျှသော စစ်သည်များ” ဟု လွဲမှား ပြန်ဆိုမိ
တတ်လေသည်။ စကားလုံးတစ်လုံးသည် အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုးထက်
ပို၍ ပေးသည့်အခါ မည်သည့် အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးစွဲထားသည်ကို
သေချာစွာ စူးစမ်းလေ့လာပါမှ အမှားကင်းနိုင်လေသည်။

(င) အချို့မှာ မူရင်းစကားလုံးကို စိတ်အာရုံက ရောက်လွန်း၍
သင့်လျော်သည့် အသုံးအနှုန်းဖြင့် ပြောင်းလဲပြန်ဆိုရန် လက်ရွံ့
နေကြသဖြင့် မှားယွင်းခြင်းမျိုးလည်း ရှိလေသည်။ ဥပမာ-
We can diminish the frequency of wars.

ကို “ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ကြီးများ၏ မကြာခဏဖြစ်ခြင်းကို
လျှော့ချနိုင်သည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုရာ၌ အဓိပ္ပါယ်လည်း မပေါ်လွင်ပေ။
အကယ်၍-

“ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ကြီးများ တစ်ကြိမ်နှင့်တစ်ကြိမ် ဝေးသွား
အောင် တတ်နိုင်ကြသည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုလျှင် ချောမောပေမည်။
ထို့အတူပင်-

The new situation demands a car.

ကို “အခြေအနေသစ်သည် မော်တော်ကားကို တောင်းဆို
သည်” ဟူ၍ ပြန်မည်အစား-

“အခြေအနေသစ်အရ မော်တော်ကားရှိဖို့ လိုလာသည်” ဟူ၍
ပြန်ဆိုလျှင် ပို၍ ဆီလျော်နိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။

(မ) မြန်မာစကားကို ဆီလျော်အောင် မသုံးတတ်သဖြင့်လည်း အဆင်မပြေဘဲ မှားယွင်းရသည်များ ရှိလေသည်။ ဥပမာ—

A dozen of lesser queens,

ကို “မိဖုရားအနိမ့်စား တစ်ဒါဇင်တို့သည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုသည့် အခါ ရယ်စရာ ဖြစ်နေလေသည်။ ပြန်ဆိုချက် မမှားသော်လည်း စကားအသုံးမှား၍ နေလေသည်။

“မောင်းမတကျိပ်နှစ်ပါးတို့သည်” ဟု ပြန်ဆိုလိုက်လျှင် ပို၍ မြန်မာဆန်မည်မှာ မလွဲပေ။ အထူးသဖြင့် မင်းခမ်းမင်းနားတွင် သုံးနှုန်းသော စကားများကို ပြန်ဆိုသည့်အခါ မဟာဆန်ရန် လိုပေးသည်။

Give to the king.

ကို “ဘုရင်သို့ ပေးသည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုမည့်အစား၊ “ဘုရင် မင်းမြတ်ထံသို့ ဆက်သသည်” ဟူ၍ ပြန်ဆိုရမည်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် မဆိုင်ဘဲ၊ အဓိပ္ပာယ်ချင်းအတူတူကို အရာဌာနအလျောက် အရေးအသား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဘာသာပြန်သူများအတွက် အတူအညီများ

ဘာသာပြန်သူများသည် အကင်းပါးရန်လည်း လိုလေသည်။ ဘစ်ခါတစ်ရံတွင် လုံလောက်သော အဘိဓာန်မရရှိခြင်း၊ အဘိဓာန် ရှာဖွေရန် အချိန်မရခြင်း စသော အခက်အခဲများအကြားတွင် ပြန်ဆိုရသည့်အခါလည်း ရှိပေသည်။ အားလုံး ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်းသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အတွက် ကြိုတင် အဖြေရှာရန် လိုအပ်၏။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို မည်မျှတတ်ကျွမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ် စကားလုံးဟူသမျှကို တတ်သိပြီး မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် မသိသော သော စကားလုံးများအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ဦးမလေးဘဲ သိအောင် ကြိုးစားရမည် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါတွင် ဉာဏ်ကူခြင်းဖြင့် လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ခွင့် ရှိသည်ကို သတိပြုရပေမည်။

(က) စကားလုံးတစ်လုံး၏ အရင်းအမြစ်ကို သိသဖြင့် အဆွယ်အပွား အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း တွေးဆ၍ ရလေသည်။ ဥပမာ—

Hot = ပူသော၊ စပ်သော(မူရင်း)
အိုက်သော၊ ပူပူဆူဆူဖြစ်သော၊ ခြစ်ခြစ်
တောက်သော၊ ပူပူနွေးနွေးဖြစ်သော၊ အပူ
တပြင်းဖြစ်သော (ဆင့်ပွား)

ဤသို့ ကြံတွေးတတ်ခြင်းဖြင့်၊

Hot debate.
Hot desire.
Serving hot.
Hot sun.

စသည်တို့ကို ချောမောစွာ ပြန်ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။

(ခ) စကားလုံးတစ်လုံး၏ အခြေခံအဓိပ္ပာယ်ကို သိရှိသဖြင့် (ဝါစင်) စကားပုဒ်ပြောင်းလဲသမျှတို့ကိုလည်း သိရှိနိုင်လေသည်။

ဥပမာ—

Abhor = အလွန်စက်ဆုတ်ရွံရှာသည်။
ဟူသော စကားတစ်လုံးကို သိထားလျှင်
Abhorrence = ခြင်း၊
Abhorrent = သော၊
Abhorrently = စွာ၊
Abhorrer = သူ၊
Abhorring = စရာ၊
Abhorrible = ထိုက်သော

စသည်ဖြင့် (ဝါစင်)စကားပုဒ် ပြောင်းလဲသမျှအတွက် အဘိဓာန်ကို ညွှန်းရန် မလိုဘဲ အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။

(ဂ) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများတွင် ရှေ့ဆက်၊ နောက်ဆက်တို့ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်သစ် ဖန်တီးထားသော စကားလုံးများ ပါရှိသည်ဖြစ်ရာ ထိုရှေ့ဆက်၊ နောက်ဆက်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိရှိထားခြင်းဖြင့် စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထိုက်လျော်စွာ စဉ်းစားတွေးဆ၍ ပြန်ဆိုနိုင်လေသည်။ ဥပမာ—

Ir	=	Regular	မှ	Irregular.
		Refutable	=	Irrefutable.
		Reparable	=	Irreparable.
Un	=	Fortunate	=	Unfortunate.
		Productive	=	Unproductive.
		Useful	=	Unuseful.
Non	=	Greasy	=	Nongreasy.
		Confident	=	Nonconfident.
		Sense	=	Nonsense.
In	=	efficacious	=	Inefficacious
		eligible	=	Ineligible.
		visible	=	Invisible.
Im	=	Polite	=	Impolite.
		Pure	=	Impure.
		Potent	=	Impotent.
Il	=	Legal	=	Illegal.
		Limitable	=	Illimitable.
		Literate	=	Illiterate.

စသည်တို့၌ **Ir, Un, Non, In, Im, Il** စသော တားမြစ်၊ ဆန့်ကျင်၊ ငြင်းပယ်သော ပဋိသေဆိုင်ရာ ရှေ့ဆက် စကားကို သိမြင်သဖြင့် တွဲစပ်ထားသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အလွယ်တကူ သိမြင်နိုင်စွမ်းစေလေသည်။ ထိုနည်းတူပင်-

Multi-, Bi-, Mis-, Auto-, Poly-, Contra-, Dis-, Hypo-

စသည့် ရှေ့ဆက်စကားများစွာကိုလည်းကောင်း--
acious, - ance, - ary, - craft, - dom, - ferous,

- ful, စသည့် နောက်ဆက်စကားများစွာကိုလည်းကောင်း၊

သဘောပေါက်အောင် လေ့လာထားခြင်းဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုရာ တွင် သဘော ခံပွါယ်ကို အလွယ်တကူပင် တွေးဆပြန်ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ကောင်း၏

အချင်းအင်္ဂါ

ဘာသာပြန်ဆိုချက်တစ်ခုသည် ကောင်းသည်၊ မကောင်းသည် ကို စိစစ်ရာ၌ မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာမူရင်းကို စစ်ဆေးဖတ်ရှုပြီးမှသာ အမေးအဖြတ် ပေးနိုင်မည် ြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဘာသာပြန်ကို ဖတ်ရှုသူသည် အင်္ဂလိပ်စာမူရင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်စိစစ်ခွင့် ရချင်မှလည်း ရပေမည်။ ရသည့်တိုင်အောင်လည်း ဖတ်ရှုသူသည် ဘာသာပြန်ကို စိစစ်သူမဟုတ်ဘဲ၊ ဘာသာပြန်ဆိုချက် သန့်သန့်ကိုသာ ဖတ်ရှုသူ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အဖို့၌ မူရင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်ရန် ဝတ္တရား မရှိပေ။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဘာသာပြန်စာမူ၏ ဘာသာပြန် တိကျမှုကိုကား အကဲမဖြတ်နိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ဘာသာပြန် အဆင့်အတန်းကိုကား အကဲဖြတ်နိုင်ပေသည်။

ဘာသာပြန်ကောင်းသော စာမူသည် ဖတ်ရှုရာ၌ ပြေပြစ်၍ ပြန့်နှံ့စာ ကိုယ်ပိုင်ဟန်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသည်ဟု ထင်မှတ်ရတတ် ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဘာသာပြန်သူက လုံးကောက်မပြန်ဘဲ ဖတ်ပြီးမှ ပြန်ရေးသည်နည်းဖြင့်လည်း ရေးကောင်းရေးပေမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဖတ်ရှုရာ၌ ပြေပြစ်ချောမောအောင် ရေးနိုင်ရပေမည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် မြန်မာဘာသာနှင့် သဒ္ဒါနည်း ခြားနားသည် ဖြစ်ရာ၊ ဘာသာပြန်မတတ်ပါက ပြန်ဆိုချက်သည် အထောင့်မကျိုးဘဲ

ထောထိ ထောနင်း ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။ ဤအဖုအထစ်များ ချောမြေ့သွားခဲ့လျှင် ဘာသာပြန်အောင်မြင်ခြင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာပေသည်။ အကယ်၍ ဘာသာပြန်သည်ထက် အဓိပ္ပါယ် တစ်ပိုင်းတစ်စက်ကို ပြန်လည်ဖွဲ့နွဲ့ရေးထား၍ ပြေပြစ်ခြင်း ဖြစ်နေလျှင်မူကား၊ ဘာသာပြန်၏ အစွမ်းသတ္တိဟူ၍ မဆိုနိုင်ပေ။

ဘာသာပြန် စာမူသည် ဖတ်၍ ပြေပြစ်ရုံသာမက၊ အဓိပ္ပါယ်ကလည်း ဖြောင့်ဖြူရပေမည်။ ဘာကို ဆိုလိုမှန်းမသိရလောက်အောင် ကွေ့ဝှက်တင်စားထားလွန်းလျှင် ဖတ်သူအဖို့ မည်သို့မျှ အကျိုးရှိမည် မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူရင်းတွင် မည်သို့ပင် ကွေ့ကောက်နေစေကာမူ မြန်မာဘာသာပြန်၌ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေရပေမည်။ ကွယ်ဝှက်အသိခက်နေပါက ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ရပ် မဖြစ်နိုင်ပေ။

စာမူရင်းတစ်ခုတည်းမှ ဘာသာပြန်ဆိုချက် မူကွဲအစောင်စောင်ကို နှိုင်းယှဉ်ဖတ်ရှုလျှင် မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာကို မဖတ်ဘဲနှင့်ပင် မည်သည့် ပြန်ဆိုချက်က ပြောင်မြောက်သည်ကို သိရှိနိုင်လေသည်။ သီးခြားပညာရပ် မဟုတ်ဘဲလျက် စကားလုံးများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ညှပ်၍ ပြန်ဆိုနေရလျှင် ထိုပြန်ဆိုချက်သည် ရာနှုန်းပြည့်မအောင်မြင်နိုင်ပေ။

မူရင်းစာမူနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးသည့် အခါတွင်ကား ဘာသာပြန် ကောင်းမကောင်းမှာ ကွဲကွဲပြားပြား ပေါ်လာပေသည်။ မူရင်းကို ဖတ်ရှု၍ နားလည်ရသည့် နားလည်မှုမျိုး၊ ခံစားရသည့် ခံစားမှုမျိုး၊ တွေးခေါ်ရသည့် တွေးခေါ်မှုမျိုး စသည်ကို ဘာသာပြန်ဆိုချက်မှ ထုတ်ယူရရှိနိုင်မည်ဆိုလျှင် ထိုဘာသာပြန်သည် တကယ်ပြောင်မြောက်သည့် ဘာသာပြန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘာသာပြန်ခြင်းသည် စာကို မပြန်ဘဲ အနှစ်သာရကို ပြောင်းလဲပေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။

ထိုမှတစ်ပါး ဘာသာပြန်သူ၏ အရည်အချင်းအနေနှင့်ကား အချိန် အကန့်အသတ်အတွင်း ဆောလျင်စွာ ပြန်ဆိုတတ်ခြင်းသည်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုပင် ဖြစ်လေသည်။ စကားလုံးတစ်လုံး၊ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကို အချိန်ယူ၍ ပြန်ဆိုလျှင် ရနိုင်သည်ချည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း ကျွမ်းကျင်သူတို့အဖို့မူကား၊ အခြားစွမ်းရည်ပြိုင်ဆိုင်မှုများတွင်ကဲ့သို့ အနည်းဆုံး အချိန်အတွင်း အကောင်းဆုံး ပြန်ဆိုနိုင်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အချို့သည် ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို နှစ်ဆင့်ရေးလေ့ရှိပေသည်။ ပထမအဆင့်မှာ စကားရင်းအတိုင်း ပြန်ဆိုပြီးနောက် ဒုတိယအဆင့်တွင် မူရင်းကို မကြည့်တော့ဘဲ ပထမတစ်ဆင့် ပြန်ဆိုချက်ကို ကောင်းမွန်ချောမြေ့သည်ထက် ချောမြေ့အောင် ပြန်လည်အချောကိုင်၍ ရေးတတ်ကြလေသည်။ ထိုသို့ ပြန်ဆိုခြင်းသည် အခြေခံအလေ့အကျင့်တွင် ကောင်းမွန်စေကာမူ၊ အလေ့အကျင့်တိုးတက်မှုအတွက်ကား ဆွဲအစေမည်ဖြစ်ရာ၊ ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက်အနေနှင့်ကား တိုက်ရိုက်ချောမြေ့စွာ တစ်ဆင့်တည်း ပြန်ဆိုနိုင်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာပြန်တစ်ခု၏ ကောင်း၊မကောင်းကိစ္စတွင် သာမန်အားဖြင့် အချိန်သည် အရေးမဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်စေကာမူ၊ ယှဉ်ပြိုင်အကဲဖြတ်ရာ၌ကား ဘာသာပြန်ဆိုချိန်သည် အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်လာလေသည်။ ဘာသာပြန်လက်ရာချင်း အတူတူဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ အချိန်ယူနည်းသော ဘာသာပြန်ကို ပို၍ ကျွမ်းကျင်ပြောင်မြောက်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပေးရလိမ့်မည်ပင်၊ ဖြစ်လေသည်။

ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ ကျင့်ဝတ်များ

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် အရည်အချင်းရှိရုံနှင့်သာ မပြီးသေးဘဲ ဘာသာပြန်ဆိုသူ တစ်ယောက် စောင့်စည်းလိုက်နာ အပ်သော ကျင့်ဝတ်များနှင့် ပြည့်စုံရန်လည်း လိုလေသည်။ ဘာသာပြန်ဆိုသူများအတွက် အကျိုးပြုသော ပညတ်ချက်များကို ပညာရှင်များက ထုတ်ဖော် ရေးသားကြဖူးလေသည်။ (ပညတ်ချက် ၁၀-ပါးကို ရှေ့တွင် ဖော်ပြထားသည်။) သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုသူအဖို့တွင် အခြားဘာသာ တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် လိုက်နာကြသော ပညတ်ချက်များ နှင့်သာ လုံလောက်မည်မထင်ပေ။ လိုကြောင့်လည်း လိုအပ်မည့် ကျင့်ဝတ်များကို အသေးစိတ်၍ ဖော်ပြထားပေသည်။

(က) နားမလည်သဖြင့် ချန်မထားအပ်ချေ

ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရအချို့ကို မသိရှိသော်လည်း အဘိဓာန်နှင့် အလှမ်းဝေး၍ဖြစ်စေ၊ အချိန်မပေးနိုင်၍

ဖြစ်စေ၊ သိအောင်မကြိုးစားတော့ဘဲ ချန်လှပ်၍ ပြန်ဆိုသွားတတ်ပေသည်။ အချို့လည်း စကားစပ်အဓိပ္ပါယ် ပေါ်ပြီးဖြစ်၍ ထိုမသိသော စကားလုံး အတွက် ကြောင့်ကြခြင်းမပြုတော့ဘဲ ချန်လှပ်၍ ထားတတ်ကြပေသည်။ အချို့လည်း ဝါကျကွေ့ကောက် ရှုပ်ထွေးသည့်အတွက် ဖြစ်စေ၊ စကားသုံး ကွယ်ဝှက်လွန်း၍ဖြစ်စေ ချန်လှပ်ပြန်ဆိုတတ်ကြလေသည်။ သာမန်အားဖြင့် ထိုနည်းစနစ်သည် ဟုတ်မှန်သယောင် ရှိသော်လည်း၊ စင်စစ်မူကား မူရင်းစာမူရှင်အပေါ်တွင် သစ္စာမဲ့ရာ ရောက်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် သာမန်အဓိပ္ပါယ်ဟု ထင်ရသော စကားလုံး၊ တစ်လုံးတစ်လေသည် ဝါကျ၏ ဆိုလိုရင်းတွင် အလွန် ထိရောက် အကျိုးပြု ချယ်လှယ်နိုင်သော နေရာ၌ တည်ရှိနေတတ်လေသည်။ ဥပမာ -

Over one thousand houses gutted in fire
Kaba Aye.

ဟူသော စာပိုဒ်တွင် houses in fire ဟူသော အိမ်တစ်ထောင်ကျော် မီးလောင်ကြောင်းကို သိနိုင်လေသည်။ ထိုသို့ သိရုံမျှဖြင့် gutted ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေ၍ မညွှည့်ပါက၊ အိမ်တစ်ထောင်ကျော် မီးလန့်၍ တစ်ပိုင်းကျက်စီးထိခိုက်သလော၊ အိမ်တစ်ထောင်ကျော်လုံး ပြာကျသလော၊ ရပ်ကွက်တွင် စုစုပေါင်း အိမ်ခြေတစ်ရာလောက်သာလော၊ စသည်ဖြင့် သဲကွဲစွာ သိရှိရမည် မဟုတ်။ အပြည့်အစုံပြန်ဆိုပါမှ အိမ်ခြေများစွာအနက် အိမ်ခြေတစ်ရာကျော်ကို ကွက်၍ မီးဝါမြှီလောင်ကျွမ်းပြာကျသွားကြောင်း သိရှိနိုင်လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ နားမလည်၍ဖြစ်စေ၊ ပမာမထား၍ဖြစ်စေ မူရင်းစကား ဝါကျများကို ချန်လှပ်ခြင်း

ပြောသင့်ပေ။ အကယ်၍ မိမိ နားမလည်နိုင်သည့် အဆုံး နားလည် နိုင်မည့်သူများကို ချဉ်းကပ်ဆွေးနွေး၍ လေ့လာ ဆည်းပူး သင့်ပေသည်။

(ခ) ဆိုလိုရင်းပေါ်လွင်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်

ဘာသာပြန်သူသည် မူရင်းစာကို ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ဖြုတ်ပယ်ခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် မပြုလုပ်ရဟု ဆိုစေကာမူ ဆိုလိုရင်း အာဘော်ကို မထိခိုက်စေရုံမျှမက ဆိုလိုရင်း ပေါ်လွင်လာစေမည်ဆို ပါက ရှင်းဖွင့်ခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်လေသည်။ ထိုသို့ ရှင်းဖွင့်ရာတွင် ဘာသာပြန် စာကိုယ်ထဲတွင် ဖြည့်စွက်ရေးသားသင့်က ရေးသား၍ အောက်ခြေမှတ်ချက်တွင် ဖော်ပြသင့်က ဖော်ပြရပေသည်။ ဘာသာ ပြန်ဆိုထားပါလျက် အဓိပ္ပါယ် မပေါ်ခဲ့လျှင် မူရင်းအာဘော်သည် ပေါ်လွင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် မူရင်းအာဘော် ပေါ်လွင် အောင် ကြိုးစားတင်ပြရန် ဘာသာပြန်သူ၌ တာဝန်ရှိလေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ ဤရွှေ့ကြွမှု စကားလုံးဖြင့်ပင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်သော်လည်း၊ ထိုမျှဖြင့် မြန်မာဘာသာပြန်တွင် အဓိပ္ပါယ် ပေါ်ချင်မှ ပေါ်သည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဥပမာ—

The geological and geophysical surveys made by the P.O.I. in the Promé Area led to the discovery of prospective structure in that area.

ဟူသော ဝါကျတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ စကားစပ်ကို ငဲ့၍လည်းကောင်း၊ စကားအသုံးတွင် ပုံကို ငဲ့၍လည်းကောင်း၊ prospective structure ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ မည်သည်ကို ဆိုလို ကြောင်း ပေါ်လွင်သော်လည်း မြန်မာဘာသာပြန်၌ “အလားအလာ

ရှိသော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ” ကို စူးစမ်းတွေ့ရှိရသည်ဆိုရုံမျှဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားမလာချေ။ သို့ဖြစ်၍ မူရင်းစကားလုံးအရ မပါရှိသော် လည်း စာရေးသူ ရည်ညွှန်း၍ သုံးစွဲပုံကို သိမြင်သာမှုအရ အဓိပ္ပါယ် တိုးဖြည့်ကာ (ရေနံတွေ့ရှိနိုင်ရန်)အလားအလာရှိသော (မြေသားထု) ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ(မျိုး) စသည်ဖြင့် မြန်မာဘာသာ၌ ပေါ်လွင် သိသာအောင် ပြန်ဆိုရပေသည်။ ဤသို့ တိုးဖြည့်ခြင်းသည် မူလ စာမူရင်းကို လွှမ်းမိုးစော်ကားခြင်း မဟုတ်ဘဲ အထောက်အကူပြုခြင်း၊ မူလ ဆိုလိုရင်းမှ တိမ်းစောင်းမသွားခြင်းတို့ကြောင့် ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်အပ်သော တာဝန်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင် သတိပြုရန်မှာ စကားလုံး၏ မူရင်းအဓိပ္ပါယ်မျှသာမက အသုံးပြုရာ၌ ပေါ်လွင်စေလိုသော အဓိပ္ပါယ်၊ အများ မှတ်သား လက်ခံထားသော အဓိပ္ပါယ်များကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာဝေါဟာရ၌ “ဝေဒနာ”သည် ခံစားမှုကိုသာ ဆိုလို၍ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသော်လည်း အများသုံး ဆိုလိုရင်း မှာ နာကျင်၊ ပြင်းပြ ပူလောင်သော အနိဋ္ဌာရုံခံစားမှုအဖြစ်ဖြင့်သာ နားလည်နေပေသည်။ “ပသာဒ”သည်လည်း လက်ခံသော အာရုံ၊ ဖြစ်ပွားသော အာရုံကိုသာ ဆိုလို၍ စက္ခုပသာဒ၊ သောတပသာဒ ဟူ၍သော်လည်း၊ အမြင်သဘော တစ်မျိုးတည်းဖြင့်သာ နားလည်နေ ပေသည်။ ထိုအတူ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌လည်း အဓိပ္ပါယ်အရည်များကို မြှုပ်ချန်၍ စကားတစ်လုံးနှစ်လုံးစဖြင့် သုံးနှုန်းထားသည့်အခါ အသုံးတွင်၍ မူလ စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ထက်ပိုသော အဓိပ္ပါယ် များကို ရရှိစေနိုင်ကြောင်း သတိပြုရပေသည်။

ဥပမာ— “decimal currency” ကို “ဒဿမငွေကြေး” ဟူ၍ ပြန်ဆိုပါက လုံလောက်မည် မဟုတ်ပေ။ “ဆယ်လီစနစ်ဖြင့် အသုံးသတ်မှတ်သော ငွေကြေး” (ဆင့် ၁၀၀ = ၁ ဒေါ်လာ)

စသည်ဖြင့် တတ်နိုင်သမျှ ဖွဲ့နွဲ့ဟန်များ ပါဝင်အောင် ပြန်ဆိုရပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာမူရင်း၌ ကဗျာလင်္ကာသွား ညှပ်၍ ထားသောအခါ၊ မြန်မာ ဘာသာပြန်၌လည်း လင်္ကာသွားဖြင့်ပင် ပြန်ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ဥပမာ—

The moon, like a flower,
In heaven's high bower,
With silent delight,
Sits and smiles on the night.

(Blake)

ဟူသော စာပိုဒ်ကို—

“ပန်းသို့ပမာ၊ လသော်တာသည်၊
အကာမြင့်ဘုံ၊ ထက်ရိပ်မြို့ဝယ်၊
နိလ္လံနားကာ၊ ငြိမ်းရွှင်စွာဖြင့်၊
ညခါကိုပင်၊ ပြုံးရေးငင်၏။

စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုသင့်၏။

Early to bed and early to rise,
Makes a man healthy, wealthy and wise,

စသော စာပိုဒ်ကို—

စောစောအိပ်ထ၊ ပြုကျင့်က၊ တွင်းပကိုယ်ခန္ဓာ။
ရှောဂါခပ်သိမ်း၊ ရှောင်ခွါတိမ်း၊ ကင်းငြိမ်းလွန်ကျန်းမာ။
စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်မပျက်စေဘဲ သာယာချောမြေ့အောင်

ပြန်ဆိုရန် လိုပေသည်။

(ဃ) ဆီလျော်သော မြန်မာစကားသုံး ရနိုင်လျှင် သုံးရမည်

ဘာသာပြန်သူသည် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်က နားမလည်နိုင်သော အင်္ဂလိပ်အထူးသုံး၊ ဥပမာ စကားလုံးများကို မြန်မာဘာသာတွင် ညီမျှသော သို့မဟုတ် ဆင်တူသော စကားလုံးများ ရှိပါက ပြောင်းလဲပြန်ဆိုခွင့် ရှိပေသည်။

ဥပမာ Rome was not build in a day ကို “တစ်နေ့တစ်လံ၊ ပုံဂံဘယ်ပြေးမလဲ” ဟူ၍ မပြန်ဆိုဘဲ၊ “ရောမမြို့ကြီးကို တစ်နေ့တည်းနှင့် ထူထောင်ခဲ့သည်မဟုတ်” ဟု ဆိုလျှင်လည်း အဓိပ္ပာယ် မငုတ်ပေ။ ထိုမျှမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ “တစ်နေ့တစ်လံ၊ ပုံဂံဘယ်ပြေးမလဲ” ဟူသော စကားနှင့် ဆင်တူသည့် အသုံးအနှုန်း တင်စားမှုမျိုးကို မည်သို့တင်စားသုံးစွဲလေ့ရှိပုံ၊ အင်္ဂလိပ်စာပေ အတွေးအခေါ်တို့ကိုပင် လေ့လာနိုင်ခွင့် ရပေသေးသည်။ သို့ရာတွင် မူရင်းစကားအတိုင်း ပြန်ဆို၍ အဓိပ္ပာယ် ငုတ်နေလျှင်မူကား အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်၍ဖြစ်စေ၊ ဆီလျော်သော တူညီသော စကားလုံး ရှာကြံ၍ ဖြစ်စေ ပြန်ဆိုပေးရမည် ဝတ္တရားရှိပေသည်။

ဥပမာ— Apple of Sodom ဟူသော စကားကို “ဆိုဒွမ်မှ ပန်းသီး” ဟူ၍ ပြန်ဆိုလျှင် လုံးဝအဓိပ္ပာယ် မပေါ်နိုင်ပေ။

အပြင်လှပြီး အတွင်း၌ အနစ်သာရ မရှိသော အသီးကို ဆိုပေရာ မြန်မာ၌ “ကျီးအာသီး” ဟူသော အသီးနှင့် လွဲပြောင်းပြန် ဆိုပေးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ထပ်တူ ပေါ်လွင်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင်—

- Child's play = ငှက်ပျောသီးအခွံနွားစားရုံ၊
- Bed of roses = ပန်းမွှေယာ၊
- Cat's paw = ဝါးစာခဲ
- Crocodile tears = (ဟန်ဆောင်မျက်ရည်)
စူဠလိပ်ငိုပုံ၊
- Dark horse = (အရိပ်အကဲ မသိရသေးသူ)
အဖြူပေါက်မည်၊ အမဲ
ပေါက်မည် မသိရသေးသူ၊
- Turn-coat = သာယာစီးသမား

စသည်အားဖြင့် မူရင်း ကွယ်ထောင့်သည်များကို ဆီလျော်သော မြန်မာစကားဖြင့် လဲလှယ်ပြန်ဆိုရပေမည်။

(c) ဘာသာပြန်သည့် ရည်ရွယ်ချက်မပျောက်စေရ

ဘာသာပြန်သူသည် ကိုယ်တိုင်စိတ်ကူးကြံစည် ဖွဲ့နွဲ့သူမဟုတ်ဘဲ၊ သူတစ်ပါး၏ ဘာသာခြားစာကို မိမိဘာသာ စာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပေးသူ ဖြစ်လေသည်။ ထိုခံယူချက်သည် ဘာသာပြန်ဆိုနေရင်းပင် တစ်ခါတစ်ခါ၌ မေ့ပျောက်သောအခါ မူရင်းတွင် မပါဘဲ စေတနာပိုကာ၊ ကောင်းမည်ထင်သလို ဖြည့်စွက်မွမ်းမံ၍ ပြန်ဆိုမိတတ်လေသည်။ ဖြည့်စွက်ပြန်ဆို၍ ပိုမိုကောင်းမွန်လာကောင်း လာပေမည်။ သို့ရာတွင် မူရင်းကား ပျက်စီးရတတ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်သူသည် စေတနာ ပိုရန် မလိုပေ။ မိမိစိတ်ကူးဖြင့် ရေးနေသည် ဟုလည်း အထင်မရောက်သင့်ပေ။

ဘာသာပြန်သူသည် ထိုနည်းအတိုင်း ဆိုသော် ပင်ကိုယ်အတွေးအခေါ် အဖွဲ့အနွဲ့ကို မသုံးရသဖြင့် လမ်းကြောင်း ကြပ်တီး

သည်ဟု ဆိုကြပေမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘာသာပြန်သူသည် မူရင်းအဘော်ကို တစ်ဆင့်ဖွင့်ပေးသူဖြစ်၍ မိမိဆိုင်ရာ တာဝန်ကို ကျေပွန်လျှင် ဘာသာပြန်အနေဖြင့် ဂုဏ်မြောက်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထမင်းကောင်းလျှင် ဆန်ကိုလည်းကောင်း၊ ချက်သူကိုလည်းကောင်း ချီးမွမ်းကြမြဲ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ယောက်မနှင့် ထင်းမီးတို့ကို မည်သူမျှ မချီးမွမ်းပေ။ ထိုနည်းအတူ ဘာသာပြန်ကောင်းလျှင် ပင်ရင်းစာအုပ်နှင့် ပင်ရင်းစာရေးသူကို ချီးမွမ်းကြမည် မှန်ပေသည်။ ဘာသာပြန်သူကို အသိအမှတ် ပြုခဲ့ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ဘာသာပြန်သူ၏ တာဝန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုကို တန်ဖိုးထားခြင်း နည်းပါး၍ ဘာသာပြန်သူသည် မိမိသဘောဖြင့် မိမိလျှောက်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါး၏ ခြေရာကို ထပ်မံအောင် စေ့စေ့စပ်စပ် နင်း၍ လျှောက်ရသူဖြစ်ပေရာ၊ တာဝန်ပို၍ ကြီးလေးသည်နှင့်အမျှ ခက်ခဲပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်များတွင် တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ထက် ဆီလျော်အောင် ပြန်ခြင်းက ပို၍ များလေသည်။ တိတိကျကျ ပြန်ဆိုသည်ထက် နားလည်သလို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပြန်၍ ရေးသွားသော ဘာသာပြန်မျိုးမှာ တာဝန်ကင်းလွတ်၍ လွယ်လည်း လွယ်လေသည်။ အမှန်အားဖြင့် မိုးခြင်း၊ ဖတ်ပြီး ပြန်ရေးခြင်း စသည် ရေးနည်းများသည် “ဘာသာပြန်”ဟူသော စကားတွင် အကျုံးမဝင်ပေ။ ဘာသာပြန်သူသည် မူရင်းစာပေအရသာ ဟန်ပန်ကို ကူးပြောင်းပေးလိုသော စေတနာရှင်မျိုးဖြစ်၍ စာပေအကျိုးဆောင်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘာသာမပြန်လိုက နေနိုင်၍ ပြန်မည်ဆိုက ဘာသာပြန်၏ တာဝန်ကျေအောင် ဂရုစိုက်ရ ပေလိမ့်မည်။

ဘာသာပြန်သူတို့အတွက် စည်းကမ်းပညတ် (၁၀)ချက်

ဘာသာပြန်သူများသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ခေတ်မှီသော နိုင်ငံတိုင်း၌ ဘာသာခြားတစ်ရပ်မှ အတွေးအခေါ်၊ အကြောင်းအရာ၊ ပညာရပ် စသည်တို့ကို မိမိပင်ရင်း ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွယ်ယူပေးနေသော အကျိုးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဘာသာပြန်သူတို့ လိုက်နာအပ်သည့် စည်းကမ်းစောင့်စည်းမှုတို့ကို ပညတ်ချက် ထားလေ့ရှိရာ (John O' London) မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် (Ten Commandments) ပညတ် (၁၀)ချက်ကိုလည်း သိရှိရန် ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

1. Thou shalt make the exact and equivalent, rendering of each thought of thy author thy supreme law. He who adds hereto or makes away therefrom fails to attain the object of translation. Sins of negligence are greater crimes than those of premeditation.

၁။ သင်သည် သင်၏ မူရင်းစာမူရှင်၏ အတွေးအခေါ်တိုင်းကို တိကျညီမျှစွာ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းသည်သာလျှင် သင်၏

အဓိက တာဝန်ဝတ္တရား ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူပါလေ။ မူရင်းကို တစ်စုံတစ်ရာ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မူရင်းမှ တစ်စုံတစ်ရာ နှုတ်ပယ်ခြင်းသည် ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းရာ မရောက်နိုင်ချေ။ ပမာမခန့် ပြုလုပ်မိသည့် အပြစ်ငယ်မျှသည် ကြိုတင်ကြံစည် ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုမျိုးထက် အပြစ်ကြီးလေးပေသည်။

2. Thou shalt seek to give thy translation the same form, the same rythm, tone and flow as the original. Thou shalt put aside thy own tricks of style, and be but the faithful intermediary between the author and foreign readers.

၂။ သင်သည် စာမူ၏ ပင်ကိုယ်အတိုင်း သင်၏ ဘာသာပြန်ဆိုချက်တွင် တစ်ထပ်တည်းသောအသွင်၊ တစ်ထပ်တည်းသောလေသံ၊ တစ်ထပ်တည်းသော လေယူလေသိမ်းအတိုင်း အသက်သွင်းရပေမည်။ သင်၏ ပင်ကိုယ်ရေးဟန် အလှည့်အပတ်တို့ကို စွန့်ပယ်ထား၍ မူရင်းစာမူရှင်နှင့် ဘာသာခြားစာဖတ်ပရိသတ်အကြားတွင် သင်သည် သစ္စာရှိသော ကြားလူတစ်ယောက် ဧကန်မုချ ဖြစ်ပါစေ။

3. Thou shalt not slavishly adhere to the original syntax. Divide and join together without scruple, as the sense of from and language may direct thee; but heed carefully to the logic of the sentence structure.

၃။ သင်သည် မူလဝါကျ အစီအစဉ်အတိုင်း တစ်သွေမတိမ်း ကျိုးနွံစွာလိုက်၍ ပြန်ဆိုမနေသင့်ချေ။ ဝါကျ၏ ဆိုလိုရင်း သဘောနှင့် ဘာသာစကားအနေဖြင့် အကြောင်းဆိုက်သည့် အတိုင်း လိုသလို နောက်ဆံမတင်းဘဲ ခွဲဖြတ်စိတ်ဖြာခြင်း၊ ပြန်လည်ဆက်စပ်ခြင်း စသည်ကို ပြုလုပ်ပါ။ သို့ရာတွင် ဝါကျဖွဲ့စီထားသည့် လိုရင်းအဓိပ္ပါယ် အဆက်အစပ်ကို လေးလေးနက်နက် သတိထားပါလေ။

4. Thou shalt never presume to correct thy author even when he appears to talk nonsense: the responsibility is his.

၄။ မူရင်းစာမူရှင်သည် အဓိပ္ပါယ်မရှိသည့် စကားများကို ရေးသား ထားပုံရသည့်တိုင်အောင် သင်သည် သင်၏ စာမူရှင်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် ဘယ်သောအခါမျှ စိတ်ကူးမထည့်ပါလေနှင့်။ တာဝန်သည် သူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်သည်။

5. **Thou shalt read thy translation loud. Let thy ear, not thy eye be thy critic.**

၅။ သင်သည် သင်၏ ဘာသာပြန်ကို အသံကျယ်ကျယ်ထွက်၍ ဖတ်ပါ။ သင်သည် မျက်လုံးဖြင့်သာ စစ်ဆေးဝေဖန်ခြင်း မပြုဘဲ နားဖြင့်လည်း စစ်ဆေးဝေဖန်ပါ။

6. Thou shalt have mastered thy foreign language sufficiently to recognise all technical expressions as such.

၆။ သင်သည် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စကားအဓိပ္ပါယ်အားလုံးကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်လောက်အောင် မျိုးခြားဘာသာ စကား တစ်ရပ်ကို ကုံကုံလုံလုံ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထား ရပေမည်။

7. Thou shalt not translate every elegant foreign phrase word for word. Every language has its birdlime, its pitfalls and spring guns.

၇။ သင်သည် ရသရွန်းပြောင်သော နိုင်ငံခြားဘာသာစကား ပိုဒ်တိုင်းကို စကားလုံးကို စကားလုံးချင်း ဖလှယ်သည့်နည်း ဖြင့် လုံးကောက်ပြန်ဆိုခြင်း မပြုရချေ။ ဘာသာစကားတိုင်း၌ ငြိစရာ၊ ချော်စရာ၊ စင်ထွက်စရာများ ရှိသည်သာ ဖြစ်သည်။

8. Thou shalt continually study thy mother tongue. Foreign tongue thou wilt know soon well enough to be a good translator; of thy mother tongue thou canst never learn enough.

၈။ သင်သည် သင်၏ ဇာတိဘာသာစကားကို အဆက်မပြတ် လေ့လာအားထုတ်ရမည်။ သင်သည် နိုင်ငံခြား ဘာသာ စကားကို ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် ရောက် အောင် မကြာမီ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တတ်ကျွမ်းလာလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ သင်၏ ဇာတိဘာသာစကားကိုမူ သင်သည် ပြည့်စုံစွာ တတ်ကျွမ်းပြီဟူ၍ မည်သည့်အခါမျှ မရှိနိုင်ပေ။

9. Thou shalt once for all erase the word "untranslatable" from thy vocabulary. The French drama "Cyrano De Bergerac" was one time pronounced untranslatable in Germany by a whole army of critics.

၉။ သင်သည် သင်၏ စကားလုံး ဝေါဟာရထဲမှ “ဘာသာပြန်ဆို၍ မရနိုင်” ဟူသော စကားလုံးကို အပြီးအပိုင် ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်ပါလေ။ “စယာရနို ဒါဘာဂရက်” အမည်ရှိ ပြင်သစ်ပြဇာတ်ကို တစ်ခါက ဂျာမန်ဝေဖန်သူ တစ်သိုက်လုံးက ဘာသာပြန်၍ မရနိုင်ဟု အဆိုပြုခဲ့ကြဖူးလေသည်။

10. Thou shalt not rest until thou art certain that thy translation is only good when it is not recognised as one. Thou will never achieve this by a dictionary alone; for translation requires both feeling and thought.

၁၀။ သင်သည် သင်၏ ဘာသာပြန်ဆိုချက်သည် ကောင်းလှပြီဟု မယူဆနိုင်သေးသောအခါ တကယ်ကောင်းပြီဟု စိတ်ချလက်ချ မယုံကြည်နိုင်မချင်း တင်းမတိမ်ဘဲ ထပ်၍ ကြိုးစားပြုပြင်ပါ။ ဤအချက်ကို အဘိဓာန်လက်သုံးပြုရုံမျှနှင့်ကား မပြီးမြောက်စေနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘာသာပြန်ဆိုမှုသည် စိတ်အာရုံသက်ဝင်မှုနှင့် စဉ်းစားတွေးတောမှုပါရှိရန် လိုအပ်ခြင်းကြောင့်ပေတည်း။

စကားပြန်များအတွက် ညွှန်ကြားချက်

ဘာသာပြန်သူသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် စကားပြန်၏ တာဝန်ကို လည်း ထမ်းဆောင်ရတတ်လေသည်။ စကားပြန်သည် အလှေအကျင့် လိုလေသည်။ စာရွက်ပေါ်တွင် ဘာသာပြန်ရာ၌ မမှတ်မိလျှင် ပြန်၍ ဖတ်နိုင်လေသည်။ စကားလုံးကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှာဖွေနိုင်လေသည်။ အဘိဓာန်ကိုလည်း သုံးနိုင်လေသည်။ လက်တန်း စကားပြန်ရသူမှာကား ထိုအခွင့်အရေးများ မရဘဲ၊ ချက်ချင်း တစ်ဏှပုတ္တိဉာဏ်ဖြင့် ပြန်ဆိုရသဖြင့် ပို၍ ခက်ခဲလေသည်။ ထို့ကြောင့် စကားပြန်များအတွက် နည်းလမ်းကောင်းများကို သိရှိထားရန်လည်း လိုလေသည်။ နည်းအချို့ကား အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

၁။ ဝါကျတစ်ခုလုံးဆုံးအောင် စောင့်ပြီးမှ အဓိပ္ပါယ်မကောက်ဘဲ၊ ကြားရသမျှ စကားလုံးတိုင်းကို တစ်လုံးချင်း မြန်မာအဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ခေါင်းထဲသို့ အသင့်ဝင်ပြီးဖြစ်အောင် မှတ်ယူပါ။ စကားဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တစ်လုံးချင်းလိုက်၍ နားလည်ထားသည့် အဓိပ္ပါယ်ကို မိမိဘာသာ၌ ပြောနေကျစကားဖြင့် ပြန်၍ ပြောပြပါ။ ဝါကျတစ်ခု ဆုံးမှ အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်နေလျှင် ဝါကျ ဖွဲ့ပုံသဒ္ဒါချင်း မတူသောကြောင့် ပြောပြီးစကားလုံးများကို မေ့လျော့ပြီး ပြန်ဖော်နိုင်မည် မဟုတ်တော့ပါ။

၂၂၂-

“The purpose of my present trip ကျွန်တော် ယခု လာရောက်ရတဲ့ အကြောင်းကတော့၊ to the various countries တိုင်းနိုင်ငံအသီးသီးကို၊ was not only to accompany the space exhibition အာကာသပြပွဲနဲ့ လိုက်ပါရုံသက်သက်သာ မဟုတ်ပါဘူး၊ but also to discuss ဆွေးနွေးရန် space exploration အာကာသပေါက်ရောက်မှုများကို၊ with leading scientists of these countries အဲဒီနိုင်ငံက ထိပ်တန်း သိပ္ပံပညာရှင်များနဲ့။”

ဤနည်းဖြင့် စကားတစ်ပိုဒ် မဆုံးမိ ပြောသမျှ စကားတစ်ပိုဒ် စီကို မြန်မာစကားအသိဖြင့် ခွဲခြား၍ အရအမီ နားလည်ထားလိုက်ရန် လိုပါသည်။ ပြောလျှင်ပြောချင်း အသိဝင်ရန် လိုပါသည်။ ဤသို့ အရအမီ တစ်ပိုဒ်စီ အမိဖမ်းယူပြီးသောအခါမှ ဝါကျ တစ်ပိုဒ်လုံး ဆိုလိုရင်းကို ပြန်၍ ပြောပြရန်မှာ မခက်ခဲတော့ပါ။

၂။ စကားပြန်သူသည် မှတ်ဉာဏ်ကောင်း၍ ပါးစပ်ထဲ၌ စကားလုံး ဖေါဖေါသီသီနှင့် သွက်သွက်လက်လက် ပြောတတ်ရန် လိုပါသည်။ အင်း--အဲ--စသည်ဖြင့် စကားလုံးစဉ်းစားနေ၍ မရပါ။ အသိက နားလည်သမျှ စကားလုံးက ပါးစပ်မှ ထွက်သွားရန် အလေ့အကျင့် ရှိရပါမည်။ သိလျှင် သိသမျှကို မဆိုင်းမတွ ချောချောမောမော ပြောထုတ်တတ်ရန် လိုပါသည်။ စကားကျန်နေလျှင် ပြောပြီးစကား နှင့် အလိုက်သင့်အောင် နောက်ထပ်၍ ဆက်ပြောပါ။ မသိသော စကားလုံး တစ်လုံးတစ်လေပါလျှင် ကျန်စကားစပ်ကိုထောက်၍ အဓိပ္ပါယ်မပျက်အောင် ဖြည့်ပြောသွားပါ။ ဝိဝါဒဖြစ်စရာ စကားလုံး များ၌ ပြောရင်းပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွင့်တောင်း၍ ပြန်မေးနိုင်ပါသည်။ ဝါကျရှည်လျှင် စာရွက်လွတ်တစ်စုံဖြင့် အရေးပါသော အချက်များ ကောက်မှတ်ထားရန် လိုပါသည်။

၃။ ပြောရင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ စကား၌ မပါသောအချက်များ၊ မိမိထင်မြင် ချက်များ မပါစေရပါ။ အခြားသူများက မေးခွန်းမေးလျှင် မိမိသိသော်

လည်း ဖြေခွင့်မရှိပါ။ ပြောရင်းပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာပြန်၍ တင်ပြအဖြေတောင်း ပါ။ စကားပြန်သည် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူမဟုတ်။ နှစ်ဖက်ကြားတွင် ပြောကြသမျှ အရင်းတိုင်း တစ်ဖက်စီသို့ ကူးပြောင်းတင်ပြပေးသူသာ ဖြစ်သည်ကို သတ်မှတ်စေရပါ။ တစ်ဖက်တည်းအံ့တွက် ဘာသာ ပြန်ရုံသာ မဟုတ်ဘဲ ဘာသာခြားသူ နှစ်ဖက်အကြား၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေး ပြောဆိုမှုကို ပြန်ဆိုရသော စကားပြန်သည် အင်္ဂလိပ် စကားကို ရုတ်ချည်း မြန်မာပြန်ရုံသာမက မြန်မာစကားကိုလည်း ရုတ်ချည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် ပြန်၍ ပြောနိုင်ရမည် ဖြစ်ပါ သည်။ စကားပြန်သည် ရေ ယိုနှင့် စကားပြောပွဲများ ရပ်ရှင်များတွင် စကားသံကို နားယဉ်အောင် လေ့ကျင့်နားထောင်ပေး၍၊ စကားပြော အလေ့အထနှင့် လက်တိုင်း အပြန်အလှန် ဘာသာပြန် (ဝါ) စကားပြန် လုပ်ငန်းကို လက်တွေ့လေ့လာထားပါ။

၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စကားပြန်များ စောင့်စည်းဖြည့်ကျင့်အပ် သော တိကျမှု၊ အလိုက်သိမှု၊ ယဉ်ကျေးချိုသာမှု၊ စိတ်ရှည်မှု၊ အကင်းပါးမှု၊ ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ကောင်းမှု၊ တာဝန်လေးစားမှု၊ မိမိလုပ်ငန်းကို သဘောပေါက်မှု၊ မိမိတာဝန်ကို အထင်ကြီးမှု စသော ကျင့်စဉ်များကိုလည်း မလစ်ဟင်းအောင် ကြိုးစားပါ။ သတိမလစ်အောင်၊ စကားမကျန်အောင်၊ နားမလျှံအောင်၊ နှုတ်မချော် အောင်၊ မထစ်မငေါ့ရအောင် စသည်ဖြင့်လည်း ဖြည့်ကျင့်ကြိုးစားပါ။

၅။ အရေးကြီးသော ကိစ္စများတွင် စာရေးပြန်ဆိုထားခြင်း၊ ကြိုတင် မေးမြန်းမှတ်သားထားခြင်း စသည်ဖြင့် ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ် ကလည်း ပြင်ဆင်ပါ။ အလ္လာပ သလ္လာပသဘောနှင့် တရားဝင်အရေး အခင်း ကိစ္စသဘောကို နှလုံးသွင်း၍ လိုအပ်ရာ၌ လိုသလို လုံ့လနှင့် ဉာဏ်ကို စေစားပါ။ စကားပြန်သည် ကန့်လန့်ကာနောက် ကွယ်မ ကြိုးဆွဲသူကဲ့သို့ အရေးပါသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသည်ကို အမြဲသတိပြုပါ။

ဘာသာပြန်သူများအတွက် လမ်းညွှန်

ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် ခေတ်ကာလအလျောက် အင်္ဂလိပ် အက္ခရာအတိုဖြင့် ခေါ်မှတ်ရေးသားလေ့ရှိသော အတိုမှတ် စကားလုံး များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိရှိရန် လိုအပ်သည့်အတိုင်း အတိုမှတ် စကားလုံးအချို့ကို အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။ ထို အတို အမှတ်အသားများသည် နေ့စဉ် သတင်းစာများမှ အစ စာအုပ် စာတမ်းများတွင် မပြတ်တွေ့ကြုံနေရသော စကားမျိုးပင် ဖြစ်လေသည်။

(က) အက္ခရာအတိုမှတ်များ

- AFP = Associated French Press.
- BBS = Burma Broadcasting Service.
- BBC = British Broadcasting Corporation.
- MPF = Myanma Pharmaceutical Factory.
- CIA = Central Intelligence Agency.

- EC = Executive Committee.
- FM = Foreign Minister.
- FRC = Foreigner's Registration Card.
- GANEFO = Games of the Asian New Emerging Forces.
- IWTB = Inland water Transport Board.
- IDC = Industrial Development Corporation.
- NAB = News Agency of Burma.
- NBB = National Blood Bank.
- NHB = National Housing Board.
- NRC = National Registration Card.
- OSD = Officer on Special Duty.
- PM = Prime Minister.
- PO = Post Office.
- POI = Peoples' Oil Industries.
- RAF = Royal Air Force.
- RGH = Rangoon General Hospital.
- TC = Trade Council.
- US = United States.
- UK = United Kingdom.
- UN = United Nations.
- UNESCO = United Nations Educational, Scientific and cultural Organisation.
- UAR = United Arab Republic.

- VOA = Voice of America.
- VPP = Value-payable parcel.
- VIP = Very Important Person.
- VD = Venereal Disease.

(ခ) စကားလုံး အတိုအကျဉ်းရေးပုံများ

- A-bomb = Atom-bomb.
- Asst. = Assistant.
- Add. = Address; Additional.
- Abbr. = Abbreviation.
- Batt. = Battalion.
- Bldg. = Building.
- Br. = British.
- Brig. = Brigadier.
- Chf. = Chief.
- Com'tee = Committee.
- C'ship = Championship.
- Conf. = Conference.
- Col. = Column; Colonel; Colledge.
- Dr. = Doctor.
- Dist. = District.
- Dept. = Department.
- Doz. = Dozen.
- Ed. = Editor.
- Exams. = Examination.
- Fr. = French.

- Fem. = Feminine.
- Ft. = Feet.
- Govt. = Government.
- Gen. = General.
- Hon. = Honourary.
- H-bomb = Hydrogen bomb.
- I'ntl. = International.
- Inst. = Institute.
- Ibid. = Ibidem.
- Ill = Illustrated.
- Kcs. = Kilocycles.
- Lt. Col. = Lieutenant-Colonel.
- Lit. = Literature.
- Lib. = Library.
- Lect. = Lecture.
- Mily. = Military.
- Neg. = Negative.
- Olym. = Olympic.
- Pg. = Page.
- Regd. = Registered.
- Ref. = Reference.
- Reps. = Representatives.
- Sd. = Signed.

- Spe. = Special.
- Ygn. = Yangon.
- X'mas = Christmas.

(ဂ) လေ့လာလက်စွဲပြုရန် စာအုပ်များ

1. English- English Dictionaries
Twentieth Century, Abbotts, Oxford, Thorndike, Merriam-Webster and etc.
2. English-Burmese Dictionaries
By U Tun Nyein, Universal, by Dr. Ba Han, by Dr. Judson, Khitpyin and etc.
3. Burmese-English Dictionaries
(By Dr. Judson, by Argawell and etc.)
4. Dictionary of Synonyms & Antonyms.
(By Pitman, by Webster and etc.)
5. Dictionary of idioms
(By William Freeman, by James Mam Dixon, ဦးညွန့်တင်၊ တက်တိုး၊ ဦးတင်ထွန်း)
6. Phonetic Dictionary.
(By Kenyon and Kott and etc.)
7. Etimological Dictionary.
8. Thesauras. (Roget's, and etc.)

9. Dictionary of Phrases. (ဦးညွန့်တင်)
10. Dictionary of Usages.
(Progressive Dictionary and etc.)
11. Dictionary of Proverbs, and Quotations.
(By Henry Daidoff. and etc.)
12. Vocabularies (ဝေါဟာရတစ်၊ ဝါ ဒု၊ စသည်)
13. Subject Dictionaries.
(on Medicine, Biology, Music, Geography, Geology, Politics, Science, Logic, Philosophy, and etc., etc.)
14. Almanac, Year Books and Encyclopedias etc.
15. A Hand-look of English.
(by U Kun)
16. Other reference books.--

ဘာသာပြန်နှင့် စာပြုသူ

ဤစာစောင်ကို ပြုစုသူ ဆရာကြီးလှသမိန်မှာ ၁၉၄၆-ခုနှစ် မှ ၁၉၅၃-ခုနှစ်အထိ ဗမာ့ရှေ့ဆောင်သတင်းစာ၊ စီးပွားရေးသတင်းစာ၊ လမ်းညွှန် သတင်းစာ၊ ဗီယက်နမ်သတင်းဌာန၊ ဒီမိုကရေစီဂျာနယ် များတွင် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်း (စာပေဗိမာန်)တွင် စာပြုအဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည် သာမက စာအုပ်စာတမ်းများစွာကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ရာ အောက်ပါ စာအုပ်များ ပါဝင်သည်ဟု သိရှိရလေသည်။

- English Verbs (3600) (ဆရာလှသမိန်)
- Children's Dictionary (ဆရာလှသမိန်)
- Practical English (1)(2) (ဆရာလှသမိန်)
- The Pastures of Heaven by John Steinbeck (သာယာရွှေပြည်)
- Arrowsmith by Sinclais Lewis (မေတ္တာရေလှိုင်း)
- The Border Kid by Max Brand (ညွှို)
- The Night Horseman by Max Brand(သန်းခေါင်စိုလ်)
- A Girl Must Pay by Sheila Murray (မြူ)
- City of the Rose by Sheila Murray (ဇော)
- Cheating Bride by Myra Gay (ပိုင်)
- Love Walks With Fear by Pamela Vane (တေ)
- English Prose Selections (အင်္ဂလိပ်စာပေကောက်နုတ်ချက်)
- Trade Union by J.G.Suur Hoff (အလုပ်သမားသမဂ္ဂ)
- This Is Russia Uncensored by Edmund Stevens (ရုရှပြည်တွင် ဘုံလယ်ခွင်)